

ZAKON O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(Urednički pročišćeni tekst, «Narodne novine», broj 190/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11, 48/11 - OUSRH, 125/11 - Kazneni zakon, 56/13 i **150/13**)

Napomena: sukladno odredbama Odluke i Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3843/2007 od 6. travnja 2011. (Nar. nov., br. 48/11), dana 15. srpnja 2011., prestaje važiti prva rečenica članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (Nar. nov., br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 190/03 – pročišćeni tekst, 76/07, 27/08, 83/09 i 18/11) u dijelu koji glasi: », a po odobrenju upravitelja«.

Napomena: sukladno odredbama članka 381. Kaznenog zakona (Nar. nov., br. 125/11), danom stupanja na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 160. Zakona o izvršenju kazne zatvora (Nar. nov., br. 190/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11 i 48/11).

Dio prvi

OPĆE ODREDBE

Glava I.

UVODNE ODREDBE

Osnovne odredbe

Članak 1.

- (1) Ovim se Zakonom uređuje izvršavanje kazne zatvora.
- (2) Poslovi izvršavanja kazne zatvora od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku.
- (3) Kazna zatvora izvršava se u kaznionicama i zatvorima.
- (4) Kaznu zatvora prema odredbama ovoga Zakona izdržavaju punoljetne osobe kojima je izrečena kazna zatvora u kaznenom, prekršajnom ili drugom sudskom postupku te punoljetne osobe kojima je izrečena novčana kazna u kaznenom, prekršajnom ili drugom sudskom postupku zamijenjena kaznom zatvora.

Svrha izvršavanja kazne zatvora

Članak 2.

Glavna svrha izvršavanja kazne zatvora jest, uz čovječno postupanje i poštovanje dostojanstva osobe koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora (u daljnjem tekstu: zatvorenik), njegovo osposobljavanje za život na slobodi u skladu sa zakonom i društvenim pravilima.

Temeljna prava i njihova ograničavanja

Članak 3.

- (1) Zatvorenik uživa zaštitu temeljnih prava utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(2) Izvršavanjem kazne zatvora zatvorenika se može ograničiti u temeljnim pravima samo u granicama nužnim za ostvarenje svrhe izvršavanja kazne i u postupku propisanom ovim Zakonom.

(3) Zatvorenika se u pravima smije ograničiti samo iznimno i ako je to prijeko potrebno radi zaštite reda i sigurnosti kaznionice ili zatvora i samih zatvorenika.

(4) Ograničenja temeljnih prava zatvorenika iz ovoga Zakona moraju biti razmjerna razlozima radi kojih se primjenjuju.

Započinjanje izvršavanja kazne zatvora

Članak 4.

(1) Izvršavanje kazne zatvora započet će nakon što je odluka o toj kazni postala pravomoćna i izvršna.

(2) Izvršavanje kazne zatvora može iznimno započeti i prije pravomoćnosti presude ako zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor to zatraži pod uvjetima propisanim zakonom.

(3) Izvršavanje kazne zatvora može se odgoditi u slučajevima propisanim ovim Zakonom.

Obveze sudova i drugih tijela

Članak 5.

(1) Prvostupanjski sud dostavit će odluku nadležnom tijelu na izvršavanje u roku od tri dana od pravomoćnosti i izvršnosti odluke, odnosno u roku od tri dana od primitka pravomoćne i izvršne odluke.

(2) I druga tijela poduzet će potrebne mjere ili radnje da se izvršavanje kazne zatvora provede bez odgode i u skladu s ovim Zakonom.

(3) Državna tijela, ustanove i druge pravne osobe u čiji djelokrug spada primjena mjera i postupaka značajnih za izvršavanje kazne zatvora surađuju s tijelima nadležnim za izvršavanje kazne zatvora.

Nadležnost za izvršavanje kazne zatvora

Članak 6.

(1) Poslovi izvršavanja kazne zatvora u nadležnosti su i djelokrugu **ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa** i suca izvršenja.

(2) **Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa** neposrednim uvidom i putem izvješća prati i proučava primjenu propisa o izvršavanju kazne zatvora, neposredno poduzima ili nadležnim tijelima predlaže mjere za poboljšanje sustava izvršavanja kazne zatvora, pruža stručnu pomoć za izvršavanje kazne zatvora, prikuplja i obrađuje statističke podatke te obavlja i druge poslove propisane ovim Zakonom i drugim propisima.

(3) **Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa** surađuje s drugim državnim tijelima, znanstvenim i drugim ustanovama, strukovnim udrugama i drugim pravnim osobama radi poboljšavanja uvjeta izvršavanja kazne zatvora i pomoći poslije otpusta zatvorenika.

(4) **Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa** o stanju i radu kaznionica i zatvora jedanput godišnje izvješćuje Vladu Republike Hrvatske i javnost.

(5) Na temelju izvješća iz stavka 4. ovoga članka o stanju i radu kaznionica i zatvora Vlada Republike Hrvatske izvješćuje jedanput godišnje Hrvatski sabor.

Troškovi izvršavanja kazne zatvora

Članak 7.

Zatvorenici ne snose troškove izvršavanja kazne zatvora niti plaćaju pristojbe na podneske, službene radnje i odluke u svezi s primjenom ovoga Zakona, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Značenje izraza u ovom Zakonu

Članak 8.

U ovom Zakonu pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- 1) *Zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor (prিতবorenica)* je osoba prema kojoj je odlukom suda određen pritvor.
- 2) *Osuđenik (osuđenica)* je osoba kojoj je pravomoćno izrečena kazna zatvora, a još nije na izdržavanju kazne u kaznionici, odnosno zatvoru, ili joj je odobren prekid izdržavanja kazne ili je uvjetno otpuštena.
- 3) *Zatvorenik (zatvorenica)* je osoba kojoj je izrečena kazna zatvora zbog kaznenog djela, a nalazi se na izdržavanju kazne zatvora u kaznionici ili zatvoru.
- 4) *Članovi obitelji zatvorenika* su njegov bračni ili izvanbračni drug, rođaci u ravnoj lozi, rođaci u pobočnoj lozi do zaključno trećeg stupnja, posvojenici i posvojitelji, tazbinski srodnici do zaključno drugog stupnja te skrbnik.

Glava II.

TEMELJNA NAČELA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Zabrana svakoga nezakonitog postupka

Članak 9.

- (1) Kazna zatvora izvršava se na način koji zatvoreniku jamči poštovanje ljudskog dostojanstva. Zabranjeni su i kažnjivi postupci kojima se zatvorenika podvrgava bilo kakvu obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, te liječničkim ili znanstvenim pokusima.
- (2) Zabranjenim postupcima iz stavka 1. ovoga članka poglavito se smatraju postupci koji su nerazmjerni održavanju reda i stege u kaznionicama i zatvorima ili su nezakoniti pa mogu proizvesti trpljenje ili neprimjereno ograničenje temeljnih prava zatvorenika.
- (3) Zatvorenik koji je bio žrtva zabranjenih postupaka iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu štete.

Zabrana diskriminacije

Članak 10.

Izvršavanjem kazne zatvora ne smije se zatvorenike dovoditi u međusobno nejednak položaj s obzirom na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, naobrazbu, društveni položaj ili druge osobine.

Razvrstavanje zatvorenika tijekom izvršavanja kazne zatvora

Članak 11.

- (1) Radi provedbe pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i sprječavanja međusobnoga lošeg utjecaja, zatvorenike se razvrstava u kaznionice ili zatvore prema kriminološkim i drugim obilježjima i posebnim potrebama programa izvršavanja kazne zatvora (izrečene mjere sigurnosti, strukovno osposobljavanje i izobrazba, opće zdravstveno stanje i liječenje, duljina kazne i drugo).
- (2) Zatvorenici izdržavaju kaznu skupno.

- (3) Muške i ženske osobe izdržavaju kaznu zatvora odvojeno.
- (4) Mlađi punoljetnici izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od punoljetnika.
- (5) Punoljetne osobe koje su na izdržavanju kazne maloljetničkog zatvora navršile dvadeset tri godine života izdržavaju kaznu odvojeno od ostalih punoljetnika.
- (6) Zatvorenici koji su kažnjeni za kaznena djela u zatvorima se odvajaju od osoba koje se nalaze u istražnom zatvoru ili su kažnjene u postupku za prijestupe.
- (7) Prvi put osuđeni u pravilu izdržavaju kaznu zatvora odvojeno od povratnika.

Uređenje izvršavanja kazne zatvora i oblikovanje pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora

Članak 12.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor poduzima sve kako bi život zatvorenika tijekom izvršavanja kazne zatvora bio što sličniji postojećim općim životnim okolnostima, te odgovarajućim programiranjem izvršavanja kazne pomaže zatvoreniku da razvije osjećaj odgovornosti.
- (2) Kaznionica, odnosno zatvor potiče i pomaže zatvoreniku u otklanjanju štete nanesene kaznenim djelom te u pomoći i pomirenju sa žrtvama kaznenog djela.
- (3) Zatvorenika se potiče da radi razvijanja osjećaja osobne odgovornosti dragovoljno sudjeluje u izradi i provedbi pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

Priprava za otpust i pomoć poslije otpusta

Članak 13.

Kaznionica, odnosno zatvor će tijekom izvršavanja kazne zatvora pravodobno osigurati pripremu zatvorenika za otpuštanje u suradnji s ustanovama i drugim pravnim osobama u čijem su djelokrugu poslovi pomoći poslije otpusta.

Glava III.

PRAVA ZATVORENIKA I NJIHOVA ZAŠTITA

Prava zatvorenika

Članak 14.

- (1) Svaki zatvorenik ima, pod uvjetima predviđenim ovim Zakonom, pravo na:
 - 1) smještaj primjeren ljudskom dostojanstvu i zdravstvenim standardima,
 - 2) zaštitu osobnosti i osiguravanje tajnosti osobnih podataka,
 - 3) redovite obroke hrane i vode u skladu sa zdravstvenim standardima,
 - 4) rad,
 - 5) izobrazbu,
 - 6) stručnu pravnu pomoć i pravno sredstvo za zaštitu svojih prava propisanih ovim Zakonom,
 - 7) zdravstvenu zaštitu i zaštitu majčinstva,
 - 8) dodir s vanjskim svijetom,
 - 9) boravak na otvorenom prostoru kaznionice, odnosno zatvora najmanje dva sata dnevno,
 - 10) dopisivanje i razgovor sa svojim odvjetnikom,
 - 11) vjeroispovijedanje i razgovor s ovlaštenim vjerskim predstavnikom,
 - 12) vjenčanje u kaznionici, odnosno zatvoru,
 - 13) glasovanje na općim izborima,
 - 14) druga prava predviđena ovim Zakonom.
- (2) Zatvorenik strani državljanin ima pravo dopisivati se i razgovarati s diplomatskim i konzularnim predstavnikom svoje zemlje ili države koja štiti njegova prava.

(3) Prigodom dolaska na izdržavanje kazne zatvora zatvorenik mora biti upoznat sa svojim pravima, načinom njihove zaštite i obvezama.

Pritužba zatvorenika

Članak 15.

(1) Zatvorenik ima pravo pritužbe na postupak i odluku zaposlenika kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Pritužba se podnosi usmeno ili pisanim putem upravitelju kaznionice, odnosno zatvora (u daljnjem tekstu: upravitelj), Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav. Pisana pritužba sucu izvršenja ili Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav upućuje se u omotu koji uprava kaznionice, odnosno zatvora ne smije otvoriti. Pisanu pritužbu u zatvorenom omotu zatvorenik ima pravo podnijeti i sucu izvršenja.

(3) Zatvoreniku se mora omogućiti da usmenu pritužbu iznese bez nazočnosti zaposlenika kaznionice, odnosno zatvora ili bez nazočnosti osobe protiv čijih postupaka i odluka je pritužba podnesena.

(4) Na podnesenu pritužbu upravitelj će odgovoriti u roku od petnaest dana, a Središnji ured Uprave za zatvorski sustav u roku od trideset dana. Na pisanu pritužbu odgovorit će se pisanim putem.

(5) Ako zatvorenik podnese pisanu pritužbu sucu izvršenja, sudac izvršenja na pritužbu će odgovoriti pisanim putem u roku od 30 dana od dana zaprimanja pritužbe.

Pravna zaštita u stegovnom postupku

Članak 16.

(1) U stegovnom postupku zatvorenik ima pravo biti upoznat s prijedlogom za pokretanje stegovnog postupka i dokazima, te pravo na pravično odlučivanje o njegovoj krivnji.

(2) U stegovnom postupku zbog stegovnog prijestupa za koji se može izreći stegovna mjera upućivanja u samicu zatvorenik može imati branitelja po svojem izboru i s tim mora biti upoznat.

(3) Branitelj može biti samo odvjetnik, kojega može zamijeniti i odvjetnički vježbenik.

Sudska zaštita protiv postupka i odluke uprave kaznionice, odnosno zatvora

Članak 17.

(1) Zatvorenik može podnijeti zahtjev za sudsku zaštitu sucu izvršenja protiv postupka ili odluke kojom se zatvorenika nezakonito prikraćuje ili ograničava u nekom pravu iz ovoga Zakona.

(2) Sudac izvršenja će rješenjem odbiti zahtjev za sudsku zaštitu ako utvrdi da nije osnovan. Ako utvrdi zahtjev osnovanim, sudac izvršenja će rješenjem narediti otklanjanje nezakonitog prikraćivanja ili ograničavanja zatvorenika u pravu. Ako otklanjanje nezakonitosti nije moguće, sudac izvršenja rješenjem će nezakonitost utvrditi i zabraniti njezino ponavljanje.

(3) Protiv odluke suca izvršenja iz stavka 1. ovoga članka žalbu mogu podnijeti zatvorenik i kaznionica, odnosno zatvor.

Nadzor

Članak 18.

- (1) **Upravni i inspekcijski nadzor nad radom kaznionica, zatvora, Centra za dijagnostiku u Zagrebu i Centra za izobrazbu te nad provedbom ovoga Zakona obavljaju ovlaštene službene osobe ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.**
- (2) U provedbi upravnog nadzora nadzire se osobito zakonitost rada i postupanja, zakonitost akata iz nadležnosti upravitelja, svrhovitost unutarnjeg ustroja kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu, osposobljenost državnih službenika i namještenika, djelotvornost, ekonomičnost i svrhovitost rada u obavljanju poslova iz djelokruga kaznionica, zatvora i Centra za izobrazbu.
- (3) **Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa** osim ovlasti iz općeg propisa u svezi s obavljanjem nadzora, ovlašten je poništiti ili ukinuti svaki nepravilan ili nezakonit opći ili pojedinačni akt upravitelja, ili sam donijeti akt, odnosno odluku koju upravitelj nije donio.
- (4) Inspekcijski nadzor nad radom kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu obavljaju ovlaštene službene osobe **ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa**. U provedbi inspekcijskog nadzora provodi se izravan uvid u opće i pojedinačne akte, uvjete i način rada u kaznionicama, zatvorima, **Centru za dijagnostiku u Zagrebu** i Centru za izobrazbu, te postupanje sa zatvorenicima. Ovlaštena službena osoba može tijekom inspekcijskog nadzora narediti otklanjanje utvrđenih nezakonitosti, nedostataka ili nepravilnosti koje će upravitelj bez odgode izvršiti i izvijestiti nadležnog nadzornika.
- (5) Upravitelj će po saznanju i bez odgode pisanim putem izvijestiti **Ministarstvo nadležno za poslove pravosuđa** o svakom nezakonitom postupanju.
- (6) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad radom kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu.
- (7) Nadzor nad pružanjem zdravstvene zaštite zatvorenicima obavlja ministarstvo nadležno za poslove zdravstvene zaštite, a nad programima izobrazbe za zatvorenike i njihovom provedbom ministarstvo nadležno za poslove prosvjete.

Dio drugi

USTROJ, NADLEŽNOST I DJELOKRUG TIJELA ZA IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA

Glava IV.

TIJELA NADLEŽNA ZA IZVRŠAVANJE KAZNE ZATVORA

Kaznionice, zatvori i centri

Članak 19.

- (1) **Kazna zatvora izvršava se u kaznionicama i zatvorima, koji su posebne ustrojstvene jedinice ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa – Uprave za zatvorski sustav. Uprava za zatvorski sustav je jedinstvena upravna organizacija u sastavu ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa.**
- (2) **Centar za dijagnostiku u Zagrebu kao posebna ustrojstvena jedinica u Upravi za zatvorski sustav obavlja poslove medicinske, socijalne, psihološke, pedagoške i kriminološke obrade zatvorenika u svrhu njihove klasifikacije, predlaganja donošenja orijentacijskog programa izvršavanja kazne zatvora te predlaganja kaznenog tijela u kome će zatvorenik izdržavati kaznu zatvora.**
- (3) **Centar za izobrazbu kao posebna ustrojstvena jedinica u Upravi za**

zatvorski sustav obavlja stalnu stručnu izobrazbu zaposlenika u kaznionicama i zatvorima.

(4) Na pitanja u svezi s pravima i obvezama zaposlenika u kaznionicama i zatvorima (u daljnjem tekstu: državni službenici i namještenici) i u svezi s ustrojem kaznionica i zatvora, koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se opći propisi.

Kaznionice

Članak 20.

(1) Kaznionice se ustrojavaju za izvršavanje kazne zatvora izrečene:

- 1) osuđenim punoljetnim muškarcima,
- 2) osuđenim punoljetnim ženama,
- 3) osuđenim mlađim punoljetnim muškarcima,
- 4) osuđenim mlađim punoljetnim ženama.

(2) Zatvorenici povratnici kaznu zatvora u pravilu izdržavaju u posebnoj kaznionici ili na posebnom odjelu kaznionice.

(3) Zatvorenici kojima je uz kaznu zatvora izrečena sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti i zatvorenici ovisnici koji su u postupak liječenja od ovisnosti uključeni za vrijeme izdržavanja kazne, kaznu zatvora izdržavaju u posebnoj socijalno-terapijskoj kaznionici ili na posebnom socijalno-terapijskom odjelu kaznionice.

(4) Oboljeli zatvorenici liječe se u pravilu u zatvorskoj bolnici, u kojoj se izvršava sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja kad je izrečena uz kaznu zatvora.

(5) Kaznionice osniva i ukida Vlada Republike Hrvatske na prijedlog **ministra nadležnog za poslove pravosuđa**.

(6) Kaznionica može imati odjele u svojem sjedištu ili izvan sjedišta kaznionice, koji nemaju status ustrojbenih jedinica, a u njima se izvršava kazna zatvora. Odjele osniva i ukida **pomoćnik ministra nadležan za zatvorski sustav**.

Zatvor

Članak 21.

(1) Zatvor se osniva radi izvršavanja kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku, kazne zatvora izrečene u kaznenom postupku i drugom sudskom postupku, u skladu s odredbama članka 49. stavka 1. i članka 152. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Zatvor osniva i ukida Vlada Republike Hrvatske na prijedlog **ministra nadležnog za poslove pravosuđa**. Zatvor se osniva za područje jednog ili više županijskih sudova.

(3) Zatvor može imati odjele u sjedištu ili izvan sjedišta zatvora, koji nemaju status ustrojbenih jedinica. U odjelu zatvora može se izvršavati kazna zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci. Odjele osniva i ukida **pomoćnik ministra nadležan za zatvorski sustav**.

(4) Sigurnosna mjera obveznog liječenja od ovisnosti izrečena uz kaznu zatvora može se izvršavati u zatvorima u slučajevima iz stavka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Zatvor u Zagrebu, osim poslova iz stavka 1. ovoga članka u Odjelu za psihosocijalnu dijagnostiku obavlja poslove medicinske, socijalne, psihološke, pedagoške i kriminološke obrade zatvorenika. Za potrebe kriminološke obrade zatražit će se podaci i od centra za socijalnu skrb i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Vrste kaznionica i zatvora

Članak 22.

- (1) Prema stupnju sigurnosti i ograničenju slobode kretanja zatvorenika kaznionice su zatvorene, poluotvorene ili otvorene.
- (2) Prema stupnju sigurnosti i ograničenju slobode kretanja zatvorenika zatvori su zatvorenog tipa.
- (3) Kaznionice i zatvori, bez obzira na stupanj sigurnosti i ograničenje slobode kretanja zatvorenika, u svom sastavu mogu imati zatvorene, poluotvorene i otvorene odjele.

Unutarnji ustroj kaznionica i zatvora

Članak 23.

- (1) U kaznionicama i zatvorima, ovisno o veličini i o sadržaju poslova kaznionice, odnosno zatvora mogu se ustrojiti odjeli: osiguranja, tretmana, upravnih poslova, zdravstvene zaštite zatvorenika, rada i strukovne izobrazbe zatvorenika, te financijsko-knjigovodstvenih poslova. U kaznionicama i zatvorima u kojima ne postoje uvjeti za ustrojavanje odjela može se ustrojiti odgovarajuća ustrojstvena jedinica za obavljanje poslova osiguranja i drugih poslova iz djelokruga kaznionice, odnosno zatvora.
- (2) Poslovi odjela osiguranja jesu: poslovi osiguranja, kaznionice, odnosno zatvora te nadzor nad zatvorenicima uz sudjelovanje u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora. Ove poslove obavlja pravosudna policija.
- (3) Poslovi odjela tretmana jesu: promatranje, predlaganje i donošenje stručnih mišljenja, predlaganje i provedba pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora, nadziranje i praćenje njihove provedbe i vrednovanje učinaka, zdravstvena zaštita, izobrazba, izrada stručnog mišljenja u svezi s primjenom penoloških instituta i izvanrednih pravnih lijekova, vođenje propisanih evidencija zatvorenika te drugi stručni poslovi.
- (4) Poslovi upravnog odjela jesu: kadrovski i financijsko-knjigovodstveni poslovi, osiguranje uvjeta smještaja, prehrane i opreme zatvorenika, organiziranje rada i strukovne izobrazbe zatvorenika i ostali poslovi koji omogućuju upravljanje i rad kaznionice, odnosno zatvora.

Upravitelj

Članak 24.

- (1) Kaznionicom, zatvorom, **Centrom za dijagnostiku u Zagrebu i Centrom za izobrazbu** upravlja upravitelj. Upravitelj ima ovlasti čelnika tijela državne uprave ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.
- (2) Upravitelj je državni službenik koji mora imati završenu visoku stručnu spremu i ostale uvjete prema općim propisima te stručno i radno iskustvo u državnoj službi, odnosno pravosuđu .
- (3) Upravitelj može imati jednog ili više pomoćnika koji mora ispunjavati uvjete iz stavka 2. ovoga članka.

Savjetodavno vijeće upravitelja

Članak 25.

- (1) Čelnici ustrojbenih jedinica kaznionice, odnosno zatvora, čine savjetodavno vijeće upravitelja.
- (2) Savjetodavno vijeće upravitelja najmanje jedanput mjesečno razmatra, preispituje i predlaže plan provedbe zadaća iz nadležnosti kaznionice, odnosno zatvora.

Glava V.

Državni službenici i namještenici

Prijam u službu, odnosno na rad, premještaj i prestanak službe, odnosno rada

Članak 26.

(1) Prijedlog plana prijama u državnu službu u kaznionicama, zatvorima, **Centru za dijagnostiku u Zagrebu** i Centru za izobrazbu utvrđuje ministar nadležan za poslove pravosuđa.

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa prima u državnu službu, imenuje na položaj i raspoređuje na radno mjesto, razrješava i premješta u slučaju razrješavanja s položaja upravitelja i pomoćnika upravitelja i odlučuje o prestanku njihove državne službe. O ostalim pravima i obvezama iz državne službe upravitelja i pomoćnika upravitelja odlučuje pomoćnik ministra nadležan za poslove zatvorskog sustava.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa prima u državnu službu i raspoređuje ostale rukovodeće državne službenike u kaznionicama, zatvorima, Centru za dijagnostiku u Zagrebu i Centru za izobrazbu te odlučuje o prestanku državne službe, a o njihovim pravima i obvezama iz državne službe odlučuje upravitelj kaznonice, zatvora ili Centra za dijagnostiku u Zagrebu odnosno Centra za izobrazbu.

(4) Ministar nadležan za poslove pravosuđa može po potrebi službe ili na molbu državnog službenika **odrediti trajni premještaj državnog službenika** na radno mjesto u drugu kaznionicu ili zatvor.

(5) Pomoćnik ministra nadležan za poslove zatvorskog sustava, po prethodnom mišljenju upravitelja kaznonice, zatvora ili centra, prima u službu, postavlja u zvanja i razrješuje statusa ovlaštene službene osobe odjela osiguranja te odlučuje o prestanku državne službe. Državne službenike odjela osiguranja na radna mjesta raspoređuje upravitelj kaznonice, zatvora ili centra te donosi odluku o njihovim pravima ili obvezama iz državne službe.

(6) Upravitelj prima u državnu službu, odnosno na rad ostale državne službenike i namještenike i raspoređuje ih na radna mjesta uz prethodnu suglasnost **pomoćnika ministra nadležnog za poslove zatvorskog sustava** donosi odluku o pravima i obvezama iz državne službe, odnosno rada te donosi odluku o prestanku državne službe, odnosno rada.

(7) Ministar nadležan za poslove pravosuđa može razriješiti s položaja i rasporediti na drugo radno mjesto niže složenosti poslova upravitelja i pomoćnika upravitelja te može premjestiti na drugo radno mjesto niže složenosti poslova ostale rukovodeće službenike kaznonica, zatvora ili centra, osobito u slučajevima kada je:

- **kažnjen u postupku zbog teže povrede službene dužnosti te mu je izrečena novčana kazna ili**
- **ocijenjen ocjenom »ne zadovoljava« do trenutka nastupanja izvršnosti ili**
- **odbio izvršenje naloga nadređenog ili**
- **izvršio propust u obavljanju službe koji je utvrđen u upravnom ili inspekcijskom nadzoru u obavljanju službe iz njegove nadležnosti koji je doveo do štetnih posljedica.**

Poslovi izvršavanja kazne zatvora

Članak 27.

- (1) Poslove izvršavanja kazne zatvora obavljaju državni službenici u skladu s poslovima i zadaćama svojega službeničkog mjesta.
- (2) Državni službenici kaznionice, odnosno zatvora, mogu obavljati i druge poslove iz članka 23. ovoga Zakona, ako su za njih osposobljeni.
- (3) Iz opravdanih razloga stručne poslove iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona mogu obavljati i druge stručne osobe koje nisu državni službenici i namještenici Uprave za zatvorski sustav, na temelju odluke upravitelja donesene uz prethodnu suglasnost **pomoćnika ministra nadležnog za zatvorski sustav.**

Ovlaštene službene osobe

Članak 28.

- (1) **Ovlaštene službene osobe su državni službenici koji prema Pravilniku o unutarnjem redu Ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa obavljaju neposredni upravni i inspekcijski nadzor nad zakonitošću rada kaznionica, zatvora i centara i postupanja sa zatvorenicima, te državni službenici kaznionica, zatvora i centara koji prema Pravilniku o unutarnjem ustroju kaznionica, zatvora i centara rade u posebnim uvjetima ili oni koji imaju posebne dužnosti ili ovlasti.**
- (2) Ovlaštene službene osobe iz stavka 1. ovoga članka imaju službenu iskaznicu i značku.
- (3) **Propise** o službenoj iskaznici i znački donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Ovlasti i obveze ovlaštene službene osobe

Članak 29.

- (1) Ovlaštena službena osoba ima ovlast i obvezu u okviru svojega djelokruga poduzeti sve radnje radi izvršavanja kazne zatvora.
- (2) Ovlaštena službena osoba, državni službenik odjela osiguranja, u obavljanju službe može primijeniti sredstva prisile i vatreno oružje u skladu sa člankom 142. i 143. ovoga Zakona.

Posebna prava ovlaštenih službenih osoba

Članak 30.

- (1) Ovlaštenim službenim osobama zbog težine i naravi posla i posebnih uvjeta rada: povećana opasnost za život i zdravlje radi nasilja, izloženosti zaraznim bolestima, smjenski rad, rad na državne blagdane i neradne dane i stalna pripravnost, te izloženost stresu, svakih se dvanaest mjeseci provedenih na takvim poslovima računa kao šesnaest, odnosno četrnaest mjeseci staža osiguranja te im pripada poseban dodatak na plaću zbog rada u posebnim uvjetima.
- (2) Poslove s posebnim uvjetima rada i pravo na posebne dodatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje uredbom Vlada Republike Hrvatske.
- (3) Ovlaštenoj službenoj osobi koja je odlukom nadležne zdravstvene komisije iz članka 31. stavka 11. ovoga Zakona proglašena nesposobnom za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe rješenjem će se:
 - 1) utvrditi prestanak ovlaštenja ovlaštene službene osobe,
 - 2) utvrditi da zadržava plaću i druga prava koja je ostvarivala kao ovlaštena službena osoba,
 - 3) u roku od 30 dana uputiti na ocjenu preostale radne sposobnosti.
- (4) Ako je službeniku iz stavka 3. ovoga članka utvrđena preostala radna sposobnost, rasporedit će se na radno mjesto u skladu sa stručnom spremom i strukom koju ima, ako je takav raspored moguć. Prava iz stavka 3. točke 2. ovoga članka službenik zadržava do konačnosti rješenja o rasporedu na radno mjesto.

(5) Ako je utvrđeno da službenik nema preostale radne sposobnosti ili raspored službenika prema stavku 4. ovoga članka nije moguć, a službenik je do konačnosti rješenja o utvrđivanju preostale radne sposobnosti stekao uvjete za mirovinu, prestaje mu državna služba s danom stjecanja uvjeta za mirovinu, a službenik zadržava prava iz stavka 3. točke 2. ovoga članka do konačnosti rješenja o prestanku državne službe zbog ostvarivanja prava na mirovinu.

(6) Ako službenik ima preostalu radnu sposobnost ali ga nije moguće rasporediti na radno mjesto u skladu sa stručnom spremom i strukom koju ima, ili ako službenik nema preostalu radnu sposobnost a nije stekao uvjete za mirovinu, prava iz stavka 3. točke 2. ovoga članka službenik zadržava do konačnosti odluke o preostaloj radnoj sposobnosti, s kojim danom mu prestaje državna služba.

(7) Prava ovlaštene službene osobe iz mirovinskog osiguranja utvrđuju se posebnim zakonom.

(8) Ovlaštenoj službenoj osobi koja ostvari pravo na mirovinu pripada otpremnina u visini **tri proračunske osnovice** prema općim propisima.

(9) Obitelj ovlaštene službene osobe koja izgubi život u obavljanju službe ili povodom obavljanja službe ima pravo na nadoknadu troškova pokopa, a uzdržavani članovi obitelji i jednokratnu novčanu pomoć u visini šest zadnjih plaća ovlaštene službene osobe.

(10) Ostvarivanje prava iz stavka 9. ovoga članka isključuje ostvarivanje istih prava iz kolektivnog ugovora.

Obveze zaposlenika

Članak 31.

(1) Državni službenici kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu međusobno surađuju i pridonose ostvarenju svrhe izvršavanja kazne.

(2) Državni službenici i namještenici su dužni sve podatke o zatvorenicima čuvati kao službenu i profesionalnu tajnu za vrijeme i nakon prestanka službe, odnosno rada.

(3) Državni službenici i namještenici trebaju svojim ponašanjem pozitivno utjecati na zatvorenike.

(4) Prigodom svakog ulaska u kaznionicu i zatvor državne službenike i namještenike se može pretražiti.

(5) **Pomoćnik ministra nadležan za zatvorski sustav** svojom odlukom može odrediti da državni službenici i namještenici u nekoj kaznionici i zatvoru nose jednoobraznu odjeću.

(6) Državni službenici surađuju s osobama iz članka 5. stavka 3. ovoga Zakona radi ostvarenja svrhe izvršavanja kazne zatvora.

(7) Radi potreba službe može se ovlaštenu službenu osobu iz članka 28. ovoga Zakona obvezati na rad dulji od punoga radnog vremena.

(8) Radi potreba službe može se ovlaštenoj službenoj osobi iz članka 28. ovoga Zakona privremeno uskratiti ili iznimno prekinuti korištenje godišnjeg odmora.

(9) Radi potreba službe **pomoćnik ministra nadležan za zatvorski sustav** može ovlaštenu službenu osobu iz članka 28. ovoga Zakona privremeno premjestiti na rad u drugu kaznionicu ili zatvor do tri mjeseca, a uz njegovu suglasnost do šest mjeseci u tijeku kalendarske godine. Privremeni premještaj na rad u drugu kaznionicu ili zatvor ne smatra se privremenim premještajem na radno mjesto. Žalba protiv rješenja o privremenom premještaju na rad ne zadržava izvršenje rješenja.

(10) Ovlaštena službena osoba dužna je i kada nije u službi javiti Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav i upravi kaznionice, odnosno zatvora saznanje o važnim činjenicama koje mogu utjecati na izvršavanje kazne zatvora.

(11) Sposobnost za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe utvrđuje zdravstvena komisija osnovana odlukom ministra nadležnog za poslove pravosuđa i ministra nadležnog za unutarnje poslove. Ovlaštenoj službenoj osobi koja odbije postupiti po rješenju o upućivanju na ocjenu sposobnosti za obavljanje poslova ovlaštene službene osobe prestaje služba s danom konačnosti rješenja o upućivanju.

Izobrazba zaposlenika

Članak 32.

- (1) Za državne službenike i namještenike u kaznionicama i zatvorima obvezna je stalna stručna izobrazba u skladu s pravilnikom i programima izobrazbe koje donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (2) Izobrazba se provodi u Centru za izobrazbu koji je u skladu sa člankom 19. stavkom 1. ovoga Zakona ustrojbeno jedinica Uprave za zatvorski sustav.
- (3) Izobrazba se može provoditi i u drugim učilištima.

Državni službenici odjela osiguranja

Članak 33.

- (1) Državni službenici odjela osiguranja osiguravaju kaznionicu, odnosno zatvor, osobe i imovinu, nadziru zatvorenike, sudjeluju u provedbi pojedinačnih programa izvršavanja kazne zatvora uz održavanje unutarnjeg reda i stege, sprovode zatvorenike i obavljaju druge poslove propisane ovim Zakonom.
- (2) Na poslovima vanjskog i unutarnjeg osiguranja kaznionice i zatvora državni službenici odjela osiguranja mogu koristiti službene pse.
- (3) Sprovođenje zatvorenika obavlja se tako da se zaštiti zdravlje i ljudsko dostojanstvo zatvorenika, kako bi bio zaštićen i što manje izložen javnosti. Zbog sigurnosti sprovođenja zatvorenika, može se zatražiti pomoć ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.
- (4) Državni službenici odjela osiguranja za vrijeme službe jednako su odjeveni, a u skladu s poslovima i zadaćama svojega službeničkog mjesta i naoružani.
- (5) Državni službenici odjela osiguranja postavljaju se u posebna zvanja obilježena odgovarajućim znakovljem.
- (6) Vlada Republike Hrvatske donijet će propise o zvanjima, znakovlju i uvjetima stjecanja zvanja državnih službenika odjela osiguranja te o odorama, opremi i službenim vozilima.
- (7) Poblize propise o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Posebni uvjeti za prijam u državnu službu u pravosudnu policiju

Članak 34.

- (1) Uz opće uvjete za prijam u državnu službu državni službenik odjela osiguranja mora imati:
 - 1) posebnu zdravstvenu sposobnost,
 - 2) do trideset godina života ako je uvjet za prijam srednja stručna sprema,
 - 3) regulirana obveza služenja vojnog roka.
- (2) Osoba koja se prima u državnu službu za službenika odjela osiguranja, prima se u svojstvu vježbenika neovisno o ranije ostvarenom radnom stažu. Za vrijeme vježbeničkog staža mora pohađati osposobljavanje, položiti ispit za zvanje i položiti državni stručni ispit, u protivnom mu prestaje državna služba.

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite donosi Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti državnog službenika odjela osiguranja kojim se utvrđuju mjerila posebne tjelesne i zdravstvene sposobnosti s obzirom na životnu dob i spol službenika te poslove koje obavlja.

Odjel tretmana

Članak 35.

U odjelu tretmana u skladu s programima rada predviđjet će se i osigurati potreban broj stručnjaka: socijalnih radnika, socijalnih pedagoga, pedagoga, liječnika, psihologa, nastavnika i učitelja.

Stegovna odgovornost

Članak 36.

(1) Zaposlenik zbog povrede službene, odnosno radne dužnosti, odgovara u skladu s općim propisom. Prijedlog za pokretanja postupka zbog teške povrede službene dužnosti podnosi upravitelj. Ako upravitelj ne podnese prijedlog, takav prijedlog može podnijeti **pomoćnik ministra nadležan za zatvorski sustav**.

(2) Zbog teške povrede službene dužnosti postupak pokreće, vodi i odluku donosi u prvom stupnju poseban službenički sud za državne službenike sustava izvršavanja kazne zatvora u skladu s općim propisima.

(3) Za rad vježbenika u svezi s obavljanjem stručnih poslova za koje se osposobljava odgovara državni službenik kojemu je osposobljavanje vježbenika povjereno, odnosno neposredno nadređeni državni službenik.

Teške povrede službene dužnosti

Članak 37.

Osim teških povreda službene dužnosti utvrđenih općim propisom, teškom povredom službene dužnosti smatra se i:

- 1) odnos sa zatvorenikom koji je izvan propisanih zadataka ili koji je suprotan svrsi izvršavanja kazne,
- 2) nepodužimanje propisane mjere koje je dovelo do štetne posljedice ili do ozbiljne mogućnosti njezina nastanka,
- 3) onemogućavanje ostvarenja zajamčenih prava zatvorenika,
- 4) neopravdani izostanak iz službe tri dana uzastopce ili četiri dana u trideset dana,
- 5) uništenje, otuđenje ili oštećenje povjerene državne imovine, uključujući odoru, naoružanje i opremu,
- 6) nemaran odnos prema državnoj imovini koji je doveo do štetnih posljedica ili do ozbiljne mogućnosti njihova nastanka,
- 7) neprijavlivanje kaznenih djela u svezi sa službom za koja se progoni po službenoj dužnosti,
- 8) neprijavlivanje ponašanja koje je teži stegovni prijestup zatvorenika.

Glava VI.

SREDSTVA ZA RAD

Financiranje kaznionica, zatvora, centra za dijagnostiku u zagrebu i centra za izobrazbu

Članak 38.

- (1) Sredstva za rad kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu osiguravaju se u državnom proračunu.
- (2) Sredstva ostvarena radom zatvorenika koriste se kao dopunska sredstva za potrebe programa izvršavanja kazne zatvora. O načinu korištenja ovih sredstava odlučuje upravitelj kaznionice, odnosno zatvora uz suglasnost ministra nadležnog za poslove pravosuđa u skladu s Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.
- (3) Sredstva iz stavka 2. ovoga članka prihod su kaznionica, odnosno zatvora, vode se na njihovim računima, a koriste se za naknade za rad zatvorenika, za tekuća i investicijska ulaganja, nabavu sirovina i materijala potrebnih za rad te za ostale namjene utvrđene Pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka. Ministar nadležan za poslove pravosuđa može odlučiti da se sredstva iz stavka 2. ovoga članka rasporede drugoj kaznionici, zatvoru, **Centru za dijagnostiku u Zagrebu** ili Centru za izobrazbu.
- (4) Visina sredstava za tekuće i kapitalne izdatke, kao i korištenje dopunskih sredstava utvrđuju se na temelju proračuna prihoda i izdataka te programa rada kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu.

Sredstva za tekuće i kapitalne izdatke

Članak 39.

- (1) Tekući izdaci jesu:
 - 1) izdaci za zaposlene,
 - 2) izdaci za materijal, energiju, komunalne i ostale usluge,
 - 3) izdaci za tekuće održavanje,
 - 4) financijski i ostali vanjski izdaci,
 - 5) izdaci za posebne namjene.
- (2) Kapitalni izdaci jesu:
 - 1) izdaci za izgradnju i adaptaciju objekata i pratećih sadržaja u kaznionicama, zatvorima, **Centru za dijagnostiku u Zagrebu** i Centru za izobrazbu te stanova za službene potrebe zaposlenika,
 - 2) izdaci za nabavu opreme.

Sredstva za posebne namjene

Članak 40.

Sredstva za posebne namjene, sastoje se od:

- 1) sredstva za pokriće izdataka uzdržavanja zatvorenika, koja se koriste za:
 - prehranu, odjeću, obuću i smještaj,
 - zdravstvenu zaštitu, održavanje čistoće i osobne higijene,
 - naknadu za rad, školovanje i nezaposlenost, novčanu pomoć i nagradu,
 - izdatke upućivanja, sprovođenja, premještaja i otpuštanja,
 - tjelovježbu i slobodne aktivnosti,
 - izobrazbu,
 - opremu,
 - osiguranje od odgovornosti od nesreće na poslu,
 - provedbu mjere obveznog liječenja od ovisnosti,
 - pokriće izdataka stručnih usluga trećih osoba u svezi s poslovima iz članka 23. stavka 3. ovoga Zakona,

- troškove pokopa,
- 2) sredstva za pokriće posebnih izdataka zaposlenika kaznionice, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu, koja se koriste za:
 - odore, opremu, naoružanje i zdravstvene preglede u svezi sa službom,
 - troškove izobrazbe,
 - sredstva veze između Središnjeg ureda Uprave za zatvorski sustav i kaznionica, zatvora, **Centra za dijagnostiku u Zagrebu** i Centra za izobrazbu,
 - troškove prijama u službu, odnosno na rad i sredstva za izdatke privremenog upućivanja na rad u drugu kaznionicu, zatvor, **Centar za dijagnostiku u Zagrebu** i Centar za izobrazbu,
 - izdatke nastale u svezi smrti zaposlenika u obavljanju službe ili u svezi sa službom,
 - naknada državnim službenicima i namještenicima ili trećim osobama u slučaju tjelesne ozljede nastale napadom zatvorenika u kaznionici, odnosno zatvoru ili tijekom sprovođenja.

Glava VII.

SUDAC IZVRŠENJA

Ustanovljenje suca izvršenja

Članak 41.

- (1) Sudac izvršenja ustanovljuje se u županijskom sudu za područje njegove mjesne nadležnosti.
- (2) U županijskom sudu na čijem se području nalazi kaznionica ili zatvor čiji opseg poslova to zahtijeva ustanovljuje se centar za izvršavanje kazne zatvora.
- (3) Centar za izvršavanje čine dva ili više sudaca izvršenja i potrebno stručno i pomoćno osoblje na čelu sa sućem izvršenja kojega odredi predsjednik suda.
- (4) Vrhovni sud Republike Hrvatske najmanje jedanput godišnje saziva sastanak sudaca izvršenja radi ujednačavanja provedbe ovoga Zakona.

Stvarna nadležnost i djelokrug suca izvršenja

Članak 42.

- (1) Sudac izvršenja štiti prava zatvorenika, nadzire zakonitost u postupku izvršavanja kazne zatvora, te osigurava ravnopravnost i jednakost zatvorenika pred zakonom.
- (2) Sudac izvršenja poduzima radnje i odlučuje o:
 - 1) upućivanju na izdržavanje kazne zatvora,
 - 2) sudskoj zaštiti prava odlučivanjem o žalbi protiv odluke upravitelja u slučajevima predviđenim ovim Zakonom,
 - 3) odobravanju i opozivu prekida izdržavanja kazne zatvora,
 - 4) odobravanju uvjetnog otpusta i opozivu odluke o uvjetnom otpustu prije otpuštanja na uvjetni otpust,
 - 5) saziva i rukovodi sjednicom vijeća za uvjetne otpuste, čiji je predsjednik,
 - 6) opozivu uvjetnog otpusta,
 - 7) računanju kazne, ako odgovarajuću odluku nije donio nadležni sud,
 - 8) obustavi izvršavanja kazne zatvora zbog zastare, smrti osuđenika ili zatvorenika i izdržane kazne zatvora boravkom u pritvoru ili istražnom zatvoru, ako odgovarajuću odluku nije donio nadležni sud,
 - 9) ostalim slučajevima propisanim zakonom.

(3) Drugostupanjskom odlukom sudac izvršenja može ukinuti, preinačiti ili potvrditi odluku upravitelja.

Mjesna nadležnost suca izvršenja

Članak 43.

(1) Osuđenika na izdržavanje kazne zatvora upućuje sudac izvršenja na čijem području osuđenik ima prebivalište, odnosno boravište, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Odluke iz članka 42. stavka 2. točaka 6. do 9. ovoga Zakona donosi sudac izvršenja iz stavka 1. ovoga članka, a odluke iz članka 42. stavka 2. točaka 2. do 5. donosi sudac izvršenja nadležan prema mjestu izdržavanja kazne zatvora. Odluke iz članka 42. stavka 2. točke 7. do 9. ovoga Zakona može donijeti i sudac izvršenja nadležan prema mjestu izdržavanja kazne zatvora.

(3) U slučaju promjene mjesta izdržavanja kazne zatvora sudac izvršenja ustupit će spis drugom nadležnom sucu izvršenja, odnosno sucu izvršenja nadležnom za nadzor uvjetno otpuštenog.

Postupak pred sucem izvršenja

Članak 44.

(1) Postupak pred sucem izvršenja u prvom stupnju pokreće se na prijedlog stranke ili po službenoj dužnosti, a u drugom stupnju povodom žalbe.

(2) Sudac izvršenja postupa na način kojim se, prema temeljnim načelima, jamči djelotvorna zaštita zatvorenikovih prava i interesa. Postupak pred sucem izvršenja i vijećem koje odlučuje o uvjetnom otpustu provodi se na temelju odredbi Zakona o kaznenom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. Tijekom postupka sudac izvršenja će omogućiti strankama da se očituju o činjenicama i o navodima suprotne stranke, te da predlože utvrđivanje novih činjenica i pribavljanje novih dokaza.

(3) Stranke u postupku su osuđenik, odnosno zatvorenik, kaznionica odnosno zatvor te državni odvjetnik kad je to propisano ovim Zakonom.

(4) Tijekom postupka osuđenik, odnosno zatvorenik ima pravo na stručnu pravnu pomoć opunomoćenika po svojem izboru iz reda odvjetnika kojeg može zamijeniti odvjetnički vježbenik. Ako zatvorenik u roku od dvadeset četiri sata ne osigura nazočnost opunomoćenika, postupak će se voditi bez njega.

(5) Zatvoreniku se na njegov zahtjev može postaviti opunomoćenika u stegovnom postupku ako prema svojem imovnom stanju nije u mogućnosti podmiriti troškove zastupanja, a nije u mogućnosti sam zastupati svoje interese.

(6) Sudac izvršenja u postupku može pregledati sve službene dokumente koji se odnose na zatvorenika, posjetiti prostorije kaznionice, odnosno zatvora, te činjenice utvrđivati i na drugi način.

(7) Sudac izvršenja može održati ročište u odgovarajućim prostorijama kaznionice ili zatvora, osim kada samostalno ili u vijeću odlučuje o uvjetnom otpustu.

Postupak po žalbi protiv odluke upravitelja

Članak 45.

(1) Zatvorenik može podnijeti žalbu sucu izvršenja protiv odluke upravitelja u roku od osam dana od dana dostave odluke, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Žalba protiv odluke iz stavka 1. ovoga članka ne zadržava izvršenje odluke ako ovim Zakonom nije drukčije propisano. U takvu slučaju upravitelj će odluku odmah priopćiti zatvoreniku, koji žalbu protiv odluke može podnijeti i izjavom u zapisnik. Sudac izvršenja će o žalbi odlučiti najkasnije u roku od tri dana od primitka žalbe.

(3) Zatvorenik se ne može odreći prava na žalbu.

Žalba na odluku suca izvršenja

Članak 46.

(1) Protiv rješenja suca izvršenja u prvom stupnju žalbu mogu podnijeti stranke iz članka 44. stavka 3. ovoga Zakona, opunomoćenik osuđenika, odnosno zatvorenika i član obitelji osuđenika, odnosno zatvorenika iz članka 8. točke 4. ovoga Zakona uz suglasnost osuđenika odnosno zatvorenika, kada su pokrenuli postupak u kojem je donesena odluka koja se pobija žalbom, u roku od tri dana od dostave rješenja. Žalba ne zadržava izvršenje rješenja, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Žalba se podnosi sucu izvršenja, koji će je bez odgode dostaviti sudskom vijeću županijskog suda. Sudsko će vijeće o žalbi odlučiti u roku od osam dana od primitka žalbe.

Upućivanje u prava zatvorenika

Članak 47.

Najmanje jedanput godišnje nadležni sudac izvršenja obilazi zatvorenike, razgovara s njima i upućuje ih u njihova prava iz ovoga Zakona i načine ostvarivanja tih prava.

Dio treći

TIJEK IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Glava VIII.

MJERILA ZA UPUĆIVANJE I UPUĆIVANJE NA IZDRŽAVANJE KAZNE ZATVORA

Sudac izvršenja nadležan za upućivanje na izdržavanje kazne zatvora

Članak 48.

(1) Prvostupanjski sud koji je sudio u predmetu u kojem je pravomoćno izrečena bezuvjetna kazna zatvora dostavit će bez odgode prijepise: presude, socijalne ankete, nalaza vještaka, izvataka iz kaznene evidencije, a po potrebi i druge podatke sucu izvršenja nadležnom za upućivanje osuđenika na izdržavanje kazne.

(2) Nakon primitka prijepisa presude iz stavka 1. ovoga članka sudac izvršenja će u roku od osam dana poduzeti radnje radi izvršavanja kazne zatvora.

(3) Ako se osuđenik nalazi u pritvoru, radnje iz stavka 2. ovoga članka poduzima sudac izvršenja nadležan prema mjestu pritvaranja.

(4) Ako je mjesto prebivališta ili boravišta osuđenika nepoznato, ili mu je prebivalište ili boravište u inozemstvu, ili je suđen u odsutnosti, radnje iz stavka 2. ovoga članka poduzima sudac izvršenja nadležan prema mjestu donošenja prvostupanjske presude.

Mjerila za upućivanje na izdržavanje kazne zatvora

Članak 49.

- (1) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora do šest mjeseci ili kojemu neizdržani dio kazne ne prelazi šest mjeseci uputit će se u najbliži zatvor prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta a ako osuđenik nema prebivalište, odnosno boravište na području Republike Hrvatske uputit će se u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja nadležnog za upućivanje.
- (2) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora dulje od šest mjeseci ili kojemu neizdržani dio kazne iznosi dulje od šest mjeseci uputit će se u Zatvor u Zagrebu radi obavljanja stručnih poslova iz članka 21. stavka 4. ovoga Zakona, te predlaganja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora i kaznionice, odnosno zatvora u kojem će se kazna izvršavati. Odluku o kaznionici, odnosno zatvoru u kojem će se kazna izvršavati donosi Središnji ured Uprave za zatvorski sustav, u skladu s okvirnim mjerilima za upućivanje i razvrstavanje zatvorenika na izdržavanju kazne zatvora koje donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (3) Zatvorenika kojem je tijekom izdržavanja kazne zatvora drugom pravomoćnom i izvršnom presudom izrečena kazna zatvora, sudac izvršenja uputit će u kaznionicu ili zatvor u kojem već izdržava kaznu.
- (4) Ako je osuđeniku određen ili produljen pritvor u drugom kaznenom postupku, sudac izvršenja uputit će odmah na izvršavanje kazne zatvora koju će započeti izdržavati nakon ukidanja pritvora.
- (5) U slučajevima iz članka 48. stavka 4. ovoga Zakona, osuđenika će se uputiti u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja koji je izdao nalog za raspisivanje tjeralice.
- (6) Osuđenika osuđenog na kaznu zatvora kojemu je ujedno izrečena i sigurnosna mjera obveznoga psihijatrijskog liječenja uputit će se na izvršavanje kazne zatvora i sigurnosne mjere u skladu s odredbom stavka 2. ovoga članka.
- (7) Zatvorenika čija je kazna zatvora preuzeta na izvršavanje sukladno međunarodnom ugovoru ili posebnom zakonu, uputit će se na daljnje izvršavanje u Zatvor u Zagrebu radi obavljanja poslova iz stavka 2. ovoga članka.

Poziv i rješenje o upućivanju

Članak 50.

- (1) Sudac izvršenja zatražit će socijalnu anketu za osuđenika te prikupiti i druge podatke koje smatra značajnim za određenje načina izvršavanja kazne, te će nakon toga pozvati osuđenika radi uručenja rješenja o upućivanju na izdržavanje kazne zatvora (u daljnjem tekstu: rješenje o upućivanju) i sredstava za troškove javnog prijevoza do kaznionice, odnosno zatvora u koji se osuđenik upućuje. Prigodom uručenja rješenja o upućivanju sudac izvršenja upoznat će osuđenika s odredbama članka 54., 55. i 56. ovoga Zakona. Odgodu izvršavanja kazne zatvora osuđenik može zatražiti u roku od tri dana od uručenja rješenja o upućivanju.
- (2) Zatvorenika koji se već nalazi na izdržavanju druge kazne zatvora neće se pozivati radi uručivanja rješenja o upućivanju. Rješenje o upućivanju zatvoreniku će se uručiti putem uprave kaznionice, odnosno zatvora.
- (3) Rješenje o upućivanju zatvorenika koji je upućen na daljnje izvršavanje kazne sukladno članku 49. stavku 6. ovoga Zakona dostavit će se Zatvoru u Zagrebu, a zatvoreniku putem uprave tog zatvora.
- (4) Ako se osuđenik ne odazove pozivu suda, sudac izvršenja izdat će nadležnoj policijskoj upravi dovedbeni nalog.
- (5) Rješenje o upućivanju sadrži: osobne podatke o osuđeniku kojeg se upućuje, podatke o pravomoćnoj i izvršnoj presudi na temelju koje se upućuje, kaznionicu ili zatvor u koji se upućuje i uputu o pravnom lijeku. Žalba protiv rješenja o upućivanju zadržava izvršenje rješenja.
- (6) Rješenje kojim se osuđenika upućuje na izdržavanje kazne zatvora sa slobode, treba sadržavati i dan, mjesec i godinu kada se mora javiti na izdržavanje kazne.
- (7) Rješenje o upućivanju iz stavka 5. i 6. ovoga članka dostavit će se nakon pravomoćnosti kaznionici, odnosno zatvoru

(7) Dan javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor mora biti određen tako da od uručenja rješenja o upućivanju do javljanja u kaznionicu, odnosno zatvor protekne najmanje četrnaest, a najviše dvadeset jedan dan. Osuđenik može na vlastiti zahtjev biti upućen na izdržavanje kazne i prije proteka četrnaest dana od dana uručenja rješenja o upućivanju.

(8) Troškove javnog prijevoza osuđeniku snosi sud upućivanja.

Obveze suca izvršenja

Članak 51.

(1) Sudac izvršenja dostavit će kaznionici ili zatvoru prijepise: rješenja o upućivanju, presude, socijalne ankete, izvotka iz kaznene evidencije podataka o tome je li u kaznenom postupku izuzet biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize kao i druge podatke kojima raspolaže, najmanje tri dana prije dana javljanja osuđenika na izdržavanje kazne.

(2) Ako se osuđenik koji je uredno upućen na izdržavanje kazne ne javi, sudac izvršenja će na temelju izvješća upravitelja izdati nadležnoj policijskoj upravi nalog za sprovođenje. Troškove sprovođenja snosi kaznionica, odnosno zatvor, koji štetu može naknaditi odgovarajućom primjenom odredaba članka 150. ovoga Zakona.

(3) Kad se na izdržavanje kazne upućuje osuđenik koji uzdržava maloljetne osobe ili osobe nesposobne da se brinu za sebe ili nisu materijalno zbrinute, sudac izvršenja o tome će obavijestiti nadležni centar za socijalnu skrb, koji je obvezan bez odgode poduzeti potrebite mjere i o tome izvijestiti suca izvršenja.

Tjeralica

Članak 52.

(1) Za osuđenikom koji se krije sudac izvršenja dat će nalog za raspisivanje tjeralice. Nalog se dostavlja policijskoj upravi prema sjedištu suca izvršenja. Uhićenog će se osuđenika smjestiti do pravomoćnosti rješenja u najbliži zatvor prema sjedištu suca izvršenja. Uhićenog osuđenika će se po pravomoćnosti rješenja o upućivanju na njegov trošak sprovesti u kaznionicu, odnosno zatvor.

(2) Sudac izvršenja će dati nalog za povlačenje tjeralice kad se osuđenika uhiti, ako nastupi zastara izvršavanja kazne ili se ostvare drugi razlozi zbog kojih tjeralica više nije potrebna.

(3) Početak izdržavanja kazne zatvora računa se od trenutka kad se osuđenik sam javio na izdržavanje kazne, a u slučaju prisilnog sprovođenja ili smještaja prema stavku 1. ovoga članka, od trenutka oduzimanja slobode.

Upućivanje prije pravomoćnosti presude

Članak 53.

(1) Zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor može podnijeti zahtjev za upućivanje na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude izjavom na zapisnik. Odluku o zahtjevu donijet će sudac pojedinac ili predsjednik vijeća koji je donio presudu u prvom stupnju. Prilikom davanja izjave na zapisnik zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor upozorit će se da će u kaznionici, odnosno zatvoru u pravima i obvezama biti izjednačen sa zatvorenicima koji izdržavaju kaznu zatvora.

(2) Predsjednik vijeća koje je donijelo odluku u prvom stupnju prilikom odlučivanja o zahtjevu uzet će u obzir razmjer između vremena provedenog u istražnom zatvoru i duljini izrečene kazne zatvora te procjenu potrebe nazočnosti zatvorenika kojemu je određen istražni zatvor na sudu.

(3) Pravomoćno rješenje o upućivanju na izdržavanje kazne prije pravomoćnosti presude zajedno s pismenima iz članka 48. stavka 1. ovoga Zakona predsjednik vijeća koji je donio

presudu u prvom stupnju dostavit će sucu izvršenja prema sjedištu zatvora u kojem se zatvorenik kojemu je određen istražni zatvor nalazi.

(4) Izdržavanje kazne zatvora na temelju rješenja iz stavka 3. ovoga članka može trajati najdulje do isteka roka za istražni zatvor propisanog Zakonom o kaznenom postupku.

Glava IX.

ODGODA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Razlozi za odgodu

Članak 54.

(1) Sudac izvršenja na molbu osuđenika, opunomoćenika osuđenika ili uz njegovu suglasnost i članova njegove obitelji iz članka 8. točke 5. ovoga Zakona, može donijeti rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora. Molba za odgodu izvršavanja kazne zatvora s potrebnim dokazima može se podnijeti u roku od tri dana od uručenja rješenja o upućivanju, a nakon proteka toga roka ako su razlozi za odgodu nastali naknadno, ali ne kasnije od tri dana po saznanju za njihovo postojanje.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka sudac izvršenja donijet će nakon provedenog postupka u kojem će utvrditi postojanje razloga za odgodu i to u roku od tri dana od primitka molbe.

(3) Razlozi za odgodu jesu:

1) teška akutna bolest ili znatno pogoršanje postojeće kronične bolesti za čije liječenje nema uvjeta u kaznionici ili zatvoru,

2) smrt člana obitelji osuđenika,

3) potreba obavljanja ili dovršenja neodgodivih sezonskih radova te radova izazvanih elementarnom nepogodom ili drugom nesrećom, a u obitelji osuđenika nema druge radno sposobne osobe,

4) obveza osuđenika u dovršavanju započetog posla zbog čijeg bi neobavljanja nastala znatna materijalna šteta,

5) završetak školske godine ili polaganja ispita,

6) dijete mlađe od godinu dana o kojem osuđenik skrbi,

7) trudnoća osuđenice ako do poroda ne preostaje više od šest mjeseci,

8) rizična trudnoće osuđenice,

9) potreba osiguranja skrbi za odgoj i čuvanje maloljetnih osoba, te starih, bolesnih ili nemoćnih osoba u obitelji osuđenika ili uzdržavanih osoba za koje postoji potreba skrbljenja prema mišljenju centra za socijalnu skrb nadležnog prema njihovu mjestu prebivališta, a koju je obvezan osigurati osuđenik.

(4) Izvršavanje kazne zatvora zbog razloga iz stavka 3. točke 1. ovoga članka može se odgoditi dok bolest traje; zbog razloga iz točke 2. najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 3. i 4. do završetka posla, a najdulje do tri mjeseca; zbog razloga iz točke 5. najdulje do šest mjeseci; zbog razloga iz točke 6., 7. i 8. najdulje do navršene jedne godine djetetova života; a zbog razloga iz točke 9. najdulje do šest mjeseci.

(5) Sveukupna odgađanja izvršavanja kazne mogu trajati ukupno najdulje dvadeset mjeseci, osim iz razloga iz stavka 3. točke 1. ovoga članka.

Odgoda vojnim obveznicima

Članak 55.

- (1) Osuđenik pozvan na služenje vojnog roka ili na vojnu vježbu upućuje se na izdržavanje kazne zatvora prije služenja vojnog roka ili vojne vježbe.
- (2) Osuđeniku koji je tijekom služenja vojnog roka ili trajanja vojne vježbe osuđen na kaznu zatvora do šest mjeseci za kazneno djelo počinjeno prije početka služenja vojnog roka ili prije vojne vježbe odgodit će se upućivanje na izdržavanje kazne do završetka služenja vojnog roka ili trajanja vojne vježbe.
- (3) Upućivanje na izdržavanje kazne zatvora odgodit će se osuđeniku osuđenom na kaznu zatvora ili maloljetničkog zatvora do dvije godine za kazneno djelo počinjeno prije početka služenja vojnog roka ako do završetka služenja vojnog roka ne preostaje više od četiri mjeseca.
- (4) U slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske upućivanje na izdržavanje kazne zatvora vojnog obveznika može se odgoditi dok takvo stanje traje.

Opoziv rješenja o odgodi

Članak 56.

- (1) Rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora sudac izvršenja će opozvati ako su prestali razlozi zbog kojih je odgoda odobrena ili ako osuđenik odgodu ne koristi iz razloga zbog kojeg je odobrena ili čini kažnjive radnje.
- (2) Centar za socijalnu skrb, državno odvjetništvo i policijska uprava, odnosno postaja obavijestit će suca izvršenja o razlozima za opoziv rješenja o odgodi izvršavanja kazne zatvora.

Glava X.

POSTUPAK PRIJAMA ZATVORENIKA I ODREĐIVANJE NAČINA IZVRŠAVANJA KAZNE ZATVORA

Utvrđivanje istovjetnosti prigodom prijama zatvorenika

Članak 57.

- (1) Zatvorenika se prima u kaznionicu ili zatvor na temelju rješenja o upućivanju.
- (2) Prigodom dolaska u kaznionicu ili zatvor utvrđuje se istovjetnost zatvorenika prema podacima navedenim u sudskoj odluci i drugim podacima važnim za utvrđivanje istovjetnosti.
- (3) Ako se pojavi sumnja u istovjetnost, ovlaštena službena osoba će osobu koja se javila na izdržavanje kazne zadržati i odmah obavijestiti policijsku upravu prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora, koja će poduzeti mjere radi utvrđivanja istovjetnosti.

Pretraga i pregled tijela

Članak 58.

Nakon prijama u kaznionicu ili zatvor ovlaštena službena osoba obaviti će osobnu pretragu zatvorenika i pregled tijela.

Uzimanje posebnih osobnih podataka

Članak 59.

- (1) Zatvorenika će se fotografirati, od njega će se uzeti otisci papilarnih crta, izmjeriti tjelesna visina i težina i zabilježiti osobni opis. **Navedene radnje poduzimaju se i bez privole zatvorenika.**

Postupak s osobnim stvarima

Članak 60.

- (1) Prigodom prijama zatvorenika u kaznionicu ili zatvor osobne stvari će se pregledati.
- (2) Osobne stvari čije zadržavanje nije dopušteno i odjeća koju ne zadržava popisuju se, oduzimaju i pohranjuju na polog stvari, ili se na zatvorenikov trošak šalju osobi koju on odredi, o čemu se zatvoreniku daje potvrda. Stvari koje zbog pokvarljivosti nisu prikladne za pohranjivanje ili uručivanje trećim osobama uništiti će se, o čemu se sastavlja zapisnik, primjerak kojeg se uručuje zatvoreniku.
- (3) Stvari za koje se sumnja da su u svezi s počinjenjem nekoga kaznenog djela oduzet će se od zatvorenika i uz zapisnik predati nadležnom državnom tijelu. Stvari za koje se sumnja da su namijenjene bijegu zatvorenika, ugrožavanju reda i sigurnosti, te stvari za koje se sumnja da mogu narušiti zdravlje oduzet će se i uništiti ili predati nadležnom državnom tijelu, o čemu će se sastaviti zapisnik. Primjerak zapisnika uručuje se zatvoreniku.

Dopuštene stvari

Članak 61.

- (1) Zatvorenik prigodom prijama može zadržati sljedeće stvari: rublje, odjeću, obuću, remen za hlače, pribor za brijanje koji ne ugrožava sigurnost, posteljину, novčanik, notes, vjenčani prsten, sat, olovku, lulu, cigarete, duhan, upaljač, knjige, fotografije, baterijski radioprijamnik i druge stvari za osobnu uporabu i higijenu.
- (2) U slučaju zlouporabe, stvari iz stavka 1. ovoga članka mogu se oduzeti.
- (3) Upravitelj može dopustiti zatvoreniku da zadrži i druge stvari ako to nije protivno kućnom redu, interesima sigurnosti i potrebama pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.
- (4) Vrsta i količina stvari iz stavka 1. ovoga članka propisuje se kućnim redom.

Dragocjenosti, novac, vrijednosnice i isprave

Članak 62.

- (1) Dragocjenosti, vrijednosnice, te osobne i druge isprave popisuju se u nazočnosti zatvorenika i pohranjuju se u kaznionici, odnosno zatvoru, o čemu se zatvoreniku daje potvrda.
- (2) Zatvorenikov novac popisuje se u njegovoj nazočnosti i pohranjuje na polog novca ili ostaje kod zatvorenika u skladu s kućnim redom.
- (3) Na zahtjev zatvorenika stvari iz stavka 1. ovoga članka mogu se predati osobi koju on odredi.

Lijekovi i ortopedska pomagala

Članak 63.

Prigodom prijama zatvorenik zadržava ortopedska i druga nužna medicinska pomagala, a nužne lijekove po odobrenju liječnika.

Prijamni zapisnik

Članak 64.

- (1) Prijamni zapisnik je evidencija o prijamu zatvorenika.

(2) U prijamni zapisnik upisuje se nadnevak i sat prijama zatvorenika, rješenje o upućivanju i bitna zapažanja o zatvoreniku.

(3) Prijamni zapisnik potpisuje ovlaštena službena osoba i zatvorenik.

(4) Prijamni se zapisnik bez odgode, a najkasnije u roku od dvadeset četiri sata pohranjuje u matici zatvorenika.

Zdravstveni pregled

Članak 65.

(1) Liječnik će obaviti zdravstveni pregled zatvorenika najkasnije dvadeset četiri sata od upisa u maticu zatvorenika.

(2) Na zahtjev zatvorenika ili na temelju zdravstvenih smetnji uočenih prigodom prijama zdravstveni pregled obaviti će se bez odgode.

Priopćenje o pravima i obvezama

Članak 66.

Radi ostvarivanja prava iz ovoga Zakona zatvoreniku moraju biti dostupni ovaj Zakon i kućni red, a odmah će mu se uručiti pisano objašnjenje o pravima i obvezama za vrijeme izdržavanja kazne zatvora.

Obavijest o prijamu zatvorenika

Članak 67.

Kaznionica, odnosno zatvor obvezna je o prijamu zatvorenika u roku od tri dana obavijestiti suca izvršenja nadležnoga za upućivanje i sud koji je donio presudu u prvom stupnju, a odmah će omogućiti zatvoreniku da o tome obavijesti članove obitelji.

Smještaj zatvorenika

Članak 68.

(1) Po dolasku u kaznionicu, odnosno zatvor zatvorenika će se smjestiti u posebni prostor za prijam u kojem se može zadržati do trideset dana.

(2) U roku iz stavka 1. ovoga članka prikupiti će se podaci potrebni radi utvrđivanja pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora.

Pojedinačni program izvršavanja kazne zatvora

Članak 69.

(1) Radi ispunjavanja svrhe izvršavanja kazne zatvora iz članka 2. ovoga Zakona za zatvorenika se donosi pojedinačni program izvršavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: program izvršavanja). Program izvršavanja sastoji se od pedagoških, radnih, zdravstvenih, psiholoških, socijalnih i sigurnosnih postupaka primjerenih osobinama i potrebama zatvorenika te primjerenih vrsti i mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Program izvršavanja za svakog zatvorenika donosi upravitelj na prijedlog stručnog tima.

(3) Programom izvršavanja utvrđuje se: smještaj na odjel, rad, korištenje slobodnog vremena, posebni postupci (obvezno liječenje od ovisnosti, socijalna, psihološka i psihijatrijska pomoć, skupni i pojedinačni rad), strukovno usavršavanje i izobrazba, dodir s vanjskim svijetom, pogodnosti, posebne mjere sigurnosti i program pripreme za otpust te pomoć nakon otpusta.

(4) Program izvršavanja mijenja se u skladu sa zatvorenikovim ponašanjem te uspješnosti izvršavanja pojedinačnog programa i okolnostima koje mogu nastupiti tijekom izvršavanja kazne.

(5) Upravitelj preispituje program izvršavanja najmanje jedanput u tri mjeseca, za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora do pet godina, a svakih šest mjeseci za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora dulju od pet godina.

(6) Mjera obveznog liječenja od ovisnosti izvršava se u skladu s Nacionalnim programom suzbijanja ovisnosti.

(7) S programom izvršavanja i njegovim izmjenama upoznat će se zatvorenika. Program izvršavanja i njegove izmjene unose se u osobnik.

Matica zatvorenika

Članak 70.

(1) Radi zakonitog izvršavanja kazne zatvora prikupljaju se, objedinjuju, upisuju i pohranjuju podaci o zatvoreniku u maticu zatvorenika (u daljnjem tekstu: matica).

(2) Matica sadrži:

- 1) osobne podatke o zatvoreniku,
- 2) podatke o sudskoj presudi koja se izvršava,
- 3) rješenje o upućivanju.

(3) Podaci se unose u maticu u roku od četrdeset osam sati od primitka prijamnog zapisnika.

Osobnik zatvorenika

Članak 71.

(1) U osobnik zatvorenika (u daljnjem tekstu: osobnik) unose se podaci i ulaže dokumentacija potrebna za praćenje zakonitog izvršavanja kazne zatvora i provedbu programa izvršavanja.

(2) Osobnik sadrži:

- 1) podatke o zatvoreniku, presudi i kazni,
- 2) prijepis sudskih presuda i odluka drugih državnih tijela koje se odnose na kaznu i njezino izvršavanje,
- 3) nalaz i mišljenje odjela tretmana i podatke o zapažanjima odjela osiguranja,
- 4) program izvršavanja i njegove izmjene tijekom izvršavanja kazne zatvora.

(3) Podaci o nacionalnosti i vjeri unose se u osobnik uz zatvorenikovu privolu.

Tajnost podataka

Članak 72.

(1) Podaci iz osobnika i drugi podaci koje državni službenici i namještenici saznaju tijekom izvršavanja kazne zatvora službena su i profesionalna tajna.

(2) Pristup zabilježenim podacima iz stavka 1. ovoga članka dopušten je zatvoreniku, upravitelju, ovlaštenim službenim osobama prema poslovima i zadaćama njihova službeničkog mjesta i osobama ovlaštenim za nadzor nad radom kaznionica i zatvora. Zatvoreniku se može uskratiti pristup zabilježenim podacima sadržanim u pojedinačnim stručnim zapažanjima i mišljenjima ovlaštenih službenih osoba.

(3) Uvid u podatke iz osobnika na temelju odobrenja upravitelja mogu izvršiti i tijela unutarnjih poslova u okviru svoje zakonske ovlasti radi otkrivanja i sprječavanja kaznenih djela.

(4) Po otpustu zatvorenika s izdržavanja kazne zatvora osobnik se pohranjuje i čuva u skladu s općim propisima o zaštiti arhivske građe.

Središnja matica

Članak 73.

- (1) Središnji ured Uprave za zatvorski sustav vodi središnju maticu.
- (2) Središnja matica sadrži podatke iz članka 70. ovoga Zakona.
- (3) Poblize propise o matici, osobniku i drugim evidencijama donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Glava XI.

SMJEŠTAJ, OPREMA I PREHRANA ZATVORENIKA

Smještaj zatvorenika

Članak 74.

- (1) Smještaj zatvorenika treba odgovarati zdravstvenim, higijenskim i prostornim zahtjevima, te klimatskim prilikama.
- (2) Zatvorenika se u pravilu smješta u zasebnu prostoriju. Zajednički se mogu smjestiti zatvorenici za koje se pretpostavlja da neće međusobno negativno utjecati. Svakom se zatvoreniku osigurava zasebna postelja. Slobodno vrijeme zatvorenici provode zajedno u prostorijama za dnevni boravak.
- (3) Prostorije u kojima borave zatvorenici moraju biti čiste, suhe i dovoljno prostrane. Za svakog zatvorenika u spavaonici mora biti najmanje 4 m² i 10 m³ prostora.
- (4) Svaka prostorija u kojoj zatvorenici žive ili rade mora imati dnevno i umjetno svjetlo koje omogućuje čitanje i rad bez smetnji za vid.
- (5) Kaznionice i zatvori moraju imati sanitarne uređaje koji omogućuju obavljanje fizioloških potreba u čistim i primjerenim uvjetima kad god to zatvorenici žele.
- (6) Pitka voda uvijek mora biti dostupna svakom zatvoreniku.

SMJEŠTAJ ZATVORENIKA – OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 75.

Zatvorenicima – osobama s invaliditetom osigurava se smještaj primjeren vrsti i stupnju njihove invalidnosti.

Održavanje osobne higijene i čistoće prostorija i drugog prostora

Članak 76.

- (1) Sve prostorije i drugi prostori kaznionice, odnosno zatvora moraju se propisno održavati i redovito čistiti.
- (2) Poslove iz stavka 1. ovoga članka obavljaju zatvorenici u trajanju do dva sata na dan bez novčane naknade.
- (3) Zatvorenicima se omogućuje svakodnevno pranje tijela. Od zatvorenika se zahtijeva održavanje osobne higijene. Kaznionica, odnosno zatvor osigurat će vodu i toaletni pribor za održavanje osobne higijene i čistoće rublja, odjeće, obuće i posteljine. Nošenje brade, brkova i duge kose može se iznimno ograničiti iz sigurnosnih ili zdravstvenih razloga.
- (4) Nadzor nad održavanjem osobne higijene i čistoće obavlja liječnik ili druga osoba medicinske struke.

Rublje, odjeća, obuća i posteljina

Članak 77.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor osigurava zatvoreniku rublje, odjeću, obuću i posteljinu prikladno klimatskim uvjetima.
- (2) Zatvorenik može nositi vlastito rublje, odjeću i obuću te koristiti vlastitu posteljinu.
- (3) Upravitelj može uskratiti nošenje vlastitog rublja, odjeće i obuće te korištenje vlastite posteljine iz zdravstveno-higijenskih razloga ili sigurnosnih razloga.
- (4) Za vrijeme rada zatvorenik nosi propisanu radnu odjeću i obuću i koristi zaštitna sredstva.
- (5) Sve rublje, odjeća, obuća i posteljina moraju biti čisti i uredni, a radna odjeća i obuća mora biti čista i uredna sukladno uvjetima rada.
- (6) Prigodom izlaska iz kaznionice, odnosno zatvora zatvorenik nosi vlastito rublje, odjeću i obuću. Ako nema vlastitu, osigurat će mu se primjerena.
- (7) Kod prijama zatvorenika treba osigurati uvjete da se njegova vlastita odjeća i obuća uščuva.
- (8) Poblje propise o rublju, odjeći, obući i posteljini donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Prehrana

Članak 78.

- (1) Zatvoreniku se u pravilnim razmacima osiguravaju odgovarajuće pripremljeni i posluženi obroci koji kakvoćom i količinom zadovoljavaju prehrambene i higijenske standarde, a primjereni su dobi, zdravlju, naravi posla koji obavlja, te prema mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora, njegovim vjerskim i kulturnim zahtjevima.
- (2) Zatvorenica trudnica, dojilja i bolestan zatvorenik dobiva hranu po vrsti i količini koju odredi liječnik.
- (3) Zatvoreniku se osiguravaju najmanje tri obroka dnevno kalorične vrijednosti od najmanje 3000 kcal dnevno. Sastav i hranidbenu vrijednost hrane nadzire liječnik ili druga osoba medicinske struke.
- (4) Ako nije moguće udovoljiti zahtjevu zatvorenika za izuzećem nekih vrsta hrane, omogućit će mu se da se o svom trošku opskrbi prehrambenim proizvodima u prodavaonici kaznionice, odnosno zatvora.
- (5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite donosi Pravilnik o standardima smještaja i prehrane zatvorenika.

Nabava potrepština

Članak 79.

- (1) U prodavaonici kaznionice, odnosno zatvora zatvorenik može o svom trošku nabavljati prehrambene i druge stvari za osobnu uporabu.
- (2) Prilikom opskrbljivanja prodavaonice uvažavat će se opravdane potrebe zatvorenika.
- (3) Upravitelj može uskratiti zatvoreniku nabavu potrepština iz sigurnosnih razloga, a na temelju mišljenja liječnika i iz zdravstveno-higijenskih razloga.
- (4) Ako u kaznionici, odnosno zatvoru nema prodavaonice, upravitelj je dužan osigurati nabavu potrepština na drugi odgovarajući način.

Glava XII.

RAD ZATVORENIKA

Zapošljavanje zatvorenika

Članak 80.

- (1) Zatvoreniku se omogućuje rad u skladu s njegovim zdravstvenim sposobnostima, stečenim znanjima i mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.
- (2) Zatvorenika se potiče na rad radi održavanja i stjecanja stručnog znanja i iskustva, njegova osposobljavanja te radi tjelesnih i duševnih potreba. Na temelju liječničkog mišljenja i pojedinačnog programa izvršavanja kazne zatvora zatvorenika koji je pristao na rad raspoređuje se na rad kroz uobičajeno radno vrijeme.
- (3) Organizacija rada i način rada moraju biti što sličniji organizaciji i načinu rada na slobodi.
- (4) Zatvorenika se može zaposliti na poslovima u kaznionici, odnosno zatvoru ili kod drugog poslodavca izvan kaznionice, odnosno zatvora.
- (5) Zatvorenika se raspoređuje na rad u kaznionici, odnosno zatvoru prema Pravilniku o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi, koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.
- (6) Nije dopušteno zapošljavanje zatvorenika na službenička i radna mjesta utvrđena pravilnikom o unutarnjem redu kaznionice, odnosno zatvora.
- (7) Zatvorenika se osigurava od nezgoda na poslu i profesionalnih oboljenja.
- (8) Postizanje financijske dobiti od zatvorenikova rada ne smije biti na štetu svrhe izvršavanja kazne zatvora.

Zapošljavanje kod drugog poslodavca i obavljanje vlastite djelatnosti

Članak 81.

- (1) Zatvorenik može, uz osobni pristanak, raditi izvan kaznionice, odnosno zatvora kod drugog poslodavca na temelju ugovora koji s poslodavcem sklapa kaznionica, odnosno zatvor, a odobrava ga Središnji ured Uprave za zatvorski sustav. Ugovorom se utvrđuju međusobna prava i obveze.
- (2) Uz pristanak poslodavca može se odobriti nastavak rada kod poslodavca zatvoreniku kojem je izrečena kazna zatvora do jedne godine, ako uz nju nije izrečena zabrana obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti.
- (3) Zatvoreniku koji samostalno obavlja gospodarsku i drugu djelatnost, a kojemu je izrečena kazna zatvora do jedne godine, može se odobriti nastavak obavljanja iste djelatnosti u ili izvan kaznionice, odnosno zatvora. Dok zatvorenik samostalno obavlja gospodarsku ili drugu djelatnost sam snosi troškove svojega smještaja i obavljanja djelatnosti u toj kaznionici, odnosno zatvoru.
- (4) O molbi iz stavka 2. i 3. ovoga članka odlučuje Središnji ured Uprave za zatvorski sustav po prethodno pribavljenom mišljenju upravitelja.
- (5) Ministar nadležan za poslove pravosuđa donosi pobliže propise o načinu izvršavanja kazne zatvora pod uvjetima predviđenim u ovom članku.

Radno vrijeme

Članak 82.

- (1) Radno vrijeme zatvorenika određuje se po općim propisima.
- (2) U kaznionici, odnosno zatvoru u kojem se ne može osigurati rad svim radno sposobnim zatvorenicima koji žele raditi, prekovremeni rad nije dopušten.

Odmori

Članak 83.

- (1) Odmor u tijeku rada, dnevni i tjedni odmor određuju se prema općim propisima.
- (2) Godišnji odmor može trajati od osamnaest do trideset radnih dana, ovisno o duljini rada za vrijeme izdržavanja kazne, uvjetima rada i složenosti poslova radnog mjesta, što se pobliže uređuje Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.

Naknada za rad i nagrada

Članak 84.

- (1) Naknada za rad zatvorenika u kaznionici, odnosno zatvoru umnožak je osnovice za izračun naknade za rad i koeficijenta njegova rada. Osnovica za izračun naknade za rad iznosi 20 % od bruto osnovice za obračun plaća državnih službenika i namještenika. Koeficijenti rada zatvorenika utvrđuju se Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.
- (2) Na naknadu za rad ne plaćaju se porezi i doprinosi.
- (3) Zatvorenika koji se ističe osobitim učincima rada može se izvanredno nagraditi u skladu s Pravilnikom iz članka 80. stavka 5. ovoga Zakona.
- (4) Naknada za rad zatvorenika kod privatnog poslodavca utvrđuje se prema općim aktima poslodavca. Tako utvrđena vrijednost rada uplaćuje se na račun kaznionice, odnosno zatvora, od koje se zatvoreniku isplaćuje naknada za rad u visini od 25 %, a ne može biti manja od naknade za rad propisane u stavku 1. ovoga članka.

Raspolaganje naknadom za rad i obvezna uštedevina

Članak 85.

- (1) Od naknade za rad zatvorenika 30% se odvaja kao obvezna uštedevina i polaže na banku ili štedionicu. Ostalim dijelom naknade za rad zatvorenik slobodno raspolaze u skladu s odredbama kućnog reda.
- (2) Na zahtjev zatvorenika upravitelj može odobriti da se iznos iz stavka 1. ovoga članka upotrijebi u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Novčana pomoć

Članak 86.

Zatvorenicima bez prihoda koji su stariji od šezdeset pet godina ili trajno radno nesposobnima osigurava se na teret državnog proračuna tromjesečna novčana pomoć u visini od 20 % umnoška osnovice za izračun naknade za rad i koeficijenta 1.

Povreda obveza iz rada

Članak 87.

- (1) Povrede obveza iz rada jesu: kašnjenje na posao, neopravdano izbivanje s posla, napuštanje posla, namjerno dovođenje u stanje umanjene radne sposobnosti, namjerno oštećivanje sredstava za rad, te nepoštovanje organizacije i načina rada.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka zatvoreniku se može za svaki započeti sat kašnjenja na posao ili neopravdanog izbivanja s posla od naknade za rad odbiti razmjerni dio, može ga se premjestiti na druge poslove, te prekinuti rad.
- (3) Poslodavac kod kojeg je zatvoreniku odobren nastavak rada obavijestit će kaznionicu, odnosno zatvor o povredi obveza iz rada, izmjeni ugovora o radu i otkazu ugovora o radu.

Pronalasci i tehnička unaprjeđenja

Članak 88.

Za pronalasci i tehnička unaprjeđenja ostvarena tijekom izdržavanja kazne zatvora zatvoreniku pripadaju prava prema općim propisima.

Naknada za vrijeme izobrazbe

Članak 89.

Izobrazba zatvorenika u pravilu se organizira uz rad. Ako izobrazbu nije moguće organizirati uz rad, zatvoreniku koji uredno izvršava obveze izobrazbe isplatit će se naknada u visini od 25% osnovice iz članka 84. stavka 1. ovoga Zakona pomnožene s koeficijentom 1.

Potvrda o radu

Članak 90.

Na zatvorenikov zahtjev kaznionica, odnosno zatvor izdat će mu potvrdu o radu tijekom izdržavanja kazne.

Glava XIII.

IZOBRAZBA ZATVORENIKA

Organiziranje izobrazbe

Članak 91.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor u skladu sa svojim mogućnostima organizira osnovnu i strukovnu izobrazbu i stjecanje dodatnih radnih vještina zatvorenika.
- (2) Izobrazba se organizira u kaznionici, odnosno zatvoru i izvan kaznionice, odnosno zatvora, u skladu s općim propisima.
- (3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prosvjete donosi Pravilnik o osnovnoj i strukovnoj izobrazbi zatvorenika.

Opismenjavanje i osnovno školovanje

Članak 92.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor, organizira osnovno školovanje do dvadeset jedne godine života zatvorenika koji nemaju završenu osnovnu školu.
- (2) Opismenjavanje nepismenih zatvorenika organizira se neovisno o životnoj dobi.

Vrsta izobrazbe

Članak 93.

- (1) Vrsta izobrazbe određuje se programom izvršavanja, a ovisi o sposobnostima i sklonostima zatvorenika, trajanju kazne i drugim okolnostima značajnim za ostvarivanje svrhe izvršavanja kazne, te mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora.
- (2) Nakon završene izobrazbe, odnosno dijela izobrazbe, zatvoreniku se daje svjedodžba iz koje ne smije biti vidljivo da je školovan u kaznionici, odnosno zatvoru.
- (3) Zatvoreniku se može omogućiti stjecanje višeg i visokog stupnja izobrazbe na vlastiti trošak ako se program izobrazbe može uskladiti sa sigurnosnim razlozima.

Glava XIV.

VJEROISPOVIJEDANJE I DUŠOBRIŽNIŠTVO

Zadovoljavanje vjerskih potreba

Članak 94.

- (1) Zatvorenik ima pravo na vjeroispovijedanje koristeći vlastitu vjersku literaturu i stvari za religijsku uporabu. U slučaju zlouporabe, stvari za religijsku uporabu mogu se oduzeti.
- (2) Zatvorenik ima pravo kontaktirati s vjerskim službenikom svoje vjerske zajednice.

Dušobrižništvo

Članak 95.

- (1) U kaznionici, odnosno zatvoru u kojem je veći broj zatvorenika iste vjere, vjerskom će se službeniku za potrebe vjerskih obreda najmanje jedanput tjedno osigurati prikladan prostor i vrijeme.
- (2) Upravitelj može privremeno isključiti zatvorenika iz sudjelovanja u vjerskom obredu ako je to nužno iz razloga održavanja sigurnosti i reda, o čemu će upoznati vjerskog službenika.

Glava XV.

ORGANIZIRANJE SLOBODNOG VREMENA ZATVORENIKA

Korištenje slobodnog vremena

Članak 96.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor osigurat će prostor i opremu za svrhovito korištenje slobodnog vremena.
- (2) Kaznionica, odnosno zatvor organizira različite vrste aktivnosti za zadovoljavanje tjelesnih, duhovnih i kulturnih potreba zatvorenika.
- (3) Slobodno vrijeme zatvorenika organizira se u: likovnim, tehničkim, glazbenim, literarnim, dramskim, novinarskim, informatičkim i sličnim radionicama, raspravnim klubovima, vježbaonicama i tome slično.
- (4) Sadržaj organiziranoga slobodnog vremena određuje se programom izvršavanja.
- (5) Zatvoreniku će se prema mogućnostima kaznionice, odnosno zatvora omogućiti samoorganiziranje slobodnog vremena (hobby) na vlastiti trošak ako to ne narušava sigurnost i red i ne ometa druge zatvorenike.
- (6) Radi organiziranog sudjelovanja u predlaganju načina korištenja slobodnog vremena kroz različite aktivnosti za zadovoljavanje tjelesnih, duhovnih i kulturnih potreba, mogu se osnovati povjerenstva zatvorenika.
- (7) Broj, sastav, izbor i rad povjerenstava zatvorenika utvrđuje se kućnim redom.

Knjižnica

Članak 97.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor opremit će knjižnicu dovoljnim brojem knjiga iz različitih područja.
- (2) Kaznionica, odnosno zatvor koji nema knjižnicu organizirat će posudbu knjiga iz mjesne knjižnice.

Nabava knjiga, novina i časopisa

Članak 98.

Zatvorenik može nabavljati knjige, novine i časopise na vlastiti trošak. Knjige, novine i časopisi u zatvorenim kaznionicama, odnosno zatvorima nabavljaju se posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora.

Tjelovježba

Članak 99.

Kaznionica, odnosno zatvor, u skladu sa svojim mogućnostima, osigurat će zatvoreniku uvjete za tjelovježbu, šport i rekreaciju.

Priredbe

Članak 100.

Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će za zatvorenike prigodna raznovrsna športsko-rekreacijska natjecanja, predavanja i umjetničke priredbe najmanje jedanput u tri mjeseca.

Radio i televizija

Članak 101.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će praćenje radijskog i televizijskog programa u skladu s kućnim redom.
- (2) Organizirano praćenje televizijskog programa upravitelj može uskratiti zatvoreniku ako je to nužno radi održavanja reda i sigurnosti.

Stvar i djelo nastalo u slobodno vrijeme

Članak 102.

- (1) Stvar ili drugo djelo zatvorenika nastalo u slobodno vrijeme po naknadi troškova izrade zatvorenikovo je vlasništvo. Tako nastala djela mogu postati vlasništvo kaznionice, odnosno zatvora samo uz suglasnost zatvorenika i nakon isplate naknade njegovih troškova nabave materijala.
- (2) Kaznionica, odnosno zatvor organizirat će jedanput godišnje izložbu i prodaju stvari nastalih u slobodno vrijeme, uz pristanak zatvorenika autora.
- (3) Poblje propise o troškovima izrade, procjeni, izlaganju, pohranjivanju i prodaji stvari nastalih radom zatvorenika u slobodnom vremenu donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Glava XVI.

LIJEČENJE I POSTUPAK S BOLESNIMA

Zaštita zdravlja

Članak 103.

- (1) Zatvoreniku se osigurava liječenje te mjere i aktivnosti zdravstvene zaštite kvalitetom i opsegom određenim u javnom zdravstvu za osigurane osobe iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

(2) Zatvoreniku koji nema zdravstveno osiguranje liječenje se osigurava na trošak kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Zatvorenik je dužan držati se uputa liječnika i poduzimati mjere u svrhu liječenja, sprječavanja zaraznih bolesti i zaštite zdravlja. Radi održavanja higijene zatvorenik je dužan držati se uputa ovlaštene službene osobe medicinske struke.

(4) Zatvoreniku će se propisati lijekovi s osnovne liste lijekova Hrvatskog zavoda za obvezno zdravstveno osiguranje u okviru prava iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Obvezan liječnički pregled

Članak 104.

(1) Prigodom prijama zatvorenika na izdržavanje kazne zatvora, kao i prigodom otpusta obvezan je liječnički pregled. Podatke o stanju zdravlja liječnik unosi u zdravstveni karton i osobnik.

(2) Zatvorenika koji je bolestan ili ozlijeđen, odnosno kod kojeg se na temelju njegova izgleda ili ponašanja može pretpostaviti da je tjelesno ili duševno bolestan, liječnik je obvezan pregledati i poduzeti sve potrebno da se bolest spriječi, liječi ili ne pogorša.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka na prijedlog i preporuku liječnika program izvršavanja će se uskladiti sa zdravstvenim stanjem zatvorenika.

Ortopedska i druga pomagala

Članak 105.

Potreba nabave ortopedskog pomagala, naočala, slušnog aparata ili drugog pomagala na prijedlog liječnika kaznionice, odnosno zatvora, utvrđuje se u skladu s propisima iz područja zdravstva. Pri odlučivanju o troškovima uzet će se u obzir zatvorenikove imovne mogućnosti i duljina izrečene kazne.

Smještaj radi liječenja

Članak 106.

(1) O smještaju zatvorenika u bolesničku sobu iste kaznionice, odnosno zatvora radi liječenja odlučuje liječnik.

(2) U slučaju težih ili dugotrajnih bolesti za čije uspješno liječenje ne postoje uvjeti u kaznionici, odnosno zatvoru zatvorenika će se na prijedlog liječnika premjestiti u kaznionicu, odnosno zatvor u kojem postoje uvjeti za takvo liječenje ili u zatvorsku bolnicu. Za vrijeme liječenja u zatvorskoj bolnici prema zatvoreniku će se provoditi program izvršavanja utvrđen u kaznionici, odnosno zatvoru iz kojeg je upućen na liječenje.

(3) Kad postoji opasnost ugrožavanja života zatvorenika zbog dužeg prijevoza u kaznionicu, odnosno zatvor iz stavka 2. ovoga članka, kao i kad ne postoji mogućnost potrebnoga specijalističkog liječenja, na prijedlog liječnika zatvorenika će se uputiti u zdravstvenu ustanovu. O upućivanju odlučuje Središnji ured Uprave za zatvorski sustav. U slučaju žurnosti o upućivanju će odlučiti upravitelj i o tome obavijestiti Središnji ured Uprave za zatvorski sustav.

(4) Vrijeme provedeno u zdravstvenoj ustanovi radi liječenja uračunava se u kaznu.

Specijalistički pregled

Članak 107.

(1) Zatvorenik ima pravo tražiti pregled liječnika specijalista ako takav pregled nije odredio liječnik kaznionice, odnosno zatvora.

- (2) Ako se nalazom liječnika specijalista utvrdi da nema bolesti ili nema novih spoznaja o bolesti, troškove snosi zatvorenik.
- (3) Odobrenje i mjesto pregleda odredit će upravitelj ovisno o sigurnosnim razlozima.
- (4) Liječnik specijalist može propisati isključivo lijekove koji se nalaze na pozitivnoj listi lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Liječenje zubi

Članak 108.

- (1) Zatvoreniku će se liječiti i popravljati zubi.
- (2) Stomatološka protetika se u skladu s propisima iz područja zdravstva omogućuje u pravilu na trošak zatvorenika. Ako zatvorenik nema sredstava, a stomatološka se protetika prema mišljenju liječnika kaznionice, odnosno zatvora ne može dogoditi bez opasnosti po zdravlje, troškovi se mogu naknaditi iz državnog proračuna.

Medicinski pokus i liječenje

Članak 109.

- (1) Zatvorenika se ne smije podvrgnuti niti jednom medicinskom ili drugom pokusu pa ni onda kad je s tim suglasan.
- (2) Liječenje se neće primjenjivati bez pristanka zatvorenika niti kad za to postoje medicinske indikacije, osim u slučajevima predviđenim propisima iz područja zdravstva.

Postupak pri odbijanju hrane

Članak 110.

Zatvorenik koji ustrajno odbija hranu pod trajnim je liječničkim nadzorom. Zatvorenika će se upozoriti da svojim postupkom ugrožava svoje zdravlje i život. Prisilno hranjenje nije dopušteno, a medicinska intervencija primijenit će se prema općim propisima medicine.

Zaštita majčinstva

Članak 111.

- (1) Trudnici i majci s djetetom koje je rodila za vrijeme izdržavanja kazne zatvora osigurava se cjelovita zdravstvena zaštita u svezi s trudnoćom, porođajem i majčinstvom.
- (2) Trudnicu će se šest tjedana prije poroda smjestiti u odjel za roditelje, a na prijedlog liječnika i prije, a nakon toga u odjel za majku s djetetom, u kojem, u pravilu, ostaje do navršene treće godine života djeteta.
- (3) Ako trudnica kaznu zatvora izdržava u kaznionici, odnosno zatvoru u kojem nema odjela za roditelje, uputit će se u kaznionicu, odnosno zatvor u kojem takav odjel postoji ili na prijedlog liječnika u najbližu specijaliziranu zdravstvenu ustanovu.
- (4) Porod trudnice zatvorenice obaviti će se u specijaliziranoj zdravstvenoj ustanovi.
- (5) Dijete će ostati uz majku na njezin zahtjev na temelju odluke nadležnog tijela do navršene treće godine života, a nakon toga centar za socijalnu skrb poduzet će potrebne mjere za smještaj djeteta. Opremu za dijete te stručnu skrb i zdravstvenu zaštitu djeteta osigurava kaznionica, odnosno zatvor. Ovlaštena osoba centra za socijalnu skrb obvezna je jedanput u tri mjeseca, a po potrebi i češće posjetiti kaznionicu, odnosno zatvor radi nadzora odnosa majke, te poduzeti odgovarajuće mjere ako je to potrebno.
- (6) Zatvorenica trudnica te majka i dijete imaju pravo na tjedne posjete članova obitelji.
- (7) Poslove na kojima u kaznionici, odnosno zatvoru može raditi trudnica, roditelja i majka uz koju je dijete do navršene tri godine života predlaže liječnik.

(8) Tijekom boravka djeteta uz majku zatvorenicu, kaznionica, odnosno zatvor će osigurati boravak djeteta u predškolskoj ustanovi izvan kaznionice, odnosno zatvora.

Postupak s duševno oboljelima

Članak 112.

(1) Ako zatvorenik za vrijeme izdržavanja kazne zatvora duševno oboli ili pokaže teške duševne poremećaje, sudac izvršenja pokrenut će postupak sukladno odredbama zakona koji propisuje zaštitu osoba s duševnim smetnjama.

(2) Ako je liječenje dovršeno prije isteka kazne, sudac izvršenja poduzet će radnje radi izvršavanja kazne zatvora. Vrijeme provedeno na liječenju uračunava se u kaznu.

Obavijest o bolesti

Članak 113.

O svakoj teškoj bolesti zatvorenika, ako on sam nije u mogućnosti, kaznionica, odnosno zatvor obavijestit će osobu koju on odredi ili članove obitelji.

Postupak u slučaju smrti

Članak 114.

(1) O zatvorenikovoju smrti kaznionica, odnosno zatvor obavijestit će najžurnije njegovu obitelj, sud upućivanja, sud koji je donio presudu u prvom stupnju, suca izvršenja i matičara na čijem se području nalazi kaznionica, odnosno zatvor.

(2) Posmrtni ostaci umrlog predat će se obitelji radi pokopa. Troškove pokopa snosi obitelj.

(3) Ako obitelj odbije preuzeti posmrtnu ostatku ili umrli nema obitelj, pokopat će se na mjesnom groblju na trošak centra za socijalnu skrb prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora. Centar za socijalnu skrb troškove pokopa može naknaditi iz ostavine umrlog zatvorenika.

Troškovi liječenja izvan kaznionice, odnosno zatvora

Članak 115.

Za vrijeme boravka izvan kaznionice, odnosno zatvora, koje vrijeme se uračunava u kaznu, zatvorenik koji nije zdravstveno osiguran ima pravo na zdravstvenu zaštitu na teret kaznionice, odnosno zatvora.

Pravo na zdravstvenu dokumentaciju

Članak 116.

(1) Tijekom izdržavanja kazne i nakon otpusta zatvorenik ima pravo dobiti zdravstvenu dokumentaciju o njegovom zdravstvenom stanju i tijeku liječenja na uvid, a presliku na vlastiti trošak.

(2) U slučaju smrti zatvorenika pravo na dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka ima zatvorenikova obitelj.

Glava XVII.

DODIR S VANJSKIM SVIJETOM

Posjeti zatvoreniku

Članak 117.

- (1) Zatvorenik ima pravo na posjete članova obitelji dva puta mjesečno i blagdanom u trajanju najmanje jedan sat.
- (2) Maloljetna djeca mogu posjećivati roditelja zatvorenika svaki tjedan i blagdanom. Maloljetna djeca do četrnaest godina posjećuju zatvorenika u pratnji odrasle osobe iz stavka 1. ovoga članka ili skrbnika.
- (3) Kaznionica, odnosno zatvor će u skladu sa svojim mogućnostima posebno opremiti prostore za posjet djece iz stavka 2. ovoga članka.
- (4) Zatvorenika po odobrenju upravitelja mogu posjećivati i druge osobe.
- (5) Broj posjetitelja može se ograničiti do broja kojim se jamči sigurnost i red te sigurnost posjetitelja.
- (6) Posjet se može prekinuti kad posjetitelj ili zatvorenik unatoč opomeni krši odredbe ovoga Zakona ili drugih propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.
- (7) Posjetitelj odvjetnik, državni odvjetnik ili javni bilježnik može zatvoreniku predati spise ili dokumente u njegovoj pravnoj stvari.
- (8) Posjetitelj mora dokazati svoju istovjetnost.
- (9) Kaznionice, odnosno zatvori vode evidenciju posjetitelja, koja sadrži osobne podatke posjetitelja i datum posjeta.

Uskrata posjeta

Članak 118.

- (1) Upravitelj može uskratiti posjet iz razloga sigurnosti.
- (2) Upravitelj može u slučaju zlorabe uskratiti posjet odvjetnika koji zatvorenika zastupa u pravnim stvarima, o čemu će obavijestiti zatvorenika.
- (3) Obrazloženu odluku o uskrati posjeta osoba iz stavka 2. ovoga članka upravitelj će uručiti zatvoreniku. Zatvorenik ima pravo žalbe sucu izvršenja u roku od dvadeset četiri sata. Žalba ne zadržava izvršavanje.

Nadzor posjeta

Članak 119.

- (1) Posjet se može nadzirati iz sigurnosnih razloga, s čim će posjetitelji na odgovarajući način biti upoznati.
- (2) Posjet odvjetnika se ne nadzire.

Pretraga posjetitelja i stvari

Članak 120.

- (1) U kaznionicama, odnosno zatvorima, može se obaviti pretraga posjetitelja i stvari.
- (2) U slučaju sumnje na unos nedopuštenih stvari obavlja se temeljita osobna pretraga.
- (3) Osobnu pretragu posjetitelja obavlja ovlaštena službena osoba istoga spola.

Posjet kaznionici, odnosno zatvoru

Članak 121.

- (1) Kaznionica, odnosno zatvor, omogućit će posjet ovlaštenim osobama tijela državne vlasti ili drugih tijela koja u skladu s ovim Zakonom i općim propisima, te međunarodnim pravom obavljaju nadzor nad radom kaznionica i zatvora.
- (2) Upravitelj će omogućiti predstavnicima ili ovlaštenim osobama nadležnih državnih tijela obavljanje izvida i prikupljanje podataka potrebnih za vođenje kaznenog postupka,

spriječavanje počinjenja kaznenog djela i otkrivanje počinitelja kaznenog djela. Na zahtjev suda ili drugog tijela državne vlasti, za potrebe vođenja postupka pred tim tijelom, Središnji ured Uprave za zatvorski sustav dostavit će podatke o zatvoreniku koji su potrebni za vođenje tog postupka. Pravnim ili fizičkim osobama dostavit će se podatak o kaznionici ili zatvoru u kojem se zatvorenik nalazi ako dokažu pravni interes za tim podacima.

(3) Središnji ured Uprave za zatvorski sustav može odobriti posjet predstavnicima institucija i udruga koje se bave zaštitom ljudskih prava i sredstava javnog priopćavanja te fotografiranje i snimanje objekata u kaznionici, odnosno zatvoru. Snimanje ili fotografiranje zatvorenika može se dopustiti na način koji onemogućava identifikaciju zatvorenika. Za vrijeme izdržavanja kazne zatvoreniku se neće dopustiti istupanje u sredstvima javnog priopćavanja.

(4) Upravitelj može odobriti posjet predstavnicima:

- 1) tijela jedinice područne (regionalne) samouprave,
- 2) institucija i udruga te osobama radi uključivanja u provođenje programa izvršavanja,
- 3) institucija i udruga te osobama koje se bave proučavanjem, suzbijanjem i prevencijom kriminala.

(5) Svrhu posjeta posjetitelj mora obrazložiti pisanim putem.

(6) Upravitelj može posjetitelju iz stavka 4. ovoga članka odobriti razgovor sa zatvorenikom.

(7) Posjetitelja će se upozoriti koji su podaci službena tajna čije objavljivanje nije dopušteno.

(8) U kaznionicama i zatvorima može se obaviti pretraga posjetitelja ovoga članka.

(9) Posjeti osoba iz stavka 3. i 4. ovoga članka mogu se odgoditi ili uskratiti iz sigurnosnih razloga.

Zaštita privatnosti

Članak 122.

(1) Upravitelj će državne službenike i namještenike i zatvorenike upoznati s posjetiteljem iz članka 121. stavka 3. ovoga Zakona i objasniti im razlog posjeta.

(2) Zatvorenik ima pravo odbiti susret s posjetiteljem, fotografiranje i snimanje.

Posjet konzularnih i diplomatskih predstavnika

Članak 123.

Konzularni i diplomatski predstavnici strane države mogu posjećivati zatvorenika državljanina svoje države pod uvjetom uzajamnosti.

Dopisivanje

Članak 124.

(1) Zatvorenik ima pravo na neograničeno dopisivanje na vlastiti trošak.

(2) U zatvoru, zatvorenoj kaznionici i zatvorenom odjelu kaznionice sadržaj pisama se nadzire.

(3) Upravitelj zatvorene kaznionice, odnosno zatvora može uskratiti dopisivanje iz sigurnosnih razloga, o čemu će obavijestiti zatvorenika, a pismo uložiti u osobnik. Protiv odluke upravitelja zatvorenik može podnijeti žalbu sucu izvršenja.

(4) Zatvorenik se ima pravo, bez ograničenja i nadzora sadržaja pisma, dopisivati s odvjetnikom, tijelima državne vlasti i s međunarodnim organizacijama za zaštitu ljudskih prava kojih je Republika Hrvatska članica.

(5) U slučaju sumnje na slanje i primanje nedopuštenih stvari ili stvari putem pisma, pismo upućeno zatvoreniku otvorit će se u njegovoj nazočnosti, a pismo koje šalje zatvorenik može se pregledati u njegovoj nazočnosti. U slučaju pronalazjenja nedopuštenih stvari ili stvari postupit će se u skladu sa člankom 60. stavkom 3. ovoga Zakona.

(6) Zatvorenik može primiti i slati brzojave u skladu s odredbama ovoga članka.

Telefonski razgovor

Članak 125.

(1) Zatvoreniku će se omogućiti telefonski razgovor u skladu s odredbama kućnog reda. Popis telefonskih brojeva s kojima se zatvoreniku omogućuje telefoniranje ulaže se u osobnik.

(2) U zatvoru, zatvorenoj kaznionici i zatvorenom odjelu telefonski razgovor se nadzire, a u poluotvorenoj i otvorenoj kaznionici i odjelu telefonski razgovor može se nadzirati. Nadzor telefonskog razgovora određuje upravitelj ili od njega ovlaštena službena osoba. Telefonski razgovor će se prekinuti ako se zatvorenik tijekom razgovora ponaša na način koji predstavlja stegovni prijestup iz članka 145. ovoga Zakona.

(3) Zatvorenik ima pravo na telefonski razgovor bez nadzora s odvjetnikom i institucijama i udrugama koje se bave zaštitom ljudskih prava.

(4) Troškove telefoniranja u pravilu snosi zatvorenik.

(5) U kaznionici, odnosno zatvoru, zatvoreniku nije dopušteno korištenje prijenosnih uređaja za komuniciranje.

Paketi

Članak 126.

(1) Zatvorenik ima pravo jedanput mjesečno i prigodom blagdana primiti paket s dopuštenim stvarima od članova obitelji, a po odobrenju upravitelja i druge osobe.

(2) Pošiljatelj paketa obvezan je uz paket priložiti popis sadržaja.

(3) Paket otvara i pregledava ovlaštena službena osoba u nazočnosti zatvorenika.

(4) S nedopuštenim, pokvarenim ili opasnim sadržajem paketa postupit će se u skladu sa člankom 60. stavkom 2. i 3. ovoga Zakona.

(5) Primitak paketa upravitelj može privremeno uskratiti iz zdravstvenih i sigurnosnih razloga, o čemu će obavijestiti zatvorenika. Protiv odluke upravitelja zatvorenik ima pravo žalbe sucu izvršenja. Žalba ne zadržava izvršenje.

Novac i vrijednosnice

Članak 127.

(1) Zatvorenik ima pravo od članova obitelji a po odobrenju upravitelja i od druge osobe primiti i slati novac posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora. Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primiti i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(2) O prometu novca s pologa vodi se evidencija. Zatvorenika će se najmanje jedanput mjesečno upoznati sa stanjem novca na pologu. Na zatvorenikov zahtjev dio njegova novca položiti će se u banku ili štedionicu na njegov trošak.

(3) Upravitelj može zatvoreniku iz opravdanih razloga odobriti raspolaganje novcem iz obvezne uštedevine.

(4) Inozemna sredstva plaćanja položiti će se u banku, štedionicu na trošak zatvorenika ili na polog novca ili uručiti osobi koju zatvorenik odredi, o čemu se zatvoreniku uručuje potvrda.

(5) Vrijednosni papiri pohranjuju se na polog dragocjenosti ili uručuju osobi koju zatvorenik odredi, o čemu se zatvoreniku uručuje potvrda.

(6) Poblíže propise o raspolaganju novcem donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Napomena: sukladno odredbama Odluke i Rješenja Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-I-3843/2007 od 6. travnja 2011. (Nar.nov., br. 48/11), dana 15. srpnja 2011., prestaje važiti prva rečenica članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (Nar. nov., br. 128/99, 55/00, 59/00, 129/00, 59/01, 67/01, 11/02, 190/03 – pročišćeni tekst, 76/07, 27/08, 83/09 i 18/11) u dijelu koji glasi: », a po odobrenju upravitelja«.

Izvanredni izlasci

Članak 128.

(1) Upravitelj može zatvoreniku odobriti izvanredni izlazak radi:

- 1) nazočnosti pokopu člana obitelji,
 - 2) posjeta teško bolesnom članu obitelji,
 - 3) rođenja, krštenja i vjenčanja u obitelji,
 - 4) odlaska na sud ili tijelo uprave zbog sudskog ili upravnog postupka radi ostvarenja pravnih interesa,
 - 5) radi obavljanja neodgodivog i važnog posla kojeg osim zatvorenika nitko drugi ne može obaviti,
 - 6) ispunjavanje obveza utvrđenih programom izvršavanja.
- (2) Izvanredni izlasci iz stavka 1. ovoga članka odobravaju se u pravilu na vlastiti trošak, pod nadzorom ili bez nadzora u trajanju do pet dana u kalendarskoj godini.
- (3) Molbi za izvanredni izlazak zatvorenik će priložiti dokumentaciju u svezi s razlogom zbog kojeg izlaz traži.

Glava XVIII.

Pogodnosti

Pojam i sadržaj pogodnosti

Članak 129.

(1) Pogodnosti su skup poticajnih mjera usmjerenih na smanjivanje negativnih učinaka zatvaranja i poticanje u ostvarivanju programa izvršavanja radi ostvarivanja svrhe izvršavanja kazne zatvora.

(2) Pogodnosti se sastoje od:

- 1) ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora,
- 2) češćih dodira s vanjskim svijetom.

Vrste pogodnosti

Članak 130.

(1) Pogodnosti ublažavanja uvjeta unutar kaznionice, odnosno zatvora jesu:

- 1) korištenje vlastitoga televizijskog prijamnika,
- 2) samostalna priprava hrane i napitka,
- 3) uređenje životnog prostora osobnim stvarima,
- 4) češće primanje paketa i primanje paketa u većoj težini,
- 5) slobodno raspolaganje određenim novčanim iznosom s pologa unutar kaznionice, odnosno zatvora,
- 6) nagrađivanje novčano ili u stvarima,

- 7) nezaključavanje prostorija za smještaj i boravak zatvorenika,
 - 8) produljeni boravak u zajedničkim prostorijama,
 - 9) produljeni boravak na zraku,
 - 10) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u poluotvorenom ili otvorenom odjelu kaznionice, odnosno zatvora,
 - 11) raspored u odjel s blažim uvjetima izdržavanja kazne iste kaznionice, odnosno zatvora.
- (2) Pogodnosti češćih dodira s vanjskim svijetom jesu:
- 1) češći i dulji posjeti obitelji i trećih osoba s nadzorom ili bez nadzora u kaznionici, odnosno zatvoru,
 - 2) telefoniranje bez nadzora,
 - 3) boravak s bračnim ili izvanbračnim drugom u posebnoj prostoriji bez nadzora,
 - 4) izlazak radi izvršavanja posebnog programa koji se provodi u zajednici,
 - 5) izlazak s posjetiteljem u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor ili drugo mjesto u skladu s kućnim redom u trajanju od dva do osam sati,
 - 6) izlazak bez posjeta u mjesto u kojem se nalazi kaznionica, odnosno zatvor ili drugo mjesto u skladu s kućnim redom u trajanju od dva do četiri sata,
 - 7) izlazak u mjesto prebivališta, odnosno boravišta ili drugo mjesto, ili izlazak radi posjeta članovima obitelji ili drugoj osobi u ukupnom trajanju do sto dvadeset sati mjesečno, a u mjesecima u kojima su blagdani, do sto četrdeset četiri sata,
 - 8) korištenje godišnjeg odmora ili dijela godišnjeg odmora u mjestu prebivališta, odnosno boravišta ili drugom mjestu.
- (3) Odluka o odobravanju i uskrati pogodnosti priopćava se zatvoreniku i bilježi u osobnik.
- (4) Na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora prije odobravanja pogodnosti iz stavka 1. točke 10. i 11. i stavka 2. točke 4., 5., 6., 7. i 8. ovoga članka, nadležni ured za probaciju dostavit će izvješće u skladu sa zakonom koji propisuje poslove probacije.

Uvjeti za odobravanje pogodnosti izlaska

Članak 131.

- 1) Pogodnost izlaska iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora može se odobriti zatvoreniku koji izdržava:
 - 1) kaznu zatvora do jedne godine u skladu sa stručnom procjenom službenika kaznionice, odnosno zatvora i uspješnosti u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja, neovisno o izdržanom dijelu pravomoćno izrečene kazne zatvora,
 - 2) kaznu zatvora u trajanju duljem od jedne godine do deset godina, nakon izdržane jedne trećine pravomoćno izrečene kazne zatvora,
 - 3) kaznu zatvora u trajanju duljem od deset do dvadeset godina nakon izdržane jedne polovice pravomoćno izrečene kazne,
 - 4) kaznu dugotrajnog zatvora nakon izdržane dvije trećine pravomoćno izrečene kazne.
- (2) Pogodnost izlaska iz poluotvorene i otvorene kaznionice može se odobriti neovisno o izdržanom dijelu pravomoćno izrečene kazne u skladu sa stručnom procjenom službenika kaznionice i uspješnosti u provedbi pojedinačnog programa izvršavanja.
- (3) Prilikom odobravanja pogodnosti izlaska mogu se zatražiti podaci od centra za socijalnu skrb, drugih tijela i institucija te policijske uprave, čiji podaci mogu biti od utjecaja kod odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska.
- (4) Prilikom odlučivanja o odobravanju pogodnosti izlaska zatvoreniku koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela iz nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta ili je ranije osuđivan radi tih djela ili protiv kojega je u tijeku kazneni postupak

zbog kaznenog djela iz nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zatražit će se mišljenje od nadležnog centra za socijalnu skrb, a od nadležnog policijskog ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta mišljenje i sigurnosna procjena.

(5) Za zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela za koje se u kaznenom postupku mogu odrediti mjere kojima se privremeno ograničavaju ustavna prava građana ili koji je osuđivan ili protiv kojega je u tijeku kazneni postupak zbog takvog kaznenog djela, a koja nisu u nadležnosti tijela za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, zatražit će se mišljenje od nadležnog centra za socijalnu skrb i policijske uprave, a koja mišljenja mogu biti relevantna za donošenje odluke o odobravanju pogodnosti izlaska.

(6) Pogodnosti izlaska nije dopušteno odobriti zatvoreniku kojemu je u drugom kaznenom postupku određen istražni zatvor.

(7) Pogodnosti izlaska ne mogu se koristiti izvan područja Republike Hrvatske .

Odlučivanje o pogodnosti

Članak 132.

(1) O pogodnosti upravitelj donosi odluku na temelju procjene uspješnosti programa izvršavanja.

(2) Prilikom odlučivanja o pogodnosti upravitelj će se voditi načelom individualizacije izvršavanja kazne.

(3) Upravitelj odlučuje o potrebi nadzora službenika probacije, naknadi troškova, te o potrebi prijavljivanja policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti kao i o ispunjavanju obveza utvrđenih programom izvršavanja. Upravitelj će odluku o odobrenju pogodnosti, potrebi nadzora i obvezi ispunjavanja obveza utvrđenih pojedinačnim programom izvršavanja dostaviti nadležnom uredu za probaciju,

(4) Prijavljivanje policijskoj upravi, odnosno postaji u mjestu korištenja pogodnosti zatvorenika iz članka 131. stavka 4. i 5. ovoga Zakona obvezatno je.

(5) Poblize propise o pogodnostima zatvorenika donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Glava XIX.

RED I SIGURNOST

Ponašanje zatvorenika

Članak 133.

(1) Tijekom izdržavanja kazne zatvora zatvorenik se mora ponašati u skladu s ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, te izvršavati naredbe osoba ovlaštenih za sudjelovanje u postupku izvršavanja kazne zatvora osim kad bi izvršavanje naredbe bilo kažnjiva radnja ili bi tom radnjom zatvorenik prekršio odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona.

(2) Organizacija života i rada u kaznionici, odnosno zatvoru uređuje se kućnim redom i dnevnim rasporedom koji donosi upravitelj uz suglasnost **pomoćnika ministra nadležnog za zatvorski sustav**.

Pretraga i pregled tijela

Članak 134.

- (1) Zatvorenika i njegove stvari može se u svako doba pretražiti.
- (2) Zatvorenika smije pretražiti samo ovlaštena službena osoba istoga spola.
- (3) Pregled tijela koji uključuje razodijevanje obavljaju najmanje dvije ovlaštene službene osobe u zatvorenoj prostoriji bez nazočnosti drugih osoba.
- (4) Pregled usne šupljine može obaviti ovlaštena službena osoba kaznionice, odnosno zatvora, a pregled tjelesnih otvora može obaviti samo liječnik.

Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti

Članak 135.

- (1) Prema zatvoreniku koji ugrožava red i sigurnost ili prijeto ugrožavanju reda i sigurnosti provodit će se posebne mjere održavanja reda i sigurnosti.
- (2) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti jesu:
 - 1) pojačani nadzor,
 - 2) oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno,
 - 3) odvajanje od ostalih zatvorenika,
 - 4) smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari,
 - 5) smještaj na odjel pojačanog nadzora,
 - 6) vezanje ruku, a po potrebi i nogu lisicama ili remenjem,
 - 7) osamljenje.
- (3) Prema zatvoreniku može se narediti više mjera istodobno.
- (4) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti iz stavka 2. točke 1., 2., 3., 4. i 6. mogu se provoditi i prema zatvoreniku kojemu je određen istražni zatvor pod uvjetima iz stavka 1. ovoga članka. O provođenju mjere upravitelj će izvijestiti sud koji je odredio istražni zatvor.

Izvršavanje posebnih mjera održavanja reda i sigurnosti

Članak 136.

- (1) Posebne mjere održavanja reda i sigurnosti osim mjere iz članka 135. stavka 2. točke 7. ovoga Zakona naređuje upravitelj odnosno osoba koju on ovlasti. Posebnu mjeru iz članka 135. stavka 2. točke 5. ovoga Zakona može narediti samo upravitelj.
- (2) Izvršavanje mjere će se obustaviti ako su prestali razlozi zbog kojih je naređena.
- (3) Mjera iz članka 135. stavka 2. točke 4., 5., 6. i 7. ovoga Zakona izvršava se pod nadzorom liječnika.
- (4) Pojačani nadzor je češće motrenje zatvorenika tijekom obavljanja dnevnih aktivnosti i noću.
- (5) Oduzimanje i privremeno zadržavanje stvari čije je držanje inače dopušteno izvršava se privremeno dok postoje razlozi iz članka 135. stavka 1. ovoga Zakona.
- (6) Odvajanje od ostalih zatvorenika izvršava se smještajem zatvorenika u jednokrevetnu sobu najdulje do trideset dana. Tijekom izvršavanja ove mjere zatvorenik sudjeluje u svim aktivnostima utvrđenim programom izvršavanja koje se mogu provoditi u prostoriji u kojoj je zatvorenik smješten.
- (9) Smještaj u posebno osiguranu prostoriju bez opasnih stvari može trajati najdulje četrdeset osam sati jednokratno. Upravitelj će pribaviti suglasnost liječnika za izvršavanje ove mjere u roku od šest sati od početka njezina izvršavanja. Uz ovu mjeru obvezno se izvršava i mjera iz članka 135. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona. Nadzor liječnika obavezan je najmanje jedanput u dvadeset četiri sata.

Smještaj na odjel pojačanog nadzora

Članak 137.

- (1) Smještaj na odjel pojačanog nadzora može se narediti samo u zatvorenim kaznionicama, odnosno zatvorima.
- (2) Protiv rješenja o mjeri iz stavka 1. ovoga članka zatvorenik može podnijeti žalbu sucu izvršenja u roku od tri dana od primitka rješenja. Žalba ne zadržava izvršavanje.
- (3) Tijekom izvršavanja ove mjere zatvorenik sudjeluje u svim aktivnostima utvrđenim programom izvršavanja koje se organiziraju na ovom odjelu.
- (4) Mjera se obvezno preispituje svaka tri mjeseca, a u slučaju ponovljene odluke može se izjaviti žalba sucu izvršenja u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

Vezanje

Članak 138.

- (1) Vezanje lisicama ne smije se primijeniti kao mjera kažnjavanja već isključivo radi ograničenja kretanja.
- (2) Vezanje lisicama može trajati jednokratno najdulje dvanaest sati u dvadeset četiri sata.

Osamljenje

Članak 139.

- (1) Zatvoreniku koji svojim postupcima ozbiljno ugrožava sigurnost može se izreći osamljenje u trajanju neprekidno najdulje do tri mjeseca. Tijekom kalendarske godine ova se mjera može primijeniti najviše dva puta.
- (2) Osamljenjem se zatvoreniku onemogućuje veza s drugim zatvorenicima izdvajanjem iz skupnog načina izdržavanja kazne zatvora i zajedničkih aktivnosti.
- (3) O osamljenju na prijedlog upravitelja i uz prethodno mišljenje liječnika odlučuje sudac izvršenja u roku od petnaest dana od dana primitka prijedloga. Protiv donijete odluke pravo žalbe ima i upravitelj kaznonice, odnosno zatvora.
- (4) Osamljenje se izvršava pod stalnim nadzorom liječnika, koji je zatvorenika obvezan pregledati najmanje dvaput tjedno.
- (5) Tijekom izvršavanja osamljenja zatvoreniku se može omogućiti rad u prostorijama u kojima se mjera izvršava.
- (6) Zatvorenik za vrijeme izvršavanja osamljenja može koristiti dopuštene osobne stvari, čitati dnevni tisak i knjige i dopisivati se.
- (7) Prostorija u kojoj se izvršava osamljenje mora biti opremljena i odgovarati uvjetima prostorije iz članka 147. stavka 4. ovoga Zakona.
- (8) Na temelju mišljenja liječnika upravitelj će predložiti sucu izvršenja obustavu izvršavanja mjere osamljenja.

Testiranje na opojna sredstva i zarazne bolesti

Članak 140.

Zatvorenika se može u svako doba testirati na opojna ili psihoaktivna sredstva, alkohol i zarazne bolesti prema pravilima medicinske struke.

Glava XX.

PRISILA

Primjena sredstava prisile

Članak 141.

(1) Sredstva prisile mogu se primijeniti samo kad je to nužno da se spriječi bijeg zatvorenika, tjelesni napad na službene ili druge osobe, nanošenje ozljeda drugim osobama, samoozljeđivanje, namjerno prouzročivanje materijalne štete, ili radi svladavanja pasivnog ili aktivnog otpora zatvorenika.

(2) Sredstva prisile mogu se primijeniti i protiv osoba koje oslobađaju zatvorenike, napadaju na zatvorenike, protupravno ulaze u objekt ili prostore kaznionice, odnosno zatvora ili ako se neovlašteno nalaze unutar objekta ili prostora kaznionice, odnosno zatvora. Ove osobe zadržavaju se do dolaska ovlaštenih osoba ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(3) Aktivni otpor postoji kad zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

(4) Pasivni otpor postoji kada zatvorenik ne postupa po zakonitoj naredbi ovlaštene službene osobe, a da pri tome ne ugrožava sebe, druge osobe ili imovinu veće vrijednosti.

(5) Sredstva prisile mogu se primijeniti i prema zatvoreniku kojemu je određen istražni zatvor pod uvjetima iz ovoga članka. O primjeni sredstava prisile upravitelj će izvijestiti sud koji je odredio istražni zatvor.

Sredstva prisile

Članak 142.

(1) Sredstva prisile jesu:

- 1) zahvati za provođenje i tehnike obrane,
- 2) palica,
- 3) raspršivač s dopuštenim neškodljivim tvarima,
- 4) električni paralizator,
- 5) mlazovi s vodom,
- 6) podražavajuća kemijska sredstva,
- 7) vatreno oružje.

(2) Između sredstava prisile odabire se ono koje najmanje ugrožava zdravlje i život pojedinca, kojim se uspješno svladava otpor, a razmjerno je pogibelji koja prijeti.

(3) O namjeri primjene sredstava prisile upozorit će se osobu prema kojoj se sredstvo prisile namjerava primijeniti, osim ako se radi o istodobnom ili izravno predstojećem protupravnom napadu.

(4) Za svladavanje pasivnog otpora ovlaštena službena osoba može primijeniti samo zahvate privođenja.

(5) Sredstva prisile iz stavka 1. ovoga članka mogu se primijeniti u slučajevima iz članka 141. stavka 1., 2. i 3. ovoga Zakona.

(6) Primjenu sredstava prisile iz 5. i 6. stavka 1. ovoga članka može narediti samo upravitelj.

(7) Sredstva prisile iz točke 7. stavka 1. ovoga članka može iznimno po vlastitoj procjeni primijeniti ovlaštena službena osoba pod uvjetima iz članka 143. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona.

(8) Nakon primjene sredstava prisile obvezan je liječnički pregled zatvorenika, koji se nakon dvanaest sati ponavlja.

(9) O primjeni sredstava prisile iz točke 2., 3., 4., 5., 6. i 7. stavka 1. ovoga članka upravitelj će najkasnije u roku od dvadeset četiri sata pisanim putem izvijestiti Središnji ured Uprave za zatvorski sustav i suca izvršenja.

(10) Poblize propise o načinu primjene sredstava prisile donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Vatreno oružje

Članak 143.

(1) Vatreno oružje može se primijeniti samo:

1) ako se drugim sredstvima prisile ne može odbiti istodoban ili izravno predstojeći protupravni napad kojim se ugrožava život zatvorenika, zaposlenika ili drugih osoba zatečenih u kaznionici, odnosno zatvoru,

2) radi onemogućavanja bijega zatvorenika iz zatvorene kaznionice, odnosno zatvora pri svladavanju vanjskog zida, a drugim se sredstvom ne može onemogućiti bijeg,

3) radi onemogućavanja bijega zatvorenika prigodom sprovođenja, ako se drugim sredstvima ne može onemogućiti bijeg i ako se radi o zatvoreniku koji izdržava kaznu zatvora od pet godina ili težu kaznu ili se radi o pritvoreniku protiv kojega se vodi kazneni postupak zbog kaznenog djela za koje je propisana kazna zatvora od deset godina ili teža kazna.

(2) O primjeni vatrenog oružja iz točke 2. stavka 1. ovoga članka državni službenik odjela osiguranja upozorit će zatvorenika, nakon toga ispalit će metak upozorenja, a zatim će vatreno oružje primijeniti nastojeći da ne ozlijedi vitalne organe zatvorenika.

(3) Državni službenik odjela osiguranja neće primijeniti vatreno oružje ako bi se time ugrozio život druge osobe.

Postupanje prilikom bijega

Članak 144.

(1) Ovlaštena službena osoba bez odgode će poduzeti radnje da zatvorenika onemogući u bijegu.

(2) O svakom bijegu ovlaštena službena osoba odmah izvješćuje upravitelja, a upravitelj Središnji ured Uprave za zatvorski sustav i suca izvršenja. O pokušaju bijega upravitelj izvješćuje Središnji ured Uprave za zatvorski sustav.

(3) Upravitelj će o bijegu zatvorenika odmah obavijestiti policijsku upravu prema sjedištu kaznionice, odnosno zatvora radi poduzimanja mjera traganja, izdavanja tjeralice i utvrđivanja činjenica u svezi s bijegom.

(4) Bijegom se smatra svako udaljenje bez odobrenja iz kaznionice, odnosno zatvora, kao i svaki nepovratak s korištenja pogodnosti izlaska i izvanrednog izlaska u trajanju duljem od dvadeset i četiri sata.

(5) Za vrijeme bijega izvršavanje kazne zatvora ne teče.

Glava XXI.

STEGOJNI PRIJESTUPI, MJERE I POSTUPAK

Stegovni prijestupi

Članak 145.

(1) Stegovni prijestupi jesu lakše ili teže povrede reda i sigurnosti propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Lakši stegovni prijestupi jesu:

1) posjedovanje ili uzimanje lijekova bez posebnog odobrenja,

2) posjedovanje ili korištenje nedopuštene stvari, uključujući i novac,

3) davanje drugom na korištenje stvari za koju samo on ima dopuštenje,

4) korištenje tuđe stvari bez odobrenja,

5) boravak u prostoru u kojem se prema dnevnom rasporedu ne bi trebao nalaziti,

- 6) narušavanje mira (vikanje, preglasno slušanje radijskog i televizijskog prijmnika, lupanje, bacanje stvari i sl.),
 - 7) vrijeđanje, prijetnja ili nepristojno ponašanje,
 - 8) kontaktiranje s drugom osobom bez odobrenja,
 - 9) poticanje drugog zatvorenika na ponašanje koje je lakši stegovni prijestup,
 - 10) namjerno onečišćenje prostora kaznionice, odnosno zatvora.
- (3) Teži stegovni prijestupi jesu:
- 1) sudjelovanje u pobuni,
 - 2) bijeg ili pokušaj bijega iz kaznionice, odnosno zatvora ili tijekom sprovođenja,
 - 3) neovlašteno napuštanje kaznionice, odnosno zatvora,
 - 4) nasilničko ponašanje,
 - 5) zadržavanje bilo koje osobe protiv njezine volje,
 - 6) posjedovanje ili korištenje opasne stvari ili prijenosnog uređaja za snimanje i komuniciranje,
 - 7) sprječavanje pristupa u bilo koji dio kaznionice, odnosno zatvora službenoj ili drugoj osobi koja se po odobrenju nalazi u kaznionici ili zatvoru,
 - 8) tjelesni napad na bilo koju osobu,
 - 9) namjerno ili grubom nepažnjom ugrožavanje tuđeg zdravlja,
 - 10) sprječavanje ovlaštene službene osobe ili bilo koje druge osobe koja je uključena u provedbu programa izvršavanja u obavljanju zadaća,
 - 11) posjedovanje ili uzimanje bilo kojega opojnog ili psihoaktivnog sredstva ili alkohola,
 - 12) odbijanje testiranja na alkohol, opojna ili psihoaktivna sredstva i zarazne bolesti,
 - 13) namjerno paljenje stvari ili izazivanje požara,
 - 14) namjerno oštećivanje ili uništavanje sredstva za rad,
 - 15) uporno zanemarivanje osobne higijene ili čistoće prostora u kojem boravi,
 - 16) bavljenje hazardnim igrama,
 - 17) namjerno ugrožavanje svojega zdravlja radi onesposobljavanja za izvršavanje obveza,
 - 18) namjerno ili grubom nepažnjom uništenje ili oštećenje tuđe imovine,
 - 19) otpor mjerama sprječavanja opasnosti od zaraze,
 - 20) poticanje drugog zatvorenika na ponašanje koje je teži stegovni prijestup,
 - 21) odbijanje izvršavanja zakonite naredbe ovlaštene službene osobe,
 - 22) neopravdano kašnjenje s pogodnosti izlaska,
 - 23) nepoštivanje obveze zaštite na radu koje je izazvalo ili moglo izazvati težu štetnu posljedicu,
 - 24) davanje lažne obavijesti zbog koje je nastala ili mogla nastati šteta većih razmjera,
 - 25) podučavanje o načinu izvršavanja kaznenog djela prenošenjem osobnog iskustva ili na drugi način,
 - 26) počinjenje tri lakša stegovna prijestupa u razdoblju od mjesec dana,
 - 27) neprimjereno ponašanje prigodom korištenja pogodnosti izlaska,
 - 28) nepoštivanje uvjeta ili neizvršavanje obveza tijekom izlaska.
- (4) Teži stegovni prijestup je i svako drugo ponašanje koje je kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti.

Stegovne mjere

Članak 146.

- (1) Za počinjene stegovne prijestupe izriču se stegovne mjere.
- (2) Stegovne mjere jesu:
 - 1) ukor,
 - 2) ograničenje ili privremena uskrata raspolaganja novcem u kaznionici, odnosno zatvoru do tri mjeseca,

3) uskrata pojedinih ili svih pogodnosti iz članka 130. ovoga Zakona do tri mjeseca protekom kojeg roka se pogodnosti mogu odobravati postupno ovisno o uspješnosti u provođenju programa izvršavanja,

4) upućivanje u samicu do dvadeset jedan dan u slobodno vrijeme ili tijekom cijeloga dana i noći.

(3) Ako je u odnosu na zatvorenika stegovna mjera iz stavka 2. točke 4. ovoga članka izrečena u dva ili više stegovnih postupaka, svaka od pravomoćno izrečenih mjera izvršavat će se posebno, a vremenski razmak između izvršavanja dvije uzastopne mjere ne smije biti kraći od osam dana. Uz pisani pristanak zatvorenika izrečene stegovne mjere mogu se izvršavati bez prekida.

(4) Imovinska korist i stvar koju zatvorenik stekne suprotno odredbama ovoga Zakona i kućnog reda oduzet će se. Rješenje donosi upravitelj. Protiv ovog rješenja zatvorenik ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja sucu izvršenja. Žalba ne zadržava izvršavanje rješenja.

Stegovna mjera upućivanja u samicu

Članak 147.

(1) Stegovna mjera upućivanja u samicu razumijeva isključenje zatvorenika iz zajedničkih aktivnosti s drugim zatvorenicima u slobodno vrijeme ili tijekom cijeloga dana i noći.

(2) Stegovna mjera upućivanja u samicu može se izreći samo za teže stegovne prijestupe.

(3) Prije izvršavanja stegovne mjere upućivanja u samicu obvezan je liječnički pregled.

(4) Prostorija u kojoj se izvršava stegovna mjera upućivanja u samicu mora imati najmanje 4 m² i 10 m³ prostora, mora biti zračna, osvijetljena danjim i umjetnim svjetlom, zagrijana u skladu s klimatskim uvjetima, opremljena posteljom i posteljinom, stolom i stolcem. Zatvoreniku se mora osigurati neograničen pristup vodi za piće i sanitarnim uređajima.

(5) U prostoriji u kojoj se izvršava stegovna mjera upućivanja u samicu zatvorenik smije čitati i pisati, a mora mu se osigurati boravak na zraku u trajanju najmanje jedan sat dnevno bez dodira s drugim zatvorenicima.

(6) Tijekom izvršavanja stegovne mjere upućivanja u samicu obvezan je nadzor liječnika najmanje jedanput u dvadeset četiri sata. Nalaz i zapažanja liječnika, te drugih ovlaštenih službenih osoba unose se u knjigu izvršavanja stegovne mjere samice.

Postupak za izricanje i izvršavanje stegovne mjere

Članak 148.

(1) Prijedlog za pokretanje stegovnog postupka podnosi načelnik ustrojbene jedinice kaznonice, odnosno zatvora u čijem je djelokrugu prijestup počinjen. Prijedlog za pokretanje postupka uručuje se zatvoreniku, čime započinje stegovni postupak. Stegovni postupak je žuran, a vodi se u skladu s odredbama Zakona o kaznenom postupku **koje se odnose na postupak za kaznena djela za koja je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina**, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(2) Vođenje postupka zbog lakšega stegovnog prijestupa zastarijeva u roku od dva mjeseca od dana saznanja za počinjeni prijestup i počinitelja, a najdulje u roku od četiri mjeseca od dana počinjenja prijestupa. Vođenje postupka zbog težega stegovnog prijestupa zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja za počinjeni prijestup i počinitelja, a najdulje u roku od šest mjeseci od dana počinjenja prijestupa.

(3) Stegovni postupak na zahtjev načelnika ustrojbene jedinice ili na vlastiti poticaj pokreće, vodi i odluku donosi upravitelj ili osoba koju on odredi.

- (4) Stegovni postupak pokreće se u roku od tri dana od saznanja za počinjenje. Tijekom stegovnog postupka od zatvorenika se uzima pisana izjava, ispituju se svjedoci, a po potrebi se pribavlja mišljenje ovlaštenih službenih osoba uključenih u provedbu programa izvršavanja, te obavlja očevid.
- (5) Tijekom stegovnog postupka vodi se zapisnik koji se pohranjuje u osobnik. Zapisnik sadrži provedene dokaze i rješenje o izrečenoj stegovnoj mjeri.
- (6) Zatvoreniku se uručuje primjerak rješenja o izrečenoj stegovnoj mjeri, na koje ima pravo žalbe sucu izvršenja u roku tri dana od primitka rješenja. Žalba ne zadržava izvršavanje rješenja. Sudac izvršenja o žalbi će odlučiti u roku od četrdeset osam sati. Ako sudac izvršenja preinači odluku upravitelja, upravitelj može u roku od četrdeset osam sati zahtijevati da o tome konačnu odluku donese sudsko vijeće. Zahtjev upravitelja zadržava izvršavanje odluke suca izvršenja. Po pravomoćnosti rješenja stegovne mjere se upisuju u posebni obrazac osobnika i knjigu stegovnih mjera.
- (7) Tijekom stegovnog postupka zbog težega stegovnog prijestupa zatvorenik ima pravo na pomoć branitelja, o čemu će ga upravitelj upozoriti prigodom donošenja odluke o pokretanju stegovnog postupka. Ako zatvorenik u roku od dvadeset četiri sata od upozorenja ne osigura nazočnost branitelja, postupak će se voditi bez njegove nazočnosti.
- (8) Tijekom stegovnog postupka iz sigurnosnih razloga zatvorenik se može odvojiti od ostalih zatvorenika u skladu sa člankom 135. i 136. ovoga Zakona.
- (9) Od pokrenutoga stegovnog postupka može se odustati ako je zatvorenika dovoljno samo opomenuti. Kod lakših stegovnih prijestupa zatvorenika će se se oglasiti krivim, ali se može osloboditi izricanja stegovne mjere.
- (10) Izvršavanje izrečene mjere iz članka 146. stavka 1. točke 2., 3. i 4. ovoga Zakona može se odgoditi za vrijeme do tri mjeseca. Mjera se neće izvršiti ako zatvorenik u tom razdoblju ne počini drugi stegovni prijestup.
- (11) Upravitelj može ako nastupe nove okolnosti ili to ocijeni svrhovitijim izrečenu mjeru ublažiti ili odustati od njezina izvršavanja.
- (12) U slučaju stegovnog prijestupa počinjenog protiv upravitelja, stegovni postupak pokreće, vodi i mjeru izriče sudac izvršenja.
- (13) Ako se zatvorenika tijekom izdržavanja kazne premjesti u drugu kaznionicu, odnosno zatvor, ovlast za izricanje stegovne mjere prelazi na upravitelja kaznionice, odnosno zatvora u koji je premješten.
- (14) Izvršavanje izrečene stegovne mjere nastavlja se i nakon premještaja zatvorenika u drugu kaznionicu, odnosno zatvor.
- (15) Izvršavanje izrečene stegovne mjere zastarijeva u roku od trideset dana od pravomoćnosti, osim mjere upućivanja u samicu, izvršavanje koje zastarijeva u roku od tri mjeseca.
- (16) Način izvršavanja izrečenih stegovnih mjera pobliže se uređuje kućnim redom.

Postupak zbog počinjenja novoga kaznenog djela tijekom izdržavanja kazne

Članak 149.

- (1) Ako zatvorenik na izdržavanju kazne zatvora počini kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, a za koje je propisana novčana kazna ili kazna zatvora do šest mjeseci, kaznit će se stegovno.
- (2) Ako zatvorenik počini koje drugo kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti, upravitelj će o tome odmah obavijestiti nadležnoga državnog odvjetnika. Upravitelj može narediti privremeno odvajanje zatvorenika od ostalih zatvorenika u skladu sa člankom 135. i 136. ovoga Zakona, do odluke suda.

(3) O počinjenom kaznenom djelu za vrijeme boravka zatvorenika izvan kaznionice, odnosno zatvora, za koje se progoni po službenoj dužnosti, policijska uprava i državno odvjetništvo obvezni su obavijestiti kaznionicu, odnosno zatvor.

Naknada štete

Članak 150.

(1) Zatvorenik je obvezan naknaditi materijalnu štetu koju je počinio stegovnim prijestupom za vrijeme izdržavanja kazne.

(2) Visina štete utvrđuje se u stegovnom postupku na prijedlog ovlaštene osobe kaznionice, odnosno zatvora.

(3) Protiv rješenja o naknadi štete zatvorenik ima pravo žalbe u roku od osam dana od primitka rješenja sucu izvršenja. Žalba zadržava izvršavanje rješenja. Pravomoćno rješenje o naknadi štete ovršna je isprava.

Glava XXII.

PREMJEŠTAJ

Premještaj

Članak 151.

(1) Tijekom izvršavanja kazne zatvora zatvorenika se može premjestiti u drugu kaznionicu ili drugi zatvor.

(2) O premještaju zatvorenika odlučuje Središnji ured Uprave za zatvorski sustav na temelju prijedloga upravitelja.

Prijedlog za premještaj

Članak 152.

(1) Upravitelj može predložiti premještaj zatvorenika radi ostvarivanja programa izvršavanja ili kad je to nužno zbog organizacije izvršavanja kazne i sigurnosti.

(2) Upravitelj može predložiti premještaj zatvorenika iz otvorene ili poluotvorene kaznionice ili odjela zatvora u zatvorenu kaznionicu, odnosno zatvor ako je protiv zatvorenika u tijeku novi kazneni postupak, ili zatvorenik treba izdržati novu kaznu zatvora u trajanju duljem od šest mjeseci, ili je protiv zatvorenika pokrenut postupak zbog težeg stegovnog prijestupa, ili zatvorenik učestalo krši kućni red.

(3) Troškove premještaja u slučaju bijega ili zlouporabe pogodnosti snosi zatvorenik.

(4) Ako je to nužno zbog organizacije izvršavanja kazne zatvora i sigurnosti, odluku o premještaju zatvorenika u drugu kaznionicu, odnosno zatvor, Središnji ured Uprave za zatvorski sustav može donijeti i bez prijedloga upravitelja.

Premještaj u blaže uvjete izdržavanja kazne

Članak 153.

(1) Zatvorenika se premješta u blaže uvjete izdržavanja kazne zatvora u skladu s mjerilima iz članka 49. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Prije podnošenja prijedloga za premještaj zatvorenika u blaže uvjete, upravitelj može zatražiti mišljenje službenika probacije.

(3) Upravitelj obvezno razmatra mogućnost premještaja zatvorenika u blaže uvjete nakon izdržane pola izrečene kazne, a nakon toga svakih šest mjeseci.

Rješenje o premještaju

Članak 154.

- (1) O premještaju zatvorenika odlučuje se rješenjem.
- (2) Protiv rješenja o premještaju zatvorenik ima pravo prigovora **pomoćniku ministra nadležnom za zatvorski sustav** u roku od tri dana od primitka rješenja. Prigovor ne zadržava izvršenje rješenja.

Glava XXIII.

PREKID IZDRŽAVANJA KAZNE

Razlozi za prekid izdržavanja kazne zatvora

Članak 155.

- (1) Prekid izdržavanja kazne zatvora (u daljnjem tekstu: prekid) znači privremeno otpuštanje zatvorenika iz kaznionice, odnosno zatvora, za koje vrijeme izdržavanje kazne zatvora ne teče.
- (2) Prekid se može odobriti iz sljedećih razloga:
 - 1) ako zatvorenik oboli od teške akutne bolesti ili mu se znatno pogorša postojeća kronična bolest, a nema uvjeta za liječenje u kaznionici, odnosno zatvoru,
 - 2) zbog smrtnog slučaja, teške bolesti ili obveze izbivanja člana obitelji zatvorenika, čime on postaje jedini obvezni uzdržavatelj malodobne djece, bračnog ili izvanbračnog druga, roditelja ili posvojitelja ili posvojenika koji nemaju vlastitih sredstava za život i nisu radno sposobni, te im je potrebno osigurati trajniju skrb,
 - 3) radi obavljanja ili dovršetka neodgodivih sezonskih radova ili radova izazvanih elementarnom nepogodom ili kakvim drugim nepredvidivim događajem, a u obitelji zatvorenika nema druge radnosposobne osobe,
 - 4) u slučaju ratnog stanja ili neposredne ugroženosti neovisnosti i jedinstvenosti Republike Hrvatske.
- (3) Neovisno o razlozima za prekid izdržavanja kazne iz stavka 2. točke 2., 3. i 4. ovoga članka, zatvoreniku se neće odobriti prekid u slučaju postojanja rizika zlorabe boravka na slobodi.

Postupak odobravanja prekida

Članak 156.

- (1) Prekid se može odobriti na molbu zatvorenika ili člana njegove obitelji, s kojom se on suglasi, ili na prijedlog upravitelja, odnosno na prijedlog **pomoćnika ministra nadležnog za zatvorski sustav**.
- (2) Prekid može trajati od trideset dana do devedeset dana u dvanaest mjeseci, a radi liječenja najdulje dvanaest mjeseci.
- (3) Prije donošenja rješenja o prekidu, sudac izvršenja pribavit će od kaznionice, odnosno zatvora izvješće o tijeku izvršavanja kazne, te izvješće ureda za probaciju u skladu sa zakonom koji propisuje probacijske poslove. Protiv rješenja suca izvršenja zatvorenik i državno odvjetništvo prema mjestu izdržavanja kazne zatvorenika, imaju pravo žalbe u roku od 3 dana od dana primitka

rješenja. Žalba zadržava izvršenje rješenja, a o žalbi odlučuje sudsko vijeće u roku od 3 dana od dana primitka žalbe.

(4) Rješenje o prekidu dostavlja se zatvoreniku, kaznionici, odnosno zatvoru, centru za socijalnu skrb, policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji i uredu za probaciju prema mjestu zatvorenikova prebivališta, odnosno boravišta, sudu upućivanja, Središnjem uredu Uprave za zatvorski sustav i zdravstvenoj ustanovi ako je prekid odobren radi bolničkog liječenja, te državnom odvjetništvu prema mjestu izvršavanja kazne zatvora.

(5) Za vrijeme trajanja prekida osuđenik se mora javljati svakih sedam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji ili uredu za probaciju prema mjestu prebivališta, osim u slučaju bolničkog liječenja. Policijska uprava, odnosno policijska postaja te ured za probaciju obvezni su obavijestiti suca izvršenja u slučaju nejavljanja osuđenika.

(6) Osuđenik je obvezan javiti se u kaznionicu, odnosno zatvor, najkasnije na dan isteka odobrenog prekida. U slučaju ne- javljanja upravitelj će zatražiti raspisivanje tjeralice.

(7) Sudac izvršenja rješenjem će opozvati prekid ako su prestali razlozi zbog kojih je prekid odobren ili ako osuđenik čini kažnjive radnje.

(8) Centar za socijalnu skrb, državno odvjetništvo i policijska uprava, odnosno postaja te ured za probaciju obavijestit će suca izvršenja o razlozima za opoziv rješenja o prekidu.

(9) Troškove prekida snosi osuđenik.

Glava XXIV.

NADLEŽNOST ZA ODLUČIVANJE O UVJETNOM OTPUSTU

Pojam

Članak 157.

(1) Za odlučivanje o uvjetnom otpustu nadležan je županijski sud na čijem području se nalazi zatvor ili kaznionica. Sud o uvjetnom otpustu odlučuje rješenjem nakon održane sjednice vijeća sastavljenog od tri suca toga suda. Predsjednik vijeća je sudac izvršenja tog suda te rukovodi sjednicom vijeća.

(2) Sudac izvršenja županijskog suda mjesno nadležnog prema stavku 1. ovog članka može zatvorenika uvjetno otpustiti, na njegov prijedlog, ako je preostali dio neizdržane kazne do tri mjeseca.

POKRETANJE POSTUPKA PRIJEDLOGOM

Članak 158.

(1) Postupak uvjetnog otpusta pokreće se prijedlogom za uvjetni otpust. Prijedlog mogu podnijeti zatvorenik, njegov opunomoćenik, osobe iz članka 8. točke 4. ovog Zakona uz pristanak zatvorenika i državni odvjetnik.

(2) Prijedlog se podnosi sucu izvršenja županijskog suda nadležnog u smislu članka 157. stavka 1. ovoga Zakona. Ako sudac izvršenja ne odbaci prijedlog kao nedopušten u smislu članka 158.b ovoga Zakona, zakazat će sjednicu vijeća za uvjetni otpust najkasnije u roku od mjesec dana od dana zaprimanja prijedloga.

(3) Ako je prijedlog iz stavka 1. ovog članka odbijen, novi prijedlog može biti podnesen protekom jedne godine od pravomoćnosti odluke vijeća, neovisno o neizdržanom dijelu kazne, osim ako su se pojavile nove okolnosti koje opravdavaju podnošenje novog prijedloga. Odbijeni prijedlog nije zapreka za odlučivanje o uvjetnom otpustu po članku 158.a ovoga Zakona.

POKRETANJE POSTUPKA PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI

Članak 158.a

(1) Prijedlog za uvjetni otpust s izvješćem o tijeku izdržavanja kazne s mišljenjem, upravitelj zatvora ili kaznionice u kojoj zatvorenik izdržava kaznu dostavit će sucu izvršenja iz članka 157. stavka 2. ovoga Zakona, mjesec dana prije izdržane tri četvrtine kazne na koju je zatvorenik osuđen. Ako je, po prijemu u zatvor ili kaznionicu radi izdržavanja kazne, preostali dio kazne kraći od jedne četvrtine, prijedlog za uvjetni otpust bit će podnesen odmah.

(2) U slučaju da je izrečena sigurnosna mjera obveznog psihijatrijskog liječenja i obveznog liječenja od ovisnosti postigla svrhu (članak 68. stavak 7. i članak 69. stavka 7. Kaznenog zakona) ili se više ne može provoditi, sudac izvršenja će uputiti osuđenika na izdržavanje ostatka kazne ili će zakazati sjednicu vijeća za odlučivanje o uvjetnom otpustu, ako je preostali dio kazne kraći od polovine izrečene kazne.

Članak 158.b

Sudac izvršenja odbacit će prijedlog za uvjetni otpust ako:

- 1) je prijedlog podnijela neovlaštena osoba,
- 2) je prijedlog podnesen prije roka iz članka 158. stavka 3. ovog Zakona,
- 3) je predlagatelj odustao od podnesenog prijedloga,
- 4) je zatvorenik povukao pristanak,
- 5) osuđenik ima više kazni koje nisu objedinjene.

Odlučivanje o uvjetnom otpustu

Članak 159.

(1) Nakon što zaprimi prijedlog, sudac izvršenja će, prije održavanja sjednice vijeća za uvjetne otpuste, pribaviti izvješće s mišljenjem zatvora ili kaznionice u kojem zatvorenik izdržava kaznu, izvješće probacijskog ureda, a po potrebi mišljenje centra za socijalnu skrb.

(2) O sjednici vijeća za uvjetne otpuste obavještava se državni odvjetnik koji je podnio prijedlog, a ako je prijedlog podnio zatvorenik, državni odvjetnik mjesno nadležan postupati pred sudom koji odlučuje o uvjetnom otpustu te opunomoćenik zatvorenika ako ga je izabrao. Uz obavijest državnom odvjetniku dostavit će se i prijedlog zatvorenika. Na sjednicu se poziva zatvorenik. Prisutnost zatvorenika na sjednici vijeća može biti osigurana i putem zatvorenog tehničkog uređaja za vezu na daljinu (audio – video konferencija). Kada vijeće ocijeni da je to potrebno, na sjednicu će pozvati nadležnog službenika zatvora ili kaznionice u kojoj zatvorenik izdržava kaznu, nadležnog službenika probacijskog ureda, a po potrebi i druge osobe.

(3) Na sjednici vijeća za uvjetne otpuste predsjednik vijeća će izvijestiti vijeće o sadržaju pribavljene dokumentacije, saslušati zatvorenika, nakon čega će vijeće donijeti odluku o prijedlogu za uvjetni otpust. Rješenjem o uvjetnom otpustu sud može, uz pisani pristanak zatvorenika, odrediti provođenje elektronskog nadzora za

vrijeme trajanja uvjetnog otpusta. Ministar nadležan za poslove pravosuđa propisat će pravilnikom vrstu, tehničke standarde i način provođenja elektronskog nadzora. (4) Kada sudac izvršenja odlučuje o uvjetnom otpustu (članak 157. stavak 2.), postupit će u smislu stavka 1. ovog članka.

RAZLOZI ZA ODBIJANJE PRIJEDLOGA

Članak 159.a

Sud će rješenjem odbiti prijedlog za uvjetni otpust podnesen po službenoj dužnosti u smislu članka 158.a ovog Zakona, ako:

- 1) zatvorenik ne pristane na uvjetni otpust,
- 2) s obzirom na pribavljena mišljenja sud ocjeni da bi za postizanje svrhe kažnjavanja bilo nužno nastaviti s izdržavanjem kazne,
- 3) je zatvorenik stegovno kažnjavan za teži stegovni prijestup u posljednjih godinu dana,
- 4) je protiv zatvorenika u tijeku kazneni postupak,
- 5) izrečena sigurnosna mjera nije postigla svrhu zbog koje je izrečena,
- 6) zatvorenik treba izdržati više kazni zatvora,
- 7) postoje drugi razlozi koje sud ocijeni opravdanim u smislu članka 59. stavka 2. Kaznenog zakona.

ŽALBA

Članak 159.b

- (1) Protiv rješenja vijeća, kojim je odlučeno da zatvorenik bude uvjetno otpušten, žalbu može podnijeti državni odvjetnik koji je mjesno nadležan postupati pred sudom koji je donio odluku.
- (2) Protiv rješenja kojim je prijedlog za uvjetni otpust odbijen, žalbu mogu podnijeti zatvorenik i državni odvjetnik koji je podnio prijedlog za uvjetni otpust.
- (3) Žalba se podnosi sudu koji je donio rješenje u roku od tri dana od dana dostave rješenja, a o njoj odlučuje viši sud.

DOSTAVA PRAVOMOĆNOG RJEŠENJA O UVJETNOM OTPUSTU

Članak 159.c

- (1) Pravomoćno rješenje o uvjetnom otpustu dostavlja se zatvoreniku, zatvoru ili kaznionici, sudu upućivanja, sudu koji je donio presudu prvog stupnja, centru za socijalnu skrb prema mjestu u koje se otpušta, policijskoj upravi nadležnoj prema mjestu u koje se otpušta, državnom odvjetniku koji je podnio prijedlog, državnom odvjetniku koji je bio obaviješten o sjednici vijeća kada je prijedlog podnio zatvorenik, sucu izvršenja te, ako je izrečena posebna obveza ili zaštitni nadzor, i probacijskom uredu nadležnima prema mjestu u koje se otpušta, tijelu koje provodi elektronski nadzor ako je takav nadzor određen rješenjem o uvjetnom otpustu te tijelu nadležnom za vođenje kaznene evidencije. Pravomoćno rješenje kojim je uvjetni otpust odbijen dostavlja se zatvoreniku, osobama koje su ponijele prijedlog,

kaznionici odnosno zatvoru i državnom odvjetniku koji je bio obaviješten o sjednici vijeća kada je prijedlog podnio zatvorenik.

(2) Pravomoćno rješenje o uvjetnom otpustu zatvorenika stranog državljanina koji nema prebivalište ili boravište u Republici Hrvatskoj dostavlja se osobama navedenim u stavku 1. ovoga članka te policijskoj upravi prema sjedištu zatvora ili kaznionice i diplomatskom, odnosno konzularnom predstavništvu države čiji je državljanin.

PROVEDBA UVJETNOG OTPUSTA

Članak 159.d

(1) Sudac izvršenja će nalogom odrediti datum otpuštanja zatvorenika na uvjetni otpust u roku od tri dana od pravomoćnosti rješenja protiv kojeg nije podnesena žalba odnosno od zaprimanja drugostupanjskog rješenja. Zatvorenik mora biti otpušten najkasnije u roku od tri dana od donošenja naloga suca izvršenja.

(2) Ako zatvorenik kojem je odobren uvjetni otpust, prije uvjetnog otpuštanja počini teži stegovni prijestup, sudac izvršenja može opozvati odluku o uvjetnom otpustu. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obveze tijekom uvjetnog otpusta

Članak 160.

(Brisan.)

Napomena: sukladno odredbama članka 381. Kaznenog zakona (Nar. nov., br. 125/11), danom stupanja na snagu toga Zakona prestaju važiti odredbe članka 160. Zakona o izvršenju kazne zatvora (Nar. nov., br. 190/03, 76/07, 27/08, 83/09, 18/11 i 48/11).

PROVJERAVANJE UVJETNO OTPUŠTENOG OSUĐENIKA

Članak 161.

(1) Sudac izvršenja nadležan prema mjestu u koje je osuđenik uvjetno otpušten pribavlja obavijesti od probacijskog ureda i centra za socijalnu skrb te samog osuđenika o izvršavanju posebnih obveza odnosno zaštitnog nadzora određenih rješenjem o uvjetnom otpustu i osuđenikovoju integraciji u zajednicu.

(2) Uvjetno otpušteni osuđenik može promijeniti mjesto prebivališta, odnosno boravišta određeno u rješenju o uvjetnom otpustu samo uz suglasnost suca izvršenja.

OPOZIV UVJETNOG OTPUSTA

Članak 162.

(1) Uvjetni otpust rješenjem može opozvati sudac izvršenja nadležan prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika ako osuđenik bude pravomoćno

proglašen krivim za počinjeni prekršaj za koji mu je izrečena kazna zatvora te iz razloga propisanih u članku 61. stavku 3. Kaznenog zakona.

(2) Rješenje o opozivu uvjetnog otpusta iz razloga navedenih u stavku 1. ovoga članka sudac izvršenja dostavit će zatvoreniku i tijelima iz članka 159.c stavaka 1. i 2. ovoga Zakona radi njegova izvršavanja.

(3) O žalbi na rješenje o opozivu uvjetnog otpusta odlučuje izvanraspravno vijeće suda nadležnog prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osuđenika. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja. Pravomoćno rješenje o opozivu dostavlja se zatvoreniku i tijelima iz članka 159.c stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

(4) Osuđenik kome je uvjetni otpust opozvan upućuje se na izdržavanje cijelog uvjetovanog dijela kazne u zatvor prema mjestu njegova prebivališta, odnosno boravišta.

Glava XXV.

PRIPREMA ZA OTPUST I POMOĆ POSLIJE OTPUSTA

Pojam i sadržaj

Članak 163.

Izvršavanje i nadzor posebnih obveza i zaštitnog nadzora određenih rješenjem o uvjetnom otpustu, pripremu za prihvat poslije uvjetnog otpusta te sam nadzor uvjetno otpuštenog osuđenika provodi se u skladu s posebnim zakonom.

Priprema za otpust

Članak 164.

(1) Pripremanje zatvorenika za otpust započinje nakon dolaska u kaznionicu ili zatvor. Zatvorenika se potiče na odgovorno sudjelovanje u pripremi za otpust u kaznionici, odnosno zatvoru i izvan kaznionice, odnosno zatvora, a posebice na održavanje odnosa s obitelji, kontaktiranje s tijelima državne vlasti, ustanovama i udrugama te osobama koje se organizirano bave uključivanjem zatvorenika u život na slobodi. Program priprema za otpust i pomoći zatvoreniku upisuje se u osobnik.

(2) Kaznionica, odnosno zatvor će najkasnije tri mjeseca prije otpusta uključiti zatvorenika u pojedinačni ili skupni savjetodavni rad u svezi s pripremanjem zatvorenika za otpust.

(3) Na zahtjev kaznionice, odnosno zatvora ured za probaciju obaviti će poslove pripreme prihvata zatvorenika poslije otpusta u skladu sa zakonom koji propisuje poslove probacije.

(4) Kaznionica, odnosno zatvor će prije otpusta zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja, obavijestiti ustrojstvenu jedinicu Ministarstva pravosuđa nadležnu za podršku žrtvama i svjedocima radi obavješćivanja žrtve ili oštećenika ili njihove obitelji.

Pomoć nakon otpusta

Članak 165.

- (1) Nakon otpuštanja iz kaznionice, odnosno zatvora otpušteni se može obratiti nadležnom sudu izvršenja radi pružanja pomoći i podrške.
- (2) Sudac izvršenja surađuje s centrom za socijalnu skrb kojemu može pisanim rješenjem narediti poduzimanje potrebnih mjera iz članka 163. ovoga Zakona.

Glava XXVI.

OTPUŠTANJE

Vrijeme otpuštanja

Članak 166.

- (1) Zatvorenika se otpušta iz kaznionice, odnosno zatvora nakon izdržane kazne ili po odluci o uvjetnom otpustu, pomilovanju ili oprost.
- (2) Ako je dan otpuštanja nedjelja ili blagdan, zatvorenika će se otpustiti dan prije.
- (3) O otpuštanju zatvorenika kaznionica, odnosno zatvor će u roku od dvadeset četiri sata obavijestiti suca izvršenja i tijelo nadležno za vođenje kaznene evidencije.

Postupak otpuštanja

Članak 167.

- (1) Prilikom otpuštanja otpuštenoj osobi daje se potvrda o otpuštanju, sve osobne stvari i stvari s pologa, novac i dragocjenosti, te troškovi putne karte do mjesta prebivališta, a stranom državljaninu do državne granice Republike Hrvatske.
- (2) Otpuštenoj osobi koja nema vlastitu odjeću, obuću ili financijska sredstva daje se odgovarajuća odjeća, obuća ili pomoć u visini jedne dnevnice prema općim propisima.
- (3) Otpuštenoj osobi koja zbog bolesti nije sposobna za putovanje kaznionica, odnosno zatvor osigurava prijevoz do mjesta prebivališta, a ako je potreban nastavak liječenja, do najbliže odgovarajuće zdravstvene ustanove u mjestu u koje se otpušta.
- (4) O potrebi smještaja otpuštene osobe na liječenje u zdravstvenu ustanovu odlučuje sudac izvršenja na prijedlog liječnika kaznionice, odnosno zatvora ili na zahtjev otpuštene osobe.
- (5) Troškove liječenja otpuštene osobe koja nema sredstva za liječenje niti pravo na obvezno zdravstveno osiguranje niti se može ostvariti u Hrvatskom zavodu za zapošljavanje snosi centar za socijalnu skrb prema mjestu u koje se otpušta.
- (6) Osoba je otpuštena u trenutku kad napusti prostor kaznionice, odnosno zatvora.

Glava XXVII.

Izvršavanje kazne zatvora izrečene u prekršajnom postupku i kazne zatvora kojom je zamijenjena novčana kazna izrečena u prekršajnom postupku

Izvršavanje i prava

Članak 168.

Kazna zatvora izrečena u prekršajnom postupku i kazna zatvora kojom je zamijenjena novčana kazna izrečena u prekršajnom postupku, izvršava se u zatvoru prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta osobe kojoj je kazna izrečena, prema odredbama ovoga Zakona, ako u ovoj glavi nije drukčije propisano.

Upućivanje na izdržavanje kazne

Članak 169.

- (1) Osobu kojoj je u prekršajnom postupku izrečena kazna zatvora ili je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora (u daljnjem tekstu: kažnjenik) poziva i upućuje na izdržavanje kazne prekršajni sud prema mjestu njegovog prebivališta, odnosno boravišta.
- (2) Ako prekršajni sud koji je izrekao kaznu zatvora ili je novčanu kaznu zamijenio kaznom zatvora nije nadležan za upućivanje na izdržavanje kazne, dostavit će u roku od tri dana pravomoćno rješenje prekršajnom sudu nadležnom za upućivanje.
- (3) Ako se kažnjenik ne odazove pozivu, prekršajni će sud izdati nadležnoj policijskoj upravi dovedbeni nalog.

Odgoda

Članak 170.

- (1) Rješenje o odgodi izvršavanja kazne zatvora donosi predsjednik prekršajnog suda nadležnog za upućivanje u roku od tri dana od primitka molbe. Izvršavanje se odgađa do donošenja rješenja.
- (2) Protiv rješenja kojim je odbijena molba za odgodu izvršavanja kazne može se podnijeti žalba Visokom prekršajnom sudu u roku od tri dana od primitka rješenja.
- (3) Visoki prekršajni sud u daljnjem roku od tri dana donijet će rješenje o žalbi. Rješenje Visokoga prekršajnog suda je pravomoćno i izvršno.

Prekid izdržavanja kazne

Članak 171.

- (1) Izdržavanje kazne zatvora može se prekinuti iz razloga predviđenih u članku 155. ovoga Zakona, a najdulje do petnaest dana.
- (2) Rješenje o prekidu iz stavka 1. ovoga članka donosi predsjednik prekršajnog suda nadležnog za upućivanje.
- (3) Vrijeme prekida ne uračunava se u izvršavanje kazne.

Način izdržavanja

Članak 172.

- (1) Kažnjenika se smješta odvojeno od zatvorenika i pritvorenika.
- (2) Kažnjenik za vrijeme izdržavanja kazne može koristiti svoje rublje, odjeću, obuću i posteljinu i o svom trošku nabavljati hranu, u skladu s kućnim redom.
- (3) Prijam kažnjenika provodi se u skladu s odredbama glave X. ovoga Zakona, osim što se on neće fotografirati i od njega se neće uzeti otisci papilarnih crta.
- (4) Kažnjenika se upisuje u maticu prekršajno kažnjenih osoba i osobni list u skladu s odredbama članka 70. i 71. ovoga Zakona.
- (5) Na kažnjenike kojima je novčana kazna zamijenjena kaznom zatvora ne primjenjuju se odredbe glave XVIII. i glave XXIV. ovoga Zakona.
- (6) Poblize propise o matici i osobnom listu za kažnjenike donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.

Otpuštanje

Članak 173.

- (1) Kažnjenik koji izdržava kaznu zatvora u trajanju do petnaest dana otpušta se s izdržavanja kazne posljednjeg dana i sata isteka kazne na koju je kažnjen.

(2) Kažnjenik koji izdržava kaznu zatvora u trajanju od petnaest dana ili dulje otpušta se na dan koji prethodi nedjelji ili blagdanu, ako je to posljednji dan izdržavanja kazne.

Dio četvrti

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Glava XXVIII.

Trgovačko društvo

Članak 174.

(1) Vlada Republike Hrvatske će od gospodarskih jedinica kaznionica, gdje za to postoji potreba i gospodarska opravdanost, u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona osnovati trgovačka društva s ograničenom odgovornošću u isključivom vlasništvu Republike Hrvatske. Aktom o osnivanju trgovačkog društva utvrdit će se koja prava i obveze s gospodarske jedinice kaznionice prelaze na trgovačko društvo.

(2) Članove nadzornog odbora trgovačkog društva iz stavka 1. ovoga članka svojom odlukom bira Vlada Republike Hrvatske na temelju provedenog javnog natječaja i prijedloga ministra nadležnog za poslove gospodarstva. Jednog člana nadzornog odbora imenuju radnici trgovačkog društva iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Trgovačko društvo iz stavka 1. ovoga članka u skladu s aktom o osnivanju zapošljavat će i zatvorenike.

Članak 174.a

Zatvorenicima osuđenima za kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju od najmanje 6 mjeseci, a koji se na dan stupanja na snagu ovoga Zakona nalaze na izdržavanju kazne zatvora, u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona izuzet će se biološki materijal radi obavljanja molekularno-genetičke analize.

Provedbeni propisi Vlade Republike Hrvatske

Članak 175.

(1) Vlada Republike Hrvatske u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1) Uredbu o unutarnjem ustrojstvu, položajima, radnim mjestima i zvanjima zaposlenika Uprave za zatvorski sustav te kriterijima utvrđivanja dodataka na plaću, njihovim iznosima i načinu isplate (članak 23. stavak 1.),

2) Uredbu o posebnim uvjetima rada i pravo na posebne dodatke (članak 30. stavak 5.),

3) Uredbu o zvanjima, znakovlju, uvjetima stjecanja zvanja državnih službenika odjela osiguranja te o odorama i službenim vozilima državnih službenika odjela osiguranja, kaznionica i zatvora (članak 33. stavak 7.).

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa u roku od tri mjeseca od donošenja Uredbe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka izabrat će upravitelje, pomoćnike upravitelja i načelnike odjela u kaznionicama, zatvorima, **Centru za dijagnostiku u Zagrebu** i Centru za izobrazbu.

Provedbeni propisi ministra nadležnog za poslove pravosuđa

Članak 176.

(1) Ministar nadležan za poslove pravosuđa u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

1. Pravilnik o načinu provedbe inspekcijskog nadzora nad kaznionicama i zatvorima (članak 18. stavak 6.),
2. Pravilnik o službenoj iskaznici i znački (članak 28. stavak 3.),
3. Pravilnik o programima izobrazbe zaposlenika (članak 32. stavak 1.),
4. Pravilnik o načinu obavljanja poslova odjela osiguranja u kaznionicama i zatvorima (članak 33. stavak 8.),
5. Pravilnik o matici, osobniku i drugim evidencijama koje se vode u kaznionicama i zatvorima (članak 73. stavak 3. i članak 172. stavak 5.),
6. Pravilnik o rublju, odjeći, obući i posteljini zatvorenika (članak 77. stavak 8.),
7. Pravilnik o radu i strukovnoj izobrazbi, popisu i opisu radnih mjesta zatvorenika, te naknadi za rad i nagradi (članak 38. stavak 2., članak 80. stavak 5., članak 83. stavak 2. i članak 84. stavak 1. i 4.),
8. Pravilnik o načinu izvršavanja kazne uz rad zatvorenika kod drugog poslodavca ili kod obavljanja vlastite djelatnosti (članak 81. stavak 5.),
9. Pravilnik o troškovima izrade, procjeni, izlaganju, pohranjivanju i prodaji stvari nastalih radom zatvorenika u slobodno vrijeme (članak 102. stavak 3.),
10. Pravilnik o raspolaganju novcem (članak 127. stavak 7.),
11. Pravilnik o pogodnostima zatvorenika (članak 132. stavak 5.),
12. Pravilnik o načinu primjene sredstava prisile (članak 142. stavak 10.),
13. Pravilnik o načinu rada Povjerenstva za uvjetni otpust (članak 159. stavak 1.).

(2) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zdravstvene zaštite u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će:

- 1) Pravilnik o posebnoj zdravstvenoj sposobnosti državnih službenika odjela osiguranja (članak 34. stavak 2.),
- 2) Pravilnik o standardima smještaja i prehrane zatvorenika (članak 78. stavak 5.).

(3) Ministar nadležan za poslove pravosuđa uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prosvjete u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijet će Pravilnik o osnovnoj i strukovnoj izobrazbi zatvorenika (članak 91. stavak 3.).

Prestanak važenja dosadašnjih propisa

Članak 177.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privredne prijestupe i prekršaje (»Narodne novine«, br. 21/74., 39/74., 55/88., 19/90., 66/93. i 73/00.) u dijelu koji se odnosi na izvršavanje kazne zatvora.

(2) Do početka primjene odredbi ovoga Zakona koje se odnose na suca izvršenja, poslove iz njegove nadležnosti obavljat će tijelo državne vlasti koje je takve poslove obavljalo prema Zakonu o izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privredne prijestupe i prekršaje (»Narodne novine«, br. 21/74., 39/74., 55/88., 19/90., 66/93. i 73/00.), odnosno predsjednik nadležnoga županijskog suda, glede novih poslova propisanih ovim Zakonom.

(3) Do donošenja Uredbe iz članka 175. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, odnosno do osnivanja trgovačkog društva iz članka 174. ovoga Zakona, gospodarske jedinice kaznionica nastavljaju s radom prema odredbama glave VIII. Zakona o izvršenju sankcija izrečenih za kaznena djela, privredne prijestupe i prekršaje (»Narodne novine«, br. 21/74., 39/74., 55/88., 19/90., 66/93. i 73/00.).

Važenje dosadašnjih provedbenih propisa

Članak 178.

(1) Do donošenja propisa iz članka 175. točke 1. ovoga Zakona primjenjuje se Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u kazneno-popravnim ustanovama i odgojno-popravnim domovima (»Narodne novine«, br. 41/74.).

(2) Do donošenja propisa iz članka 175. točke 3. ovoga Zakona primjenjuje se Uredba o zvanjima, oznakama zvanja i uvjetima stjecanja zvanja pripadnika pravosudne policije kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 70/92.), te Uredba o odorama pripadnika pravosudne policije kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 70/92.).

(3) Do donošenja propisa iz članka 176. ovoga Zakona primjenjuje se Pravilnik o naknadama za rad osuđenih osoba (»Narodne novine«, br. 36/75.), Pravilnik o organizaciji proizvodnih i uslužnih djelatnosti u kazneno-popravnim ustanovama koje nemaju privredne jedinice (»Narodne novine«, br. 2/78.), Pravilnik o obrascima i načinu uporabe službenih iskaznica i posebnih oznaka ovlaštenih službenih osoba Ministarstva pravosuđa i kaznenih tijela (»Narodne novine«, br. 93/95.), Pravilnik o stručnoj izobrazbi vježbenika i ispitima za zvanja pripadnika pravosudne policije u kaznenim tijelima i zavodima za preodgoj maloljetnika (»Narodne novine«, br. 93/95.) i Uputstvo o upotrebi vatrenog oružja i drugih sredstava prisile od strane pripadnika straže kazneno-popravnih ustanova i domova za preodgoj (»Narodne novine«, br. 36/75.).

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica Suda, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, odlučujući o prijedlogu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 6. travnja 2011. donio je

ODLUKU

(„Narodne novine“, broj 48/11)

I. Pokreće se postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08. i 83/09. i 18/11.) te se ukida:

– prva rečenica članka 127. stavka 1. u dijelu koji glasi: » a po odobrenju upravitelja«.

II. Prva rečenica članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09. i 18/11.) u dijelu koji glasi: » a po odobrenju upravitelja« prestaje važiti 15. srpnja 2011.

III. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

i

RJEŠENJE

I. Ne prihvaća se prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom druge rečenice članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09. i 18/11.) koja glasi: »Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primati i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.«

II. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Josip Jurić, na izdržavanju kazne zatvora u Kaznionici u Lepoglavi, podnio je prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članka 127. stavka 1. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09. i 18/11., u daljnjem tekstu: ZIKZ).

Članak 127. stavak 1. ZIKZ-a glasi:

»Članak 127.

(1) Zatvorenik ima pravo od članova obitelji, a po odobrenju upravitelja i od druge osobe primati i slati novac posredstvom kaznionice, odnosno zatvora. Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primati i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(...)

2. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ustavni sud je zatražio očitovanje Ministarstva pravosuđa Republike Hrvatske o navodima predlagatelja.

3. Tijekom ustavnosudskog postupka pribavljen je radni materijal Hrvatskog sabora – Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora (P.Z. 645) od 12. ožujka 2007. (u daljnjem tekstu: Prijedlog ZID ZIKZ-a).

4. Prije raspravljanja o ovom prijedlogu, sutkinja Ustavnog suda Snježana Bagić izuzela se od raspravljanja i glasanja, na temelju članka 27. stavka 6. Ustavnog zakona.

II. PRIGOVORI PREDLAGATELJA

5. Predlagatelj ističe sljedeće prigovore neustavnosti članka 127. stavka 1. ZIKZ-a:

»... ovakva odredba zakona dovodi do Ustavom nedopuštene nejednakosti pred zakonom zbog društvenog položaja osoba navedenih u zakonskoj odredbi (zavorenik) iako je ravnopravnost zajamčena svim građanima bez ikakvih ograničenja.

Ovakvom odredbom ograničava se pravo slobodnog raspolaganja novcem svim građanima Republike Hrvatske jer im je onemogućeno upućivanje, darivanje novca zavorenoj osobi kojoj je uzgred onemogućeno primanje tog novca koji se pošiljatelju vraća s naznakom 'odbija primitak'. (...)

Opoziciji prava na jednakost pred zakonom koji jamči čl. 14. URH bilo bi najjednostavnije postaviti hipotetski ogled gdje zavoreniku roditelji i članovi obitelji mogu slati novac, dok je svima ostalima to pravo ograničeno. (...)

Isto tako može se zaključiti da osoba koja nema nikog od obitelji a nalazi se u položaju zavorenika ovisi o odluci upravitelja od kojeg može ali i ne mora dobiti odobrenje, dakle i zavorenike se dovodi u nejednak položaj, bez valjanih razloga.

Iako bi se razlozi ovakve odredbe mogli tražiti u nedopuštenim radnjama nekih zavorenika nedopustivo je da se zbog nekoliko izoliranih slučajeva kažnjava i Ustavnom pravu onemogućava sve građane RH-e.

Tako nastale izolirane slučajeve novca stečenog nedopuštenim radnjama za vrijeme izdržavanja kazne zatvora kaznionice i zatvori trebaju prepustiti sudovima na rješavanje, a bez da se ikomu ograničava ijedno pravo zajamčeno Ustavom.

Uskrata ustavnih prava i razlozi uskrate iz čl. URH daju mogućnost opravdanja ovakve odredbe ZIKZ-a, no da bi se pravo ograničilo trebalo je prije ispitati postojanje razloga za isto, prije svega je ograničenje koje se očituje u osporavanju odredbi učinjeno radi ostvarenja

legitimnog cilja propisanog Ustavom, te jesu li uvjeti pod kojima je ograničenje propisano razmjerni legitimnom cilju koji se želi postići zabranom primanja novca i slanja novca. (...) a razlozi koji opravdavaju takvo ograničenje moraju biti važni i dostatni. (...)

Ograničenje prava ne mogu se u konkretnom slučaju pravdati niti načelima razmjernosti, prikladnosti, potrebitosti i zahtjevnosti kao niti načelom transparentnosti interesa zbog čega ovaj prijedlog kao predlagatelj smatram osnovanim.«

6. Predlagatelj smatra da su osporene odredbe ZIKZ-a u nesuglasnosti s člancima 3., 14. i 16. Ustava, te predlaže pokretanje postupka i ukidanje članka 127. stavka 1. ZIKZ-a.

III. MJERODAVNO PRAVO

1) Ustav Republike Hrvatske

7. Za ocjenu osnovanosti prijedloga mjerodavni su članci 3., 14. i 16. Ustava. Oni glase:

»Članak 3.

... vladavina prava ... najviše su vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske i temelj za tumačenje Ustava.«

»Članak 14.

Svatko u Republici Hrvatskoj ima prava i slobode, neovisno o njegovoj rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu, imovini, rođenju, naobrazbi, društvenom položaju ili drugim osobinama.

Svi su pred zakonom jednaki.«

»Članak 16.

Slobode i prava mogu se ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje.

Svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.«

2) Konvencijsko pravo

8. Za ocjenu osnovanosti prijedloga mjerodavna je i Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda Vijeća Europe (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99., 8/99., 14/02. i 1/06., u daljnjem tekstu: Konvencija), koja je sastavni dio unutarnjeg pravnog poretka Republike Hrvatske (članak 134. Ustava).

Članak 14. Konvencije glasi:

»Članak 14.

ZABRANA DISKRIMINACIJE

Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi, kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijed, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili društveno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili druga okolnost.«

Članak 1. Protokola br. 12 uz Konvenciju glasi:

»Članak 1.

OPĆA ZABRANA DISKRIMINACIJE

1. Uživanje svih prava određenih zakonom osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Nitko ne smije biti diskriminiran od javnih tijela na bilo kojoj osnovi kako je navedeno u stavku 1.«

8.1. U ovom je ustavnosudskom postupku uvažena i relevantna praksa Europskog suda za ljudska prava u Strasbourgu (u daljnjem tekstu: Europski sud) vezana uz načelo zabrane diskriminacije, koja se navodi na odgovarajućim mjestima u obrazloženju ove odluke.

IV. OCJENA USTAVNOG SUDA

1) Načela na kojima se temelji ZIKZ

9. ZIKZ-om se uređuje izvršavanje kazne zatvora, pa se u općim odredbama, uz osnovne odredbe, propisuju načela mjerodavna u izvršavanju kazne zatvora.

Članak 1. stavak 2., članci 2. i 3. te članci 9. i 10. ZIKZ-a glase:

»Članak 1.

(...)

(2) Poslovi izvršavanja kazne zatvora od posebnog su interesa za Republiku Hrvatsku.

(...)

Članak 2.

Glavna svrha izvršavanja kazne zatvora jest, uz čovječno postupanje i poštovanje dostojanstva osobe koja se nalazi na izdržavanju kazne zatvora ..., njegovo osposobljavanje za život na slobodi u skladu sa zakonom i društvenim pravilima.

Članak 3.

(1) Zatvorenik uživa zaštitu temeljnih prava utvrđenih Ustavom Republike Hrvatske, međunarodnim ugovorima i ovim Zakonom.

(2) Izvršavanjem kazne zatvora zatvorenika se može ograničiti u temeljnim pravima samo u granicama nužnim za ostvarenje svrhe izvršavanja kazne i u postupku propisanom ovim Zakonom.

(3) Zatvorenika se u pravima smije ograničiti samo iznimno i ako je to prijeko potrebno radi zaštite reda i sigurnosti kaznionice ili zatvora i samih zatvorenika.

(4) Ograničenja temeljnih prava zatvorenika iz ovoga Zakona moraju biti razmjerna razlozima radi kojih se primjenjuju.«

»Članak 9.

(1) Kazna zatvora izvršava se na način koji zatvoreniku jamči poštovanje ljudskog dostojanstva. Zabranjeni su i kažnjivi postupci kojima se zatvorenika podvrgava bilo kakvu obliku mučenja, zlostavljanja ili ponižavanja, te liječničkim ili znanstvenim pokusima.

(2) Zabranjenim postupcima iz stavka 1. ovoga članka poglavito se smatraju postupci koji su nerazmjerni održavanju reda i stega u kaznionicama i zatvorima ili su nezakoniti pa mogu proizvesti trpljenje ili neprimjereno ograničenje temeljnih prava zatvorenika.

(3) Zatvorenik koji je bio žrtva zabranjenih postupaka iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu štete.

Članak 10.

Izvršavanjem kazne zatvora ne smije se zatvorenike dovoditi u međusobno nejednak položaj s obzirom na rasu, boju kože, spol, jezik, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, imovinu, rođenje, naobrazbu, društveni položaj ili druge osobine.«

2) Zakonski okvir prava zatvorenika na raspolaganje novcem

10. U skladu s načelima na kojima se ZIKZ temelji, u glavi XVII. ZIKZ-a, pod nazivom

»Dodir s vanjskim svijetom«, zakonodavac je propisao pravila koja se odnose na komunikaciju zatvorenika sa slobodnim osobama u različitim oblicima (posjete zatvoreniku, dopisivanje, telefoniranje i dr.).

Člankom 127. ZIKZ-a, koji nosi naziv »Novac i vrijednosnice«, propisan je način na koji zatvorenici primaju novac (osporeni stavak 1.), raspoložu novcem (i vrijednosnim papirima), obavljaju plaćanja i dr.

10.1. Sukladno pročišćenom tekstu ZIKZ-a (»Narodne novine« broj 190/03.), članak 127. ZIKZ-a glasio je:

»Novac i vrijednosnice

Članak 127.

(1) Zatvorenik ima pravo primati i slati novac posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora.

(2) Novac kojim zatvorenik slobodno raspolaže može u skladu s kućnim redom imati kod sebe ili na pologu novca.

(3) O prometu novca s pologa vodi se evidencija. Zatvorenika će se najmanje jedanput mjesečno upoznati sa stanjem novca na pologu. Na zatvorenikov zahtjev dio njegova novca položiti će se u banku ili štedionicu.

(4) Upravitelj može zatvoreniku prigodom korištenja pogodnosti izlazaka odobriti raspolaganje novcem iz obvezne uštedevine.

(5) Inozemna sredstva plaćanja položiti će se u banku, štedionicu ili na polog novca ili uručiti osobi koju zatvorenik odredi, o čemu se zatvoreniku uručuje potvrda.

(6) Vrijednosni papiri pohranjuju se na polog dragocjenosti ili uručuju osobi koju zatvorenik odredi, o čemu se zatvoreniku uručuje potvrda.

(7) Poblize propise o raspolaganju novcem donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa.«

10.2. Članak 127. ZIKZ-a izmijenjen je i dopunjen 2007. godine Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine« broj 76/07.). Članak 27. tog zakona glasi:

»Članak 27.

U članku 127. stavku 1. iza riječi: »ima pravo« dodaju se riječi: »od članova obitelji a po odobrenju upravitelja i od druge osobe«, a iza prve rečenice dodaje se rečenica koja glasi: »Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primati i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.«

Stavak 2. briše se.

U dosadašnjem stavku 3., koji postaje stavak 2., u trećoj rečenici iza riječi: »ili štedionicu« dodaju se riječi: »na njegov trošak«.

U dosadašnjem stavku 4., koji postaje stavak 3., iza riječi: »zatvoreniku« stavlja se zarez i dodaju riječi: »iz opravdanih razloga«, a riječi: »prigodom korištenja pogodnosti izlaska« brišu se.

U dosadašnjem stavku 5., koji postaje stavak 4., iza riječi: »štedionicu« dodaju se riječi: »na trošak zatvorenika«.

Dosadašnji stavci 6. i 7. postaju stavci 5. i 6.«

10.3. Sukladno navedenom, pročisti li se redakcijski tekst članka 127. stavka 1. ZIKZ-a, on glasi:

»Članak 127.

(1) Zatvorenik ima pravo od članova obitelji a po odobrenju upravitelja i od druge osobe primati i slati novac posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora. Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primati i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(...)

11. Na temelju članka 127. stavka 7. (6.) ZIKZ-a, ministar nadležan za pravosuđe donio je Pravilnik o raspolaganju novcem (»Narodne novine« broj 81/02., 102/04., 111/07.), kojim je razradio članak 127. ZIKZ-a.

3) Prva rečenica članka 127. stavka 1. ZIKZ-a

12. U prvoj rečenici članka 127. stavka 1. ZIKZ-a, ustavnost kojeg osporava predlagatelj, propisano je da zatvorenik ima pravo od članova obitelji, a po odobrenju upravitelja i od druge osobe, primati i slati novac posredovanjem kaznionice, odnosno zatvora.

Predlagatelj ističe da su zatvorenici bez obitelji diskriminirani u pogledu primanja i slanja novca u odnosu na zatvorenike koji imaju obitelj, budući da ostvarenje tog prava zatvorenika

bez obitelji ovisi o odluci upravitelja, dok to nije slučaj sa zatvorenicima koji imaju obitelj. Riječ je, dakle, o prigovoru nejednakog postupanja unutar iste kategorije osoba po osnovi obiteljskog statusa.

13. Ni Ustav ni Konvencija ne određuju pobliže pojam diskriminacije. Ustavni sud je u svojoj dosadašnjoj praksi prihvatio pravna stajališta Europskog suda o značenju i opsegu pojma diskriminacije.

Primjerice, u predmetu Oršuš i drugi protiv Hrvatske (presuda, veliko vijeće, 17. ožujka 2010., zahtjev br. 15766/03), Europski sud navodi: »Sud je u svojoj sudskoj praksi utvrdio da diskriminacija znači različito postupanje prema osobama u relativno sličnim situacijama, bez objektivnog i razumnog opravdanja (...)«. Slično tome, u predmetu Abdulaziz, Cabales i Balkandali protiv Ujedinjenog Kraljevstva (presuda, plenarna sjednica, 28. svibnja 1985., zahtjevi br. 9214/80, 9473/81 i 9474/81) taj sud navodi: »Pojam diskriminacije u okviru značenja članka 14. obuhvaća, općenito rečeno, slučajeve gdje se prema nekim osobama ili skupinama, bez odgovarajućeg opravdanja, nepovoljnije postupa nego prema drugim osobama ili skupinama, iako Konvencija ne nalaže povoljniji tretman«. U istoj je presudi Europski sud istaknuo i sljedeće: »U smislu članka 14. razlika u postupanju (difference of treatment) bit će diskriminatorna ako 'nema nikakvo objektivno i razumno opravdanje', što znači ako ne postiže 'legitiman cilj' ili ako ne postoji 'razuman odnos razmjernosti između uporabljenih sredstava i cilja koji se nastoji postići'« (predmet Abdulaziz Cabales i Balkandali, § 72.; isto i predmet Unal Tekeli protiv Turske, presuda, 16. studenoga 2004., zahtjev br. 29865/96, § 50.).

13.1. Ustavni sud podsjeća da je određenje diskriminacije sadržano u članku 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije (»Narodne novine« broj 85/08.), koji glasi:

»Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom osigurava zaštita i promicanje jednakosti kao najviše vrednote ustavnog poretka Republike Hrvatske, stvaraju se pretpostavke za ostvarivanje jednakih mogućnosti i uređuje zaštita od diskriminacije na osnovi rase ili etničke pripadnosti ili boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, članstva u sindikatu, obrazovanja, društvenog položaja, bračnog ili obiteljskog statusa, dobi, zdravstvenog stanja, invaliditeta, genetskog naslijeđa, rodnog identiteta, izražavanja ili spolne orijentacije.

(2) Diskriminacijom u smislu ovoga Zakona smatra se stavljanje u nepovoljniji položaj bilo koje osobe po osnovi iz stavka 1. ovoga članka, kao i osobe povezane s njom rodbinskim ili drugim vezama.

(3) Diskriminacijom se smatra i stavljanje neke osobe u nepovoljniji položaj na temelju pogrešne predodžbe o postojanju osnove za diskriminaciju iz stavka 1. ovoga članka.«

14. Zakonodavac ima ustavnu ovlast da u okviru kaznenopravne politike uređuje zatvorski sustav te prava i obveze osoba na izdržavanju kazne zatvora. Međutim, iako je člankom 2. stavkom 4. alinejom 1. Ustava propisana ovlast Hrvatskog sabora da samostalno odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj, pri uređivanju tih odnosa zakonodavac je dužan uvažavati zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koji proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima se štite određena ustavna dobra i vrednote.

Ustavni sud u tom smislu primjećuje da ograničenja zatvorenika u vezi s primanjem i slanjem novca (prva rečenica članka 127. stavka 1. ZIKZ-a) moraju slijediti Ustavom i zakonom određeni cilj i u odnosu na njega moraju biti razmjerna. To znači da ograničavajuća pravna pravila moraju biti prikladna za ostvarenje postavljenog legitimnog cilja, te se njima mora postići ravnoteža između Ustavom i zakonom zajamčenih prava zatvorenika, s jedne strane, i zaštite objektivnog pravnog poretka u području izvršenja kazni zatvora, s druge strane.

15. Prema ocjeni Ustavnog suda, nesporna je legitimnost cilja koji se člankom 127. stavkom 1. ZIKZ-a nastoji postići. Riječ je o sprječavanju nezakonitih radnji samih zatvorenika unutar zatvorskog sustava, u prvom redu u njihovim međusobnim odnosima.

Taj je cilj razvidan iz obrazloženja Prijedloga ZID ZIKZ-a (v. točku 3. obrazloženja), u kojem je, u odnosu na osporeni članak 127. stavak 1. ZIKZ-a, navedeno:

»U članku 127. stavku 1. izmjena se predlaže zbog toga što se slanje i primanje novca treba ograničiti u pravilu na članove obitelji kako bi se spriječile nezakonite radnje i odnosi među zatvorenicima a koje su u praksi često rezultirale slanjem novca na račun zatvorenika. Iz istih razloga predlaže se ograničiti iznos novca koji zatvorenik može primiti i slati. Zbog toga što neki zatvorenici nemaju članova obitelji potrebno je propisati mogućnost da upravitelj odobri mogućnost primanja i slanja novca drugih osoba s kojima zatvorenik kontaktira.

Brisanje stavka 2. predlaže se iz razloga što se u praksi ukazala potreba zabrane držanja novca kod zatvorenika zbog nezakonitih radnji i razloga sigurnosti (sprječavanje međusobne trgovine, krađa, potkupljivanja i sl.)...«

Slično tome, ministar pravosuđa Republike Hrvatske naveo je u očitovanju upućenom Ustavnom sudu (v. točku 2. obrazloženja) sljedeće obrazloženje članka 127. stavka 1. ZIKZ-a:

»Navedenom odredbom utvrđeno je pravo zatvorenika i članova njegove obitelji na primanje odnosno slanje novca. Zbog sprječavanja primanja i slanja novca između zatvorenika i osoba koje su u svezi s kaznenim djelom, sprječavanja iznude i drugih mogućih kriminalnih aktivnosti, primanje i slanje novca između zatvorenika i drugih osoba ne predstavlja pravo zatvorenika, već se zatvoreniku može omogućiti slanje i primanje novca od druge osobe koja nije član obitelji.«

16. Ustavni sud ocjenjuje nespornim da mjera koja je prvom rečenicom članka 127. stavka 1. ZIKZ-a propisana za ostvarenje tog legitimnog cilja ne dovodi u nejednak pravni položaj, odnosno ne diskriminira skupinu zatvorenika koji nemaju obitelj u odnosu na skupinu zatvorenika koji imaju obitelj (vezano uz pravo na primanje i slanje novca).

Riječ je, naime, o činjeničnim razlikama među zatvorenicima s obzirom na obiteljski status, koje pravna norma (članak 127. stavak 1. ZIKZ-a) uvažava i u odnosu na te činjenične razlike uređuje dotični pravni odnos.

Nesporno je, naime, da zatvorenik koji nema obitelj ne može ni faktički ni pravno doći u situaciju da prima novac od obitelji ili šalje novac obitelji. Utoliko je on u različitom položaju, odnosno u neusporedivoj pravnoj situaciji sa zatvorenikom koji ima obitelj, a koji i faktički i pravno dolazi u situaciju da prima novac od obitelji ili šalje novac obitelji. Stoga dio odredbe prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a – koji propisuje da zatvorenik ima pravo od članova obitelji primiti i slati novac – ni na koji način ne diskriminira onu skupinu zatvorenika koji nemaju obitelj, jer se oni ni faktički ni pravno ne mogu naći u situaciji zatvorenika koji imaju obitelj. Među njima, dakle, ne postoji usporediva pravna situacija. Stoga Ustavni sud utvrđuje neosnovanim prijedloge predlagatelja o navodnim diskriminacijskim učincima tog dijela prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a u odnosu na zatvorenike koji nemaju obitelj.

17. S druge strane, dio prve rečenice članka 127. stavka 1.

ZIKZ-a – koji propisuje da zatvorenik ima pravo, po odobrenju upravitelja, od druge osobe (izvan obitelji) primiti novac, odnosno drugoj osobi (izvan obitelji) slati novac – odnosi se na sve zatvorenike jednako, neovisno o tome imaju li ili nemaju obitelj.

Budući da su svi zatvorenici – u odnosu na primanje novca od drugih osoba (izvan obitelji), odnosno na slanje novca drugim osobama (izvan obitelji) – u jednakom pravnom položaju, jer se navedeno pravno pravilo na sve njih jednako primjenjuje neovisno o činjenici imaju li ili nemaju obitelj, Ustavni sud utvrđuje neosnovanim prijedloge predlagatelja o navodnim

diskriminacijskim učincima i tog dijela prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a u odnosu na zatvorenike koji nemaju obitelj.

18. Ustavni sud primjećuje, međutim, da prva rečenica članka 127. stavka 1. ZIKZ-a upravitelju daje zakonsko ovlaštenje da odobrava ili ne odobrava pravo zatvorenika da od drugih osoba (izvan obitelji) primaju novac, odnosno šalju im novac.

Budući da to zakonsko ovlaštenje upravitelja nije detaljnije razrađeno ni u ZIKZ-u ni u Pravilniku o raspolaganju novcem (v. točku 10. obrazloženja), Ustavni sud utvrđuje da je riječ o slobodnoj procjeni upravitelja da odlučuje o pravu zatvorenika na primanje novca od drugih osoba (izvan obitelji), odnosno na slanje novca drugim osobama (izvan obitelji).

19. Ustavni sud smatra nespornim da adresati pravne norme ne mogu stvarno i konkretno znati svoja prava i dužnosti te predvidjeti posljedice svojeg ponašanja ako pravna norma nije dovoljno određena i precizna. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme predstavlja »jedan od temeljnih elemenata načela vladavine prava« (presuda Europskog suda u predmetu *Beian protiv Rumunjske*, 6. prosinca 2007., zahtjev br. 30658/05, § 39: »... constitue l'un des éléments fondamentaux de l'Etat de droit«) i ključan je za postanak i održanje legitimiteta pravnog poretka. On osigurava da demokratski legitimirani zakonodavac samostalno zakonom razrađuje temeljna prava i slobode, da izvršna i upravna vlast raspolažu jasnim zakonskim i podzakonskim regulatornim mjerilima za svoje odluke te da sudbena vlast i sudovi mogu provoditi kontrolu zakonitosti pravnog poretka (presuda njemačkog Saveznog ustavnog suda 1 BvR 370/07 od 27. veljače 2008., § 209). Kad se taj zahtjev ne poštuje, neodređeni i neprecizni zakoni ustavnopravno nedopušteno delegiraju dijelove ovlasti zakonodavca na subjektivno rješavanje od upravnih i sudbenih vlasti.

Ustavni sud podsjeća da zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme nije samo semantički zahtjev koji traži da se odnos između njezina adresanta i adresata odvija uz što manje komunikacijske neodređenosti. Ti su zahtjevi temeljna mjerila za normativnu regulaciju svih slučajeva u kojima odgovor na pitanje iznalaženja i tumačenja mjerodavnog prava ne bi bio jednoznačan.

Zahtjevi za određenošću i preciznošću pravne norme moraju se smatrati sastavnim dijelom načela vladavine prava na području svih grana prava, uključujući i područje izvršavanja kazne zatvora.

19.1. Zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme ima pozitivni i negativni smisao. U pozitivnom smislu zahtjev za određenošću i preciznošću pravne norme znači da građani moraju moći iz njezina izričaja stvarno i konkretno znati svoja prava i obaveze kako bi im mogli prilagoditi svoje ponašanje. Pozitivni smisao zahtjeva za određenošću i preciznošću pravne norme neće biti ispunjen ako građani, kao savjesne i razumne osobe, nagađaju o njezinu smislu i sadržaju, a njezini se primjenjivači razilaze u njezinu tumačenju i primjeni u konkretnim slučajevima. Prijeporna tumačenja neke pravne norme, koja rezultiraju neujednačenom praksom upravnih i sudskih tijela, predstavljaju sigurnu naznaku pogrešaka i nedostataka u njezinoj određenosti.

Negativni smisao zahtjeva za određenošću i preciznošću pravne norme upućene tijelu državne vlasti znači da njezin izričaj mora vezati to tijelo tako da mu ne dopušta postupanje izvan svrhe određene njezinim sadržajem. To je važno i za postupanje tijela državne i javne uprave i za postupanje tijela sudbene vlasti. Prva smiju postupati samo na temelju dovoljno jasnih zakonskih mjerila koja ih pravno vezuju ili im pak dopuštaju određeni stupanj slobodne prosudbe (najčešće u obliku diskrecijske ocjene). U suprotnom bi ono ugrozilo slobodu građana od samovolje i zlouporabe državne vlasti, posebice u slučajevima mjera i radnji koje se poduzimaju prema njima bez njihova prethodnog znanja. Druga moraju kontrolirati zakonitost akata i postupanja primjenjivača pravnih normi na temelju jasnih i preciznih pravnih mjerila. Nedostaci u preciznosti pravne norme mogu onemogućiti i nadzor nad

primjenom načela razmjernosti, odlučnog za ustavnopravno ograničenje prava ili slobode građana (članak 16. stavak 2. Ustava).

20. Polazeći od navedenih mjerila, Ustavni sud utvrđuje da dio prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a, koji upravitelju daje ovlaštenje da u svakom konkretnom slučaju odlučuje o tome hoće li određeni zatvorenik imati pravo na primitak novca od druge osobe (izvan obitelji), odnosno hoće li određeni zatvorenik imati pravo poslati novac drugoj osobi (izvan obitelji), ne ispunjava zahtjeve predvidljivosti i određenosti, a u odnosu na zatvorenike proizvodi ustavnopravno neprihvatljiv stupanj pravne neizvjesnosti.

Ustavni sud ne odriče ovlast zakonodavcu da pitanje: hoće li se zatvoreniku odobriti pravo na primanje novca od druge osobe, odnosno slanje novca drugoj osobi, – podvede pod diskrecijsku ocjenu upravitelja.

U prvoj rečenici članka 127. stavka 1. ZIKZ-a, međutim, nije riječ o diskrecijskoj ocjeni, nego o tzv. legaliziranoj samovolji. Zakonodavac, naime, nije naveo nijedan razlog, pa ni najopćenitijeg sadržaja, kojim bi se upravitelj trebao voditi pri procjeni svrsishodnosti da određenom zatvoreniku odobri ili ne odobri primanje novca od druge osobe (izvan obitelji), odnosno slanje novca drugoj osobi (izvan obitelji).

Na taj je način u tom pitanju otvorena pravna mogućnost arbitrarnog postupanja upravnih vlasti (upravitelja zatvora), koja je neprihvatljiva u demokratskom društvu utemeljenom na vladavini prava.

Stoga Ustavni sud ocjenjuje da je dio prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a, koji glasi: »a po odobrenju upravitelja«, nesuglasan sa zahtjevima koje u odnosu na zakone postavlja načelo vladavine prava (članak 3. Ustava).

21. Slijedom navedenog, Ustavni sud je na temelju članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona odlučio kao u točki I. izreke odluke.

22. Ustavni sud je na temelju ovlaštenja iz članka 55. Ustavnog zakona odgodio prestanak važenja ukinutog dijela prve rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a do isteka roka određenog točkom II. izreke ove odluke, kako bi Hrvatskom saboru ostavio dovoljno vremena za njegovo usklađivanje s Ustavom.

23. Objava odluke utemeljena je na članku 29. Ustavnog zakona.

2) Druga rečenica članka 127. stavka 1. ZIKZ-a

24. Predlagatelj osporava suglasnost s Ustavom i druge rečenice članka 127. stavka 1. ZIKZ-a koja glasi: »Mjesečni iznos novca kojeg zatvorenik može primiti i slati utvrđuje se Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.«

Predlagatelj smatra da se tom odredbom ograničava »pravo slobodnog raspolaganja novcem svim građanima Republike Hrvatske jer im je onemogućeno upućivanje, darivanje novca zatvorenoj osobi kojoj je uzgred onemogućeno primanje tog novca koji se pošiljatelju vraća s naznakom 'odbija primitak'.«

Ustavni sud te navode predlagatelja ocjenjuje neosnovanim.

Ustavni sud primjećuje kako su uvjeti i zahtjevi koji proizlaze iz zatvorskog života po naravi stvari različiti od onih koji vrijede u građanskom (civilnom) životu. Osobitost zatvorskog života nalaže da cijela zajednica i svi njezini članovi uvažavaju javnopravno uređenje kojima je život zatvorenika podvrgnut.

Pravno pravilo prema kojem građani ne mogu slobodno slati zatvorenicima novac u neograničenim iznosima ne može se ni s jednog ustavnog aspekta podvesti pod ograničenje njihove slobode raspolaganja vlastitom imovinom, kako to smatra predlagatelj. Slično tome, to se pravno pravilo – sagledava li ga se s aspekta zatvorenika – nikako ne može tumačiti kao ograničenje prava zatvorenika da od građana koji nisu lišeni slobode (»nezatvorenika«) slobodno primaju novac u neograničenim iznosima.

Ustavni sud ponavlja da je riječ o posebnom javnopravnom uređenju zatvorskog sustava iz kojeg proizlaze specifična objektivna pravila ponašanja koja su obvezujuća za sve.

Iz navedenih razloga Ustavni sud nije prihvatio navod predlagatelja da druga rečenica članka 127. stavka 1. ZIKZ-a nije u suglasnosti s člancima 3., 14. i 16. Ustava.

25. Slijedom navedenog, Ustavni sud je na temelju članka 43. stavka 1. Ustavnog zakona riješio kao i točki I. izreke rješenja.

26. Objava rješenja utemeljena je na članku 29. Ustavnog zakona.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(„Narodne novine“, broj 83/09)

Članak 44.

(1) Pravilnik iz članka 37. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Pravilnik iz članka 40. ovoga Zakona ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će u roku od šest mjeseci od stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 45.

Do stupanja na snagu zakona koji propisuje poslove probacije, o otpustu zatvorenika koji izdržava kaznu zatvora zbog kaznenog djela protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv života i tijela ili kaznenog djela s elementima nasilja, kaznionice i zatvori obavještavat će žrtve ili oštećenika ili njihove obitelji.

Članak 46.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama« osim članaka 24., 26., 33., 35., 37., 38., 39., 41. i 46. koji stupaju na snagu 1. siječnja 2010.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENI ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(„Narodne novine“, broj 18/11 od 09.02.2011.)

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(„Narodne novine“, broj 56/13 od 10.05.2013.)

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 17.

Na kazne koje su izrečene ili se izvršavaju sukladno odredbama Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00. Odluka – USRH, 129/00., 51/01., 111/03., 190/03. – Odluka USRH, 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.-Odluka USRH) primjenjuju se odredbe o uvjetnom otpustu iz Zakona o izvršavanju kazne zatvora (»Narodne novine«, br. 128/99., 55/00., 59/00., 129/00., 59/01., 67/01., 11/02., 190/03. – pročišćeni tekst, 76/07., 27/08., 83/09., 18/11., 48/11. i 125/11.).

Članak 18.

Pravilnik iz članka 10. ovoga Zakona nadležni ministar donijet će u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O IZVRŠAVANJU KAZNE ZATVORA

(„Narodne novine“, broj 150/13 od 13.12.2013.)

Članak 26.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu 15. prosinca 2013.